Sveta Margareta Marija



AUTOBIOGRAFIJA

Beskrajna Božja ljubav očitovala nam se u simbolu Osobe, u Kristu, a simbol je Krista-Bogočovjeka Njegovo Srce, a jer je srce simbol za najduhovniju stvarnost, to je **Srce** utjelovljenoga Sina Božjega **izraz sve Očeve ljubavi.**

Iz probodenoga Srca rodila se Crkva; iz krvi i vode spasonosni **izvori milosti**.

Krist nam je svoju ljubav priopćio preko **ljudskoga srca,** ali srca koje je bitno sjedinjeno s **Riječju,** pa nam se istovremeno kroz srce očitovala **sva ljudska i sva božanska ljubav.**

Srž **Autobiografije** Marije Margarete Alacoque jesu objave Srca »koje je ljude toliko ljubilo«. Autorici je primarna dužnost da nam očituje njegove poruke i ljubav, kao i djelovanje milosti u svojoj duši.

Ovu knjigu objavljujemo u povodu 300. obljetnice Margaretine smrti (1690–1990). — Čitajući ovo djelo, oživimo pobožnost prema Božanskome Srcu, čija nam **velika obećanja** — ako ih prihvatimo — osiguravaju vječno spasenje.

Upravo u ovim teškim i bolnim vremenima, u neizvjesnostima i tjeskobama, u bojaznima i strahovima predajmo se Njegovu okrilju, posvetimo se Srcu, koje je središte Svemira i Svijeta.

Sveta Margareta Marija: AUTOBIOGRAFIJA

SYMPOSION
BIBLIOTEKA ASKETSKO-MISTIČNIH DJELA
KNJIGA XLI

Urednik:

S. MARIJA OD PRESVETOG SRCA
(Anka Petničević)

SVETA MARGARETA MARIJA

AUTOBIOGRAFIJA

AUTENTIČAN TEKST



SYMPOSION
SPLIT, 1990.

Naslov izvornika:
SAINTE MARGUERITE MARIE: SA VIE PAR ELLE-MÊME

Preveo s francuskog: O. ADAM PERIŠKIĆ, D. I.
C/ ÉDITIONS SAINT-PAUL — PARIS, 1990.

Lektor i korektor:
MOPS

Naslovna strana:
O. MARIJAN GAJŠAK, D. I.
akademski kipar

Imprimatur:
Nadbiskupski ordinarijat Split
Br 546/90 — 30. III. 1990.
Generalni vikar:
Mons Tomislav Karaman

Izdaje i odgovara:
SAMOSTAN SV. KLARE — Split, Končareva 29

Tisak: TIZ »Zrinski«, Čakovec

UVOD

Margarita Marija Alacoque (Alakok) je dobro poznata svim štovateljima presv. Srca Isusova kao ona koja je izvršila veliki utjecaj na moderno štovanje toga Srca. Sam ju je Isus proglasio »preljubeznom učenicom njegova Srca«, a ona je u svojoj Autobiografiji, koju je napisala po nalogu svoga ispovjednika o. Rolin-a D. I., iznijela milosti i nebeske objave svoga nebeskog Zaručnika. Uz Sjećanja na prve godine njezina redovničkog života, uz pisane pouke i upute davane novakinjama, uz njezine molitve i hvalospjeve, uz obilan broj (143) njezinih pisama, tekst Autobiografije ostaje najvažniji izvor za upoznavanje Margaritina duhovnog života i njezina poslanja u Crkvi.

Autobiografija omogućuje studij svetičine afektivnosti kao i vjerodostojnosti objava o kojima se u njoj govori. Margarita Marija je baštinik jedne duge tradicije, franjevačke, ignacijevske, terezijske, a nada sve je baštinik duhovnosti sv. Franje Saleškog. Ali ona i čita Živote svetaca i na svoj ih način pokušava nasljedovati. Među njezinim viđenjima i objavama ima sličnih objavama i viđenjima mističarki srednjega vijeka Lutgarde, Metilde i Gertrude te mističarki njezina reda. Kao primjer mogu se navesti: izmjena srdaca (Gertruda), kanali među srcima, svijetle zrake, sklonište u rani srca, itd.

Upotrebljene slike pod njezinim perom poprimaju alegorijsko značenje, gube naravne referencije a zadobivaju literarne i teološke. Slika »srce« je alegorija za nutarnjost, za središte osobe i za samu volju.

Margarita Marija izbjegava neobične slike i svoje povjerenje poklanja samo onima koje su uobičajene i koje su stekle institucionalno i teološko pravo. Cijeloga se života bojala da ne postane žrtvom »prevare i iluzije«.

Rječnik i pojmovi odaju monarhičnu shemu, sukladno njezinu vremenu: Krist je suveren, podanici su buntovni i neposlušni, prijetnje kaznama, navještaj suverenova Kraljevstva unatoč protivnih nastojanja njegovih neprijatelja, obznanjivanje »posljednih vremena« i »posljednjega lijeka«, tj. naknade Božanskom Srcu. Ipak sve se vrši iz ljubavi i sve završava u ljubavi, tako da je Autobiografija jedan od temeljnih dokumenata za civilizaciju ljubavi, za kojom se danas ide. (J. Le Brun, DS, 64—65, 352—354).

Za ublaženje današnjeg skepticizma u pitanju privatnih objava, kojih je Autobiografija puna, dobro je imati na pameti neke izjave teologa i papa o objavama u ovoj Autobiografiji:

Samo u slučaju Paray-a i Lurda Crkva se je pozitivno izrazila (Congar, S. Chiesa, Brescia 1967).

»Otkupitelj svijeta, koji je naumio, pošto bude uzdignut na križ, sve privući k sebi, na čudesan je način povukao svoju službenicu Margaritu M., da bi, prodirući sve do nutarnjosti njegova Srca, uživala na samome izvoru slatkoću neizmjerne ljubavi i da bi je proširila među ljude« (Pio IX, Dekret o beatifikaciji).

Lav XIII. tvrdi da ukazanja Kristova Srca s. Margariti Mariji podsjećaju na križ pokazan Konstantinu kao znak pobjede i nove ere za Crkvu. (A. S. 14).

Pio XI. ukazanja sv. Margariti Mariji uspoređuje s Noevim lukom »u znak saveza i prijateljstva« s novim svijetom. (Mis. Red. 5).

Objava presv. Srca je najvažnija objava između svih koje su obasjale Crkvu. To je najveći udar svjetla poslije Duhova. (Bougaud).

S pravom možemo parafrazirati Evanđelje: Gdje god se bude navijeŝtalo evanđelje Kristova Srca, spominjat će se i sv. Margarita M., autorica ove Autobiografije.

Rudolf Brajčić D. I.

PREDGOVOR

Kako su mnogobrojni novinari, sociolozi i povjesničari koji se trude dati sud o našem sadašnjem društvu! Dijagnoze što ih iznose vrlo se malo među sobom slažu. No mnogi od njih naglašavaju jednu misao: naši suvremenici u sve većem broju izražavaju kako je neophodno potrebno otkriti duhovnu dimenziju svoje egzistencije.

A Crkva mora umjeti prihvatiti taj zahtjev. Hoće li ona razumjeti ovaj očajnički krik jednog mladića, u knjizi izišloj pri kraju ovog XX-tog stoljeća: »Ludujem što sam slobodan... Ja bih se kupao u jezeru nježnosti«? To je poziv nabačen našem pokoljenju kao što se baca boca u more, jeka mladosti što želi pobjeći polaganom gušenju svemira koji, da se izrazimo riječima suvremenog filozofa, zatvara čovjeka u »matematički i misaoni lijes« zaboravljajući mu otkriti kako sam razum ne može obuhvatiti svijeta.

U svojoj želji da poveže svijet što ga razdire nasilje, svijet, koji živi u sukobima, u svojoj opravdanoj želji otvoriti se znanstvenom svijetu, hoće li naša Crkva zaboraviti kako je potrebno živjeti Otajstvo koje ne smije prestati navješćivati: Otajstvo Boga, čije je ime Nježnost? Jer obraćajući se ljudima, ona to čini zato da ih dovede do spoznaje »koja nadilazi svaku spoznaju«, otkrivajući neistraživo bogatstvo Lica koje je »slika Boga nevidljivoga.« I dok ona vodi krštenike Kristu, ne predlaže im drugoga učitelja doli Isusa iz Nazareta koji je »blaga i ponizna srca.«

Blagost, poniznost, nježnost: to su izrazi koji se rijetko tiskaju, jer su strmoglavljeni zbog jeftine pobožnosti. Ali, kada te riječi ožive i dobiju lijep izgled kod velikih svjedoka, ljudi odmah postanu pažljivi; otuda ona privlačna snaga koju još ni danas ne gube Franjo Asiški i njegov takmac Rus Serafin Sarov, koji su znali navješćivati čvrstu i nježnu poruku Evanđelja. No oni su ga navješćivali jezikom srca zahvaćena ljubavlju prema Bogu, jezikom izatkanim *poezijom:* a ona se uvijek dobro slaže sa *svetošću.*

I ako još danas toliko mladih osjeća da ih privlače izražajnost istočne kršćanske liturgije, da li je to samo radi ezoterične neobuzdanosti? Nije li to zapravo životna potreba: a ta je naučiti Evanđelje ondje gdje smatraju da razabiru kako Božja ljubav prima hodočasnike koji se znaju poslužiti putovima nerazmrsivo izmiješanim *ljepotom* i *mistikom?*

Hotimice naglašavam sve te pojmove koji uviru u jedini zahtjev: gdje danas otkriti oslobađajući govor koji vodi k pravom bogatstvu, k bogatstvu srca, velikodušnosti i kontemplacije? Iz takvih izvora žele mnogi piti od onih koji, držeći se neobičnog obrasca s razlogom se odriču one: »Mislim, dakle jesam« Descartesa, da bi ga nadomjestili drugom definicijom: »Ljubimo, dakle jesmo.« Stoga oni kucaju na vrata Crkve da im ona otvori ona prostorja ljepote i poezije gdje se uči jedini govor što odgovara svakome tko se želi približiti Onome koji je »Milosrdan i Milostiv« (Ps 102,8). A to je govor srca u smislu velike biblijske tradicije: jezik, koji ključa ne samo iz čisto umne spoznaje nego iz središta bića zahvaćenog blistavim iskustvom Božjega misterija.

DOĆI K BOŽJEMU SRCU

Ne idu krivim putem oni koji svake godine dolaze u velikome mnoštvu, da se snabdiju nježnošću u ovom gradiću Parayu (Pareju) što ga je molitva bezbrojnih

molitelja opečatila ljepotom i glasom svetosti. Između bazilike u Cluniu (Kliniju) i samostana od Pohođenja, oni »hodočaste« tražeći vrelo: vrelo vode žive koja je, jednog dana, na mjestu zvanom »Golgota« potekla na svijet. Dolaze da ponovno nauče govor srca, a to je govor Biblije i svih velikih svjedoka Nevidljivoga.

Oni naziru da je Margareta-Marija od loze tih proroka što ih Bog podiže u Svojoj Crkvi dok ona gubi hrabrost i zaboravlja da je Miljenica iz Pjesme nad pjesmama. Oni otkrivaju poruku što ju je otkrila ta redovnica iz 17. stoljeća, kršćanka, koja najkraćim putem evanđeoskoga poziva ide Kristovu Srcu da bi ondje razmatrala o posljednjoj objavi: BOG JE LJUBAV. Nikakvo čudo onda da ona na blagdan svetog Ivana Evanđeliste (27. prosinca 1673.) okušava što je to nježnost Božja prema svojoj djeci, »njegovo božansko Srce raspaljeno ljubavlju prema ljudima.« Još više: nikakvo čudo da je ona izučila svoj nauk »ljubljenog učenika« pod vodstvom Franje Asiškog. Ona se osjeća ugodno u društvu onih koji su se približavali Gospodinu po rani na boku i tako provjerili da nitko ne dolazi k evanđeoskoj vjeri a da ne shvati značenje te rane a ona je znak ljubavi koja ne vara.

Što nam je onda stalo do zastarjelog rječnika, do mističnih iskustava što ih ne možemo nasljedovati pa sve do izvjesnih ludosti ponašanja kojima su se nabacivali na Margaretu-Mariju svojim zlobnim ruganjem kritički duhovi: janzenisti 18. stoljeća pridružujući se na tom području sumnjičavcima našega vremena! No zar je Asiški Siromašak i njegov poljubac gubavcu manje lud od naše redovnice koja ljubi rane što ih povija. I da li su to dvoje luđaka na istom stupnju s Bogom koji pere noge svojim stvorenjima i visi pred ljudima između dvojice nitkova?

Promatrajmo to pažljivo i pristupimo k autobiografiji stavljajući sebi evanđeoske očale: eto, kako se jasno vidi da je svjedok koji se tu pokazuje ozbiljno uzeo poruku koja je »ludost za mudre« i koja ne pre-

staje biti navještaj onoga koji se zove Isus; a jedina mu je zasluga vezana uz sramotu križa.

U blizini Getsemanija, u vrtu napuštenosti i smrtne muke, nalazi se Isus »koji je sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onome koji ga je mogao spasiti od smrti« (Heb 5,7); veliki ljubitelji Ljubavi nisu se u tome prevarili. Uvijek su izabirali da budu vjerni do kraja uključujući i taj sat napuštenosti i tu će Margareta-Marija naći svoje mjesto i svoj poziv. Ona će se tu udomiti i, izbjegavajući Tabor, ona će tu razapeti svoj šator da bi mogla u svoj život utisnuti »Isusovu agoniju« i tu oblikovati svoje lice za vječnost: lice »baštinice blaga Srca Kristova.«

To će poslanje ona živjeti kao dijete rođeno u stoljeću mistike, u tvrdom i čistom kršćanstvu. Ona će izučiti nauk Evanđelja u krilu obitelji gdje joj patnja neće biti uskraćena. Eto elemenata što će ih naši suvremeni psiholozi ispitivati povećalom, makar naslućivali u Margareti-Mariji zaista uznemirujuću vizionarku pa bi bilo bolje, sve skupa uzevši, da se tako nešto često ne ponavlja.

No čemu tražiti tumačenja koja će zadovoljiti samo one, koji nikad nisu ozbiljno uzeli ludost ljubavi otkad se Bog utjelovio? »Evo Srca koje je toliko ljubilo ljude«: čitamo i ponavljamo to očitovanje. Događa se da se srce kršćanina ražari te da tako započne avantura svetosti. Takva će biti sudbina i sestre od Pohođenja iz Paraya koja će odgovoriti ludoj ljubavi svoga Boga ludošću svoga života. I tako je ona uistinu sestra prvih svjedoka Isusa Krista.

MARGARETA-MARIJA, SVETICA PO EVANĐELJU

Dok ona izjavljuje da je grešnica i nedostojnica, da li je ona nevjerna temeljnom iskustvu što su ga proživjeli svi oni koji su se približili Isusu moleći ga da im se smiluje jer da su grešnici? U svom jednom spisu Margareta-Marija ovako tumači, a to je jedna od

najglavnijih tema cijele Biblije: samo je Bog svet, a ljaga je grijeha strahovita.

»... Priznajem da je teško stvorenju opisati njegovo djelovanje, ako nije nikad ništa osjetilo od boli kao što je ta svetost pravde, koja se utiskuje u dušu na tako užasan način da bi se ona radije htjela sunovratiti u sve zamislive muke ... negoli se pojaviti pred svetim Bogom samo s jednim grijehom... Za mene je najstrašnija ta nazočnost moga Kralja dok me on u tom stanu obasiplje milošću. On tako djeluje svojom čistoćom da je duši nemoguće sebe podnositi, promatrajući sebe u tako jadnom stanju. Ona bi htjela da može pobjeći i sakriti se, no sve je uzalud: taj Bog pun ljubavi uživa gledajući je u tom stanju, nalazeći je svugdje kamo ona pobjegne. Ona ne bi htjela, pa bilo radi čega, izgubiti s vida svoga Ljubljenoga, ništa ne čineći što mu se ne bi svidjelo. Ona bi podnijela tisuću smrti promatrajući svoju nedostojnost. Ona često govori sa svetim Petrom: »Otiđi od mene, jer sam grešnica!...« (Spisi Majke de Saumaise).

No to priznavanje nedostojnosti grešnika pred svojim Bogom nikako nije očajničko razmišljanje: u evanđeoskim uvjetima, bolesnik ozdravlja primajući milosrđe. Petar izdajnik svoje je zatajenje zadovoljio trostrukom ispoviješću ljubavi. On je razumio što Margareta-Marija na svoj način izriče:

»... promatrati svoju bijedu u velikome milosrđu svetoga Srca Našega Gospodina« *(Osobni savjet jednoj novakinji).*

I ako se čini da patnja često prati Margaretu-Mariju, te bismo je gotovo sumnjičili da je patnju tražila kao radost, nije li baš to svojstvo svih onih koji su prihvatili, da će biti učenici tako te će svoja stopala stavljati u stopala raspetoga Boga koji nudi križ da bi obilježio svoje vjernike znakom pripadnosti? Kad

je Pavao, na putu u Damask, bio bačen na zemlju shvatio je da, želi li postati apostol, morat će »trpjeti za ime Isusovo« (X Dj 9,16). I ako nalazimo u njegovim poslanicama sablažnjive rečenice za našu suvremenu osjetljivost, kao ovo priznanje Galaćanima: »A ja, Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet raspet a ja svijetu« (6,14), manje ćemo se čuditi što nalazimo i u spisima naše svetice rečenice kao što je na pr. ova:

»... kad se radi o spasenju, sve treba učiniti i sve pretrpjeti, sve žrtvovati i sve napustiti« (*pismo od 1690. svom starijem bratu*).

Spasavati svijet, privlačiti ga k Bogu koji, budući da je Ljubav, jest Srce: eto što propovijedaju i čine apostoli svih vremena koji znaju koliko to stoji da oslobode svoju braću posredstvom Evanđelja. Misionar ne škrtari s patnjama, nerazumijevanjima, kad ih još ni nema. Poznavati Isusa i to Isusa raspetoga: izraz je Pavlov i evo kako ga je Margareta-Marija sebi predložila:

»Čini mi se da mi vječni Otac, pokazujući mi zaista velik križ sav posut trnjem, uza sva ostala sredstva mučenja, govori: 'Pazi, kćeri, ja ti darujem isti dar kao i svome ljubimcu Sinu.'«

No patnja svakog navjestitelja Evanđelja izlazi na svjetlost, jer ona vuče svoje opravdanje iz potresnog otkrića jedne ljubavi: otkrića što ga treba objaviti kao radosnu novost. »Bog nas je tako ljubio«: poklik svetoga Ivana, koji obilježava njegovo Evanđelje i njegove poslanice, neprestano odjekuje u životu onih koji su doživjeli zanosno iskustvo Boga i Isusa Krista. A Ivan zna o čemu govori: na srcu svoga Učitelja, u vrijeme Večere, on je sve razumio.

»Učenik koga je Isus ljubio« vodi nas k Margareti-Mariji »ljubljenoj učenici«, a oboje nas vode k Srcu

Gospodinovu: da bismo zajedno promatrali »Onoga koga su proboli!«

I Petar i Pavao i Ivan: svaki sa svojim temperamentom i svojom osobnom poviješću daje nam da sudjelujemo u nizu susreta, koji su potresli njegov život. Svatko nam od njih naviješta svojim iskustvom jedinu Radosnu vijest. I evo kako obasjava svijet jedno Lice čije svjetlo još dosiže do nas.

Margareta-Marija vidjela je to svjetlo, »gorući žar«; ona je bila njime zapaljena i nije prestala dok nije dalje predala oganj što ju je iznutra izjedao. A njeno trpljenje za Isusa hrani se Onim koji je, da bi definirao svoje poslanje, rekao: »Oganj dođoh baciti na zemlju, pa što hoću ako je već planuo!« (Lk 12,49)

Prvi apostoli živjeli su i navješćivali samo taj oganj što izjeda.

KNJIGA ZA NAŠE VRIJEME

Neka nas taj životopis, svojim jezikom tako dalekim od našeg suvremenog francuskog, poveže sa sveticom koja je radikalno živjela Evanđelje i koja nije zaboravila da je potpuno žena: svojom gizdavošću, svojom prevelikom osjećajnošću, svojim suzama i svojom sposobnošću da mnogo ljubi, prema tome da mnogo trpi.

Neka nam Margareta-Marija zacrta smjer puta koji vodi k tom duhovnom svijetu do koga su naši suvremenici izgubili put, a primjećuju kako je silno bogat.

Uzmite i čitajte tu knjigu, otkrivajte u njoj ono što je jedan Teilhard de Chardin u njemu crpio da bi preporodio svoju viziju preobraženog svijeta ljubavlju svoga Gospodina:

»Objavivši svoje Srce, posebno si, Isuse, htio, našoj ljubavi pribaviti sredstvo da izbjegne ono što je previše usko, odviše određeno, odveć omeđeno

u slici što je mi stvaramo o tebi. U središtu tvojih grudiju, opažam samo jaki oganj; i što više promatram to plameno žarište, sve mi se više čini da se, sve naokolo, obrisi tvoga tijela stapaju, da rastu iznad svake mjere sve dotle da ja u tebi ne razlikujem drugih obrisa osim lika zapaljenog svijeta« (Misa za svijet).

Viđenje obnovljenog svijeta! A zašto se ne bismo i mi približili trojstvenom otajstvu motrenjem Margarete-Marije koja promatra jednoga dana, u viđenju dostojnom istočnih ikonografa, ljepotu vječno mladoga Boga:

»...Duša mi je ostala u miru i neshvatljivoj radosti, jer dojam tih božanskih Osoba nikada mi se nije izbrisao. Predočile su mi se u liku trojice mladih ljudi obučenih u bjelinu, posve blistavi od svjetla, iste dobi, veličine i ljepote.«

Danas se mnogi nadaju da će susresti svjedoke Boga živoga. Margareta-Marija jedan je od tih povlaštenih svjedoka. Zašto da je ne zapitamo? Svakako, potrebna je izvjesna odvažnost da bismo slomili koru duhovnog iskustva što zbunjuje i koje se ne može preporučiti kao obvezatan smjer svakog kršćanskog putovanja. No kad svladamo čuđenje, zapravo uzbuđenost prvih dojmova, imajući u vidu da je Margareta-Marija redovnica koja je živjela u stoljeću koje nije stoljeće II. Vatikanskog sabora, otkrit ćemo, uz neke poteškoće, evanđeoski okus izvještaja kojemu je jedini cilj dovesti nas do vrela što ključa: do Srca Kristova iz kojega ističu sve do svršetka svih vremenâ, »voda i krv.«

Dolazeći u Paray tragovima Margarete-Marije, nećete »hodočastiti« uzalud: Ljubav Božja obilježit će vam putove da biste njome proželi svijet.

Maurice Gaidon,
biskup Cahorsa

KRATKA KRONOLOGIJA ŽIVOTA SVETE MARGARETE-MARIJE

— Rođena: 22. srpnja 1647. Krštena: 25. srpnja 1647.

— Zavjetovala čistoću oko 1651.

— Prvi put posjetila samostan od Pohođenja u Parayu, gdje u govornici čuje nutarnje riječi: »Želim da budeš ovdje«, 25. svibnja 1671.

— Ušla u samostan kao postulantica: 20. lipnja 1671.

— Obučena: 25. kolovoza 1671. (Poglavarica Majka Hersant.)

— Izabrana za poglavaricu u Parayu Majka Marie-Françoise de Saumaise (profesa iz Dijona), 2. lipnja 1672.

— Sveta Margareta-Marija polaže zavjete: 6. studenog 1672.

— Šestoga mjeseca nakon polaganja zavjeta počinje pisati što se u njoj događa, na nalog Majke de Saumaise: travnja ili svibnja 1673.

— Prva velika Objava »divotâ ljubavi« Kristova Srca: 27. prosinca 1673. Gospodin naziva Margaretu-Mariju »ljubljena učenica njegova presvetoga Srca.«

— Druga velika Objava: u 1674, jednog prvog petka u mjesecu (ne može se više točno odrediti). »Isus Krist se prikazuje Margareti-Mariji »sav u sjaju slave sa svojih pet rana blistajućih poput pet sunaca.«

— Blaženi Claude La Colombière dolazi u Paray u veljači 1675.

— Posljednja veika Objava u lipnju 1675: »Gledaj Srce koje je ljude toliko ljubilo!«

— Blaženi Claude La Colombière napušta Paray te odlazi u Englesku: rujna 1676.

— Majka Péronne-Rosalie Greyfié, profesa iz Annecya, izabrana za poglavaricu u Parayu u svibnju 1678.

— U svibnju 1684, Majka Marie-Christine Melin, profesa iz Paraya, izabrana za poglavaricu. Margareta-Marija izabrana za asistenticu.

— Margareta-Marija imenovana magistrom novakinja: 1. siječnja 1685.

— Prvo čašćenje iskazano presvetome Srcu, u Novicijatu: 20. srpnja 1685. Zajednica negoduje.

— Prvo čašćenje presvetoga Srca Isusova u zajednici, na poticaj Sestre iz Escuresa: 21. lipnja 1686.

— Margareta-Marija napušta službu magistre novakinja: 1. siječnja 1687.

— Ponovno izabrana za asistenticu u svibnju 1687.

— Smrt svete Margarete-Marije: 17. listopada 1690.

VAŽNE OPASKE

Ako nam stranice što ih je ostavila Margareta-Marija otkrivaju nešto diskretno iz njena života, one nam ipak ne dopuštaju da savršeno upoznamo njeno biće.

Nemojmo se u tome varati. Ona piše svom ispovjedniku prezirući samu sebe i želeći se poniziti. Izvjesni izrazi, djela mrtvljenja, uzeti prostodušno, mogu nas staviti u čudo — dapače nas i skandalizirati. Geste učinjene krišom, u velikodušnom zanosu ljubavi prema Bogu, ljubavi koja svjedoči — a Bog je prima, no ne traži je, — ne smiju nas iznenaditi. Ono bitno nije u tome. *Radije se dugo zadržimo na beskrajnoj nježnosti Kristova Srca koja se ponavlja u svakome od nas* ... *(u tebi...)*

Margareta-Marija spada u broj velikih mistika 17-tog stoljeća, koje ljudi i nadalje ne razumiju. Već ih

je u njihovo vrijeme bilo a i naši suvremeni psihoanalitičari, sa svojim pretšasnicima, smatrali su ih bolesnima: da li bi oni odbacili i svjedočanstvo suvremenikâ, dostojnih da im vjerujemo, pa i samih mistika?

Za Sveticu iz Paraya imamo to svjedočanstvo, a kronologija ispisana na prošlim stranicama daje nam točniji sud o njenoj ličnosti.

Što se tiče nje same, ona u prvom redu instinktivno nema povjerenja u sebe, no poglavarica koja je prima, Majka Hersant, ubrzo saznaje da je to »izabrana kćerka«, kako pišu suvremenici.

Majka Saumaise, primajući najzad povjerljiva saopćenja od novakinje, traži dokaze: oni su joj dani. No ostaje potajni nemir: P. La Colombière ga bez odlaganja razgoni.

Kad se on prvi put susreo, u govornici, sa Zajednicom, nemajući pojma ni o čemu, primjećuje jednu sestru za koju se počeo zanimati kod poglavarice, govoreći joj: »To je duša milosti.« Uvijek će u to biti uvjeren, on, pouzdanik Velike Objave u lipnju 1675. A kad je Majka de Saumaise napuštala Paray, izmjenjivala je, živo se zanimajući, pisma s Margaretom-Marijom, pomažući joj da spozna Isusovu želju: da se njegovo Srce časti osobitim štovanjem.

Majka Greyfié — koja će biti poglavarica u više samostana, pa i u Annecyu — bila je jaka i muževna duša. Odgovarajući slutnjama svoje revne kćerke, strogo s njom postupa, no pomaže joj velikom ljubavlju u njenim poteškoćama. Sâm joj je Gospodin udijelio garancije što ih ona traži.

Evo njenog svjedočanstva nakon Svetičine smrti: »Po naravi je bila razborita i mudra; bila je plemenita duha, ugodne naravi, srca do skrajnosti ljubežljiva. Jednom riječju, može se reći: bila je najuvjetovanija osoba da joj sve pođe za rukom; no Gospodin nije uslišio njenu želju da bude nepoznata i sakrivena...«

Majka Melin ju je izabrala za asistenticu te je za tu službu i potvrđena. A kad su je novakinje zatražile

da im bude učiteljica, ona im je dana. Još se i danas dive mudrosti njenih savjeta.

Kad je po drugi put izabrana za asistenticu, u toj je službi ostala sve do smrti. U tom času okružile su je sve njene sestre ljubavlju vrijednoj divljenja, žureći se da dobiju kakve uspomene što ih je ostavila.

Na vijest o njenoj smrti, ljudi u gradu Parayu ponavljaju: »Umrla je svetica u Svetoj-Mariji.« A 13. svibnja 1920. slavno je proglašena svetom.

BILJEŠKE O RUKOPISU

Taj autobiografski dokumenat — nekoć zvan *Memoari* — jest jadna bilježnica od 32 lista, napisan finim i pravilnim rukopisom.

Svetica ga je pisala počevši od drugog boravka u Parayu (1685—1686) jednoga od njenih duhovnih vođa iz Družbe Isusove, P. François-Ignacea ROLINA; nakon njegova odlaska dokumenat je ostao nedovršen.

Naređujući Margareti-Mariji da iz poslušnosti opiše svoj život, Pater joj je naložio da ništa ne spaljuje prije negoli on to ispita. Bez sumnje nije znao za sudbinu prijašnjih bilježnica: stranice ispisane iz poslušnosti, i vraćene u ruke sestri od Pohođenja, smjesta su bile spaljene iz ljubavi prema skrovitom životu. Sva je njena želja zaista bila ostati zaboravljena i nepoznata, kako za vrijeme njena života tako i nakon njene smrti.

No Božji nacrti o njenoj duši nisu bili takvi. Krist je želio po njoj proširiti »oganj svoje žarke ljubavi.« Izabrao ju je da bi ljudi bolje upoznali »divote njegove ljubavi«, »nepojmljive tajne njegova presvetog Srca.« To je u Crkvi njeno vlastito poslanje.

Knjižicu, premda nedovršenu, što je P. Rolin nije ispitivao, nije Margareta-Marija mogla baciti u vatru, jer ju je ona zaključala u ormar, a ključ čuvala. Prije svoje smrti uspomena na rukopis ulila je u nju strah

te je zamolila sestru Péronne-Rosalie DE FARGES da je brzo spali. No njena nekadašnja novakinja joj je svjetovala da ključ što ga je čuvala preda poglavarici te da Bogu prinese žrtvu vlastite volje. Velikodušno je na to pristala.

Te *Memoare* napisala je bez ikakva izabira; nije se vraćala da ih ponovno pročita, nije se držala kronološkog reda, nego slijedeći tijek misli, često u delikatnim stvarima isprekidano ili čak i zamršeno. Čovjek tu otkriva dušu koja želi slušati pa stajalo je što mu drago, biti iskrena, nikad ne pristajući da povrijedi ljubav.

Zaboravljala bi slova ili riječi; neke su dodavane, premda ih je trebalo ispustiti. Nema odlomaka; rijetko je stavljala točke, samo nekoliko zareza: gotovo nigdje nije stavljala rečeničnih znakova. Premda su ti Memoari bili prihvaćeni na početku ovog stoljeća, današnjeg čitaoca više ne zadovoljavaju. Stoga se smatralo zgodnim da se preinače te tako olakšaju — koliko je to moguće — čitanje predugih i slabo sastavljenih rečenica.

Podnaslovi ovog novog izdanja jednostavno nadomještaju marginalne bilješke prijašnjih izdanja.

AUTENTIČAN TEKST

ŽIVIO ISUS

1. *Ona piše iz poslušnosti*

Iz ljubavi dakle prema tebi samome, o moj Bože, podvrgavam se da ovo napišem iz poslušnosti, moleći te da mi oprostiš budući da sam se tome opirala. No kako nitko osim tebe ne poznaje koliko ja odvratnosti u tome osjećam, kao i da osim tebe nikoga nemam tko bi mi mogao dati snage da je nadvladam, budući da sam to poslušala kao da si mi ti sam naložio, želeći time kazniti preveliku radost i obazrivost koje su me zahvatile želeći udovoljiti velikoj sklonosti usađenoj u meni oduvijek, da bi me ljudi zauvijek zaboravili.

I jednoga dana, nakon što su mi dale obećanje osobe za koje sam bila uvjerena da mogu tome pridonijeti, spalila sam spise napisane iz poslušnosti, to jest one što su mi ih ostavile, dobila sam ovo naređenje.

Daj, o moje najveće Dobro, da sve što napišem tebe proslavi, a mene što više ponizi.

2. *Strah od grijeha. Zavjet čistoće*

O moja jedina Ljubavi, koliko ti dugujem što si me pretekao od mog najranijeg djetinjstva, postavši gospodarom i vlasnikom moga srca, premda si dobro znao koliko sam ti se opirala.

U času kad sam postala sebe svjesna, otvorio si mi oči duše da upoznam rugobu grijeha, a ona mi je u srce utisnula tolik strah, te mi je i najmanja pogreš-

ka zadavala neizdrživu muku. Pa da me zaustave u živahnosti moga djetinjstva, trebalo je samo da mi reknu kako to znači uvrijediti Boga: to bi me smjesta zaustavilo i ja bih se odmah povukla od pokušaja da učinim, što sam do tada bila željela.

Ni ne znajući što to znači, osjećala sam da me nešto neprestano tjera te izgovaram ove riječi: »O moj Bože, posvećujem ti svoju nevinost i zavjetujem ti doživotnu čistoću.«

A to sam izgovorila, jedanput između dva podizanja na svetoj misi kojoj sam pribivala ponajviše na golim koljenima, pa ma kako bilo hladno.[1] Uopće nisam shvaćala što sam učinila niti što znači riječ zavjet, niti što čistoća, no silno sam bila sklona sakriti se u koju šumu. Samo me je u tome spriječio strah da ću naići na ljude.

3. *Zaštita Blažene Djevice*

Za mene se uvijek silno brinula presveta Djevica, kojoj sam se utjecala u svim svojim potrebama; ona me je izbavila iz veoma velikih pogibelji. Nikako se nisam usudila obraćati se njenu božanskom Sinu, nego uvijek njoj, kojoj sam prikazivala malu krunicu ružarja, klečeći na golim koljenima na zemlji ili toliko puta poklečući i ljubeći zemlju, koliko je Z d r a v i h M a r i j a.

4. *Očeva smrt: 1655.*

Izgubila sam vrlo mlada oca. I kako sam bila jedina kći[2] i kako mi je majka, vodeći brigu o svojoj

---

[1] Prema predaji, taj je zavjet učinjen u kapeli dvorca Corcheval, kamo je g-đa de Fautrières tu i tamo pozvala svoje kumče. Obiteljska kuća Alacoqueovih bila je samo 5 km udaljena od dvorca koji još postoji.

[2] Mlađa joj sestra, Gilberte, rođena 1649, umrla je već 1655.

djeci, a bilo ih je petoro, vrlo malo ostajala u kući, te me kojih osam i pol godina nitko drugi nije odgajao doli služinčad i seljaci.

5. *Prva pričest kod Klarisa u Charollesu*

Poslaše me u jedan ženski samostan, gdje sam se pričestila u dobi od kojih devet godina. A ta je pričest izlila toliko gorčine na sva moja mala zadovoljstva i razonode budući da se više nisam mogla njima zabavljati, a ja sam ih opet gorljivo tražila. No i kad bih ih s drugaricama tražila, uvijek sam osjećala nešto što me je vuklo i zvalo u kakav kutić te mi nije davalo mira, ako se tome ne bih odazvala. A onda bih se dala na molitvu, gotovo uvijek prostrta ničice, ili na golim koljenima, ili poklečući, samo da me nitko ne vidi. A kad bi tko naišao, bilo bi mi jako neugodno.

Silno sam željela činiti sve ono što sam vidjela da čine i redovnice, smatrajući ih sve svetima, razmišljajući, da, kad bih bila redovnica, i ja bih postala kao i one. To mi je ulijevalo tako silnu želju da nisam osim toga ništa drugo željela, premda ih nisam držala dovoljno povučenima prema meni i, ne poznavajući uopće drugih, mislila sam da trebam ostati kod ovih.

6. *Presveta Djevica izliječila ju je od dugotrajne bolesti*

No zahvatila me je tako strašna bolest, te oko četiri godine nisam mogla hodati. Kosti su mi sa svih strana probile kožu. Radi toga sam u tom samostanu ostala samo dvije godine, pa kako nisu nikako mogli naći lijeka mojoj bolesti, zavjetovala sam se Presvetoj Djevici, obećavši joj da ću, ako me ozdravi, jednog dana postati jedna od njenih kćeri. Ja sam se, bolje rekavši, zavjetovala, da, ozdravim li, Presveta će me Djevica više štititi; ona se toliko pokazala da je gospodarica

moga srca, smatrajući me svojom, te je upravljala mnome kao da sam joj posvećena, koreći me radi mojih pogrešaka i poučavajući me da vršim volju moga Boga. I jednom, dok sam sjedeći molila krunicu, prikazala mi se te me radi toga pokarala i to se nikad nije iz moga duha izbrisalo, premda sam tada bila još vrlo mlada:

»Čudim se, kćeri, što mi tako nemarno služiš!«

Te su mi se riječi tako utisnule u dušu te su mi koristile čitavog mog života.

7. *Razdoblje rastresenosti*

Ozdravivši, više nisam ni na što drugo mislila nego da tražim zadovoljstvo uživajući u svojoj slobodi, ne brinući se puno da izvršim svoje obećanje.

No, o moj Bože! Nisam tada više mislila na ono u čemu si me kasnije poučio i vježbao, što je tvoje sveto Srce, koje me je na Kalvariji rodilo u tolikim bolima, kako se život što si mi ga dao može održati samo hranom križa, koji će postati moje najslađe jelo.

I evo kako:

Čim sam vidjela da sam ozdravila, zahvatila me taština i ljubav prema stvorenjima, laskajući sebi da mi nježnost koju su mi iskazivali moja majka i moja braća daje slobodu te se mogu podavati svojim malim razonodama, zabavljajući se do mile volje. No ti si mi, o moj Bože, dao da upoznam, kako sam se veoma varala, slijedeći svoju sklonost koja me po naravi vodi k zabavama, no to nije bilo po tvojim nacrtima koji su bili veoma daleko od mojih.

8. *Progonstvo u vlastitoj kući*

Mati mi je u vlastitoj kući[3] bila lišena vlasti u korist nekih drugih koje su se njome toliko koristile, da nikada mi ona ni ja nismo bile veće ropkinje. Govoreći ovo, ne želim te osobe osuđivati, niti vjerovati da su činile zlo ogorčavajući mi život: moj Bog mi nije dopustio da tako mislim, nego samo da ih promatram kao sredstva kojima se služio da ispuni svoju svetu volju.

Nismo dakle više imale nikakve vlasti u kući i ništa se nismo usudile činiti bez dozvole. To je bio neprestani rat i sve je bilo pod ključem i to tako da često nisam imala ni što obući da bih pošla k svetoj Misi, da bih naime uzela kapu i odjeću. U tom slučaju počela sam osjećati svoje ropstvo u koje sam tonula tako duboko te niti sam što činila, niti kuda izlazila bez dozvole tih triju osoba.[4]

Od tada sam svu svoju sklonost upravljala da tražim svu svoju ljubav i utjehu u presvetom oltarskom Sakramentu. No budući da sam živjela u selu udaljenom od crkve, nisam mogla onamo bez dozvole tih osoba, a događalo se da kad je jedna to dozvoljavala, druga je branila. I često dok sam plačući pokazivala kako me to boli, prigovarale su mi da sam ugovorila sastanak s kakvim mladićima te da me zahvaćaju čuvstva što ih neću moći sve naći, da me miluju i ljube[5]:

[3] Gđa Alacoque nagodbom sklopljenom sa svojim djeverom, Toussaint Delarocheom, povjerila mu je upravu i korištenje svog posjeda. Nju su Delarochei i Alacoquei već odavno prisilili da prima mirovinu od zajedničkog vlasništva.

[4] Te tri osobe koje Margareta, posjedujući savršen duh ljubavi, ne želi imenovati, bile su: 1° njena baka s očeve strane, Jeanne Delaroche, udova Claudea Alacoque; 2° njena tetka, Benoîte Alacoque, žena Toussainta Delaroche; 3° djedova sestra Benote de Meulin, udova Simona Delaroche a majka Toussainta. Nju su katkad zvali »majka Chappendye«, kako se zvalo njeno rodno mjesto.

[5] U 17. stoljeću ti su se izrazi odnosili na jednostavne iskaze ljubavi.

a sve to pod izlikom da želim poći na svetu misu ili euharistijski blagoslov. A ja sam u srcu osjećala takvu odvratnost od svega toga, te bih radije pristala da mi tijelo rastrgaju na tisuću komada nego da na to samo i pomislim!

Tada bih se, ne znajući kamo da pobjegnem, sklonila u koji kut u vrtu, ili u staju, ili na koje skriveno mjesto, gdje sam mogla klečati i otvoriti srce roneći suze pred svojim Bogom, posredništvom Presvete Djevice, moje dobre Majke, u koju sam se potpuno pouzdala. I ondje bih ostajala po čitave dane bez hrane i pića. I to je bilo redovito a koji put bi mi siromašni seljaci iz sućuti navečer dali malo mlijeka ili voća.

A onda, kad bih se vratila kući, to je tada bilo u tolikome strahu i drhtanju te mi se činilo kao da sam jadna zlikovka koju će sada suditi. Smatrala bih se sretnijom ići prositi kruh negoli tako živjeti, jer se često nisam usudila sjesti za stol. Jer od časa kad bih stupila u kuću paljba bi se pojačala, a zato što nisam vodila brigu o kućanstvu i o djeci tih dragih dobročiniteljica moje duše. A kako nisam smjela izustiti ni riječi, dala sam se s ukućanima na posao. A onda, provodila sam noći kao i dan, lijući suze ispod moga Raspetog, koji mi je dao da vidim premda od toga nisam ništa razumjela, kako on želi biti potpun gospodar moga srca, i kako želi da mi život u svemu bude sličan njegovu patničkom životu. To je on želio biti moj gospodar, prebivajući mi u duši, da mi dade te se u svemu vladam kako se on vladao u svojim strašnim mukama, i otvorio mi oči da upoznam kako je trpio iz ljubavi prema meni.

9. *Ecce Homo. Ljubav k trpljenju*

I od tog doba to će mi tako prožeti dušu te sam željela da moje muke nijednog dana ne prestanu. Jer nakon toga, on mi je vazda bio pred očima, u liku Raspetoga ili *Ecce Homo* noseći svoj križ. To je ulijevalo u mene toliko sućuti i ljubavi prema patnji, da su sve moje muke postajale lakše usporede li se sa željom koju sam osjećala da to trpim kako bih se upriličila mome trpećemu Isusu. I rastužila bih se promatrajući mu ruke kako su se koji put digle da me kazne a onda ih je on zadržao da u svoj svojoj strogosti svoj gnjev na meni ne iskali. Neprestano me je nešto gonilo da u svemu poslužim i uslužim one prave prijatelje moje duše, koja bi se od sveg srca žrtvovala za njih nemajući većeg zadovoljstva negoli činiti im dobro i reći im o tome sve ono što mogu. No nisam svega toga učinila ja što sam napisala i što ću još napisati premda protiv svoje volje, nego je to učinio moj vrhovni Gospodar, koji je prisvojio moju volju, te mi nije dopustio da se i malo potužim, mrmljam ili zlopamtim te osobe. Pa ni trpjeti da bi me mučilo i donosilo sućut, govoreći da se on time tako poslužio želeći da, dok ja ne budem spriječila da mi se o tome govori, da bih njima punim pravom sve dala a meni primijenila svu krivnju, govoreći, kako moji grijesi radi toga zaista zaslužuju i drugih nepravdi.

10. *Odbojnost da napiše svoj život: no Gospodin je na to obvezuje*

Do skrajnosti sam se napinjala da napišem ovo što sam uvijek čuvala sakriveno tolikom brigom i pažnjom za budućnost, trudeći se pače da ne sačuvam u svome sjećanju nijedne predodžbe kako bih sve predala svom dobrom Gospodaru, te to pamti on, kome sam se istužila osjećajući strašnu odvratnost; no on mi reče tako da čujem:

»Nastavi kćeri, nastavi, radi tvoje odvratnosti ništa se neće promijeniti; potrebno je da se ispuni moja volja.«

No, jao! Moj Bože, kako se sjetiti, što se događalo otprilike prije više od dvadeset pet godina?

»Zar ti ne znaš da sam ja vječno sjećanje moga nebeskoga Oca, koje nikada ništa ne zaboravlja, u kome su prošlost i budućnost kao sadašnjost? Piši dakle bez straha sve, prema onome što ću ti kazivati u pero, obećavajući ti da ću na to izlijevati pomazanje svojih milosti, da bih se ja u tom proslavio.

Prvo, ja to od tebe tražim da ti dadem te upoznaš, kako se ja igram odstranjujući svaku obazrivost što sam je dopustio da te zahvati kako bih sakrio izlijevanje milostî kojima sam s radošću obogatio tako jadno i bezvrijedno stvorenje kao što si ti, koja ne smiješ nikad zaboraviti, da mi se neprestano zahvaljuješ.

Drugo, da te naučim kako ne smiješ nikako tih milosti prisvajati niti biti škrta dijeliti ih drugima, jer ja sam se htio poslužiti tvojim srcem kao provodnikom, da bih ih razdijelio po svom nacrtu u duše, kojima ću mnoge, tim sredstvom povući iz bezdana propasti, kako ću ti kasnije pokazati.

Treće, tako želim pokazati da sam ja vječna Istina koja ne može lagati — ja sam vjeran onome što obećam — te da milosti koje sam ti odredio mogu izdržati sva ispitivanja i sve kušnje.«

Nakon tih riječi, osjećala sam se tako ojačana, unatoč velikome strahu što ga osjećam da taj spis ne dođe u javnost; odlučila sam nastaviti, stajalo me što mu drago, da bih ispunila volju mog vrhovnog Gospodara.

11. *Majčina bolest*

Najteži od mojih križeva bijaše što ne mogu olakšati križeve svojoj majci, koje sam stotinu teže podnosila negoli svoje. Ipak joj nisam pružila utjehe da joj o sebi reknem ijednu riječ o tome, bojeći se da bismo uvrijedili Boga kad bismo uživali govoriti o svojim mukama. No to je bilo u tim bolestima gdje je moja patnja bila na vrhuncu, jer predajući se posvema mojim malim brigama i uslugama, trpjela je mnogo. Budući da je sve bilo koji put pod ključem, morala sam ići prositi čak i jaja i druge stvari potrebne bolesnicima.

Nije to bila baš mala muka jer sam po naravi bila plašljiva: a onda, često su mi seljaci govorili ono što baš ne bih htjela. Mama je bolovala od smrtonosnog strašno velikog crvenog i dugotrajnog vjetra što ga je imala na glavi; sve čime su joj pomogli bilo je da joj je neuki seoski ranarnik u prolazu pustio krv; on mi je rekao da nju može spasiti samo čudo. Nikoga to nije mučilo niti kome zadavalo jada osim meni, koja nisam znala kamo se uteći ni kome se obratiti — ako ne mom redovitom utočištu, Presvetoj Djevici i mom vrhovnom Gospodaru; njemu[6] (jedinom mogu ja otkriti) tjeskobe koje me neprestano muče — mene kojoj se uza sve to samo rugaju, nanose mi nepravde i optužuju me.

Kad sam na blagdan Obrezanja Našega Gospodina pribivala misi, da ga zamolim te on sâm bude liječnik i lijek mojoj jadnoj majci i da me pouči što da činim; to je i učinio s toliko milosrđa; vrativši se, našla sam joj na boku otvorenu ranu veliku otprilike kao dlan, iz koje je izbijao neizdrživ smrad, te joj se nitko ne htjede približiti. Ja prije uopće nisam znala vidati rane niti sam ih čak mogla gledati ni dodirivati, a za ovu ranu nisam imala druge masti negoli Božju Providnost. Svakog sam dana iz te rane odstranjivala mnogo istrulоga mesa; osjećala sam se tako hrabra i puna pouzdanja u dobrotu moga Kralja, koji je čini mi se bio uvijek nazočan te je ona u par dana ozdravila, usprkos svakoj ljudskoj prividnosti.

---

[6] Četiri riječi koje slijede u rukopisu oštećene su. Mi ih dopunjamo tekstom Suvremenica, koji je vjerojatno istovjetan s originalom.

I kroz sve vrijeme njenih bolesti gotovo nimalo nisam ni ležala ni spavala, niti sam jedva što jela, provodeći dane bez hrane. No moj me je božanski Gospodar tješio i obilno hranio savršenim pokoravanjem njegovoj presvetoj volji, a ja sam u svemu što mi se događalo tražila samo njega, govoreći mu:

O vrhovni moj Gospodaru! Kada toga ti ne bi htio, onda se to ne bi ni dogodilo. A ja ti zahvaljujem za to što to dopuštaš kako bi me učinio sličnom sebi.

12. *Molitva je privlači*

U svemu tome osjećala sam da me molitva silno privlači i to me je veoma mučilo te nisam ni znala ni mogla učiti kako bi je trebalo obavljati, budući da uopće nisam razgovarala s duhovnim osobama. I nisam ništa drugo umjela osim te riječi *molitva* koja mi je očaravala srce te sam se obratila svom vrhovnom Gospodaru, a on me je naučio kako da to činim: to mi je pružalo pomoć cijelog mog života. On me je poučio da se ponizno pred njim prostrem moleći ga da mi oprosti sve ono čim sam ga uvrijedila, a onda, nakon što sam mu se poklonila, prinijela sam mu svoju molitvu, ni ne znajući kako bih se trebala toga prihvatiti.

Najzad mi se On sâm predstavio u otajstvu u kojem je htio da o njemu razmišljam te mi je tako silno predobio duh obuzevši mi dušu i sve moje moći te uopće nisam bila rastresena. No osjećala sam da mi je srce istrošeno od želje da ljubi te mi je to davalo neutaživu želju za svetom pričešću i patnjom: no bila sam u nedoumici kako to učiniti. Nisam imala vremena: noću sam se primala onoga što sam mogla i, premda mi je taj rad ugodniji negoli što ja to mogu izreći, nisam to smatrala molitvom, te sam se neprestano osjećala da me nešto nagoni te to činim, obećavajući mu da ću, čim me u to uputi, upotrijebiti sve vrijeme što god budem mogla, za molitvu.

13. *Ljubav k presvetom Sakramentu i pričesti*

Međutim, njegova me je dobrota tako jako zaokupljala tim o čemu govorim, da su mi dojadile usmene molitve, kojima se nisam mogla služiti pred svetim Sakramentom, gdje sam se osjećala toliko zaokupljena, te se ondje nisam nikad dosađivala. I ja bih ondje provodila čitave dane i noći, bez pića i hrane a ne znajući što sam to činila, osim da se trošim u njegovoj nazočnosti poput goruće svijeće, uzvraćajući mu za ljubav. Nisam mogla ostati na dnu crkve; osjećala sam neku smetenost u sebi, te pođoh što sam mogla bliže presvetom Sakramentu.

Smatrah sretnicima one koji su se mogli često pričešćivati te sam im zavidjela; isto tako onima koji su bili slobodni te se mogu zadržavati pred presvetim Sakramentom. Pa makar bila i istina da ja tako veoma slabo provodim vrijeme te da vjerujem kako sam to činila samo zato da ga obeščašćujem.

Trudila sam se steći prijateljstvo s osobama o kojima sam prije govorila da bih dobila nekoliko trenutaka za sveti Sakramenat.

14. *Njena najveća pogreška*

Dogodilo se, da kao kaznu za svoje grijehe, nisam na Badnjak mogla nikako zaspati. A župnik je u gromoglasnom govoru vikao u svojoj propovijedi da se oni, koji nisu spavali, ne smiju pričestiti, a kako ja nisam mogla spavati, nisam se usudila ni pričestiti.[7]

I tako je taj dan radosti za mene bio dan plača; suze su mi bile hrana i sva radost. No još sam počinila i druge opačine! Jednom sam se naime za vrijeme jed-

[7] Neobično pučko vjerovanje da je potrebno spavati prije negoli tko pođe na pričest na Božićnoj ponoćki, nije bila tako rijetka. Gosp. Antoine Alacoque, župnik Verosvresa, bez sumnje je dijelio to mišljenje.

nih poklada, u društvu s drugim djevojkama, maskirala iz taštog zadovoljstva: cijelog sam svog života radi toga žalila i plakala. Osim toga, kao što sam dotjerujući se isprazno počinila pogrešku, radi istog sam zadovoljstva sagriješila prema osobama koje sam gore navela, a kojima se Bog poslužio kao sredstvom svoje božanske pravde. Da bi osvetio nepravde što sam mu ih nanijela svojim grijesima, premda su to kreposne osobe, koje nikako nisu htjele činiti zlo u svemu onome što se događalo s obzirom na nas. I ja sam isto tako vjerovala da to uopće nisu učinile one, jer moj je Bog tako htio: a ja im nikako nisam znala radi toga biti zahvalna.

15. *Osjetila je sram radi toga pisanja*

No, jao! Gospodine moj, smiluj se mojoj slabosti, u strašnoj boli i sramu što si ga ti tako živo utisnuo u mene — dok sam ovo pisala — što sam se tako dugo opirala da to činim. Pomozi mi, moj Bože, da ne klonem radi tih pravednih oštrih prijekora.

Ne, ja svečano izjavljujem, uz pomoć tvoje milosti, da ti se nikad neću opirati, pa stajalo me to života i makar me radi toga svi prezirali. Naoružaj protiv mene sav bijes pakla da se osvetiš što sam ti se opirala, pa te molim radi toga za oproštenje i snagu te dovršim ono što od mene želiš, pa ma koliku odbojnost moje samoljublje u tome osjetilo.

16. *Namjere o udaji*

Da dakle nastavim; što sam više rasla, križevi su mi postajali sve teži, jer đavao je poticao više osoba na ženidbu, kako to svijet shvaća, da me zaprose, te da tako izdam svoj zavjet što sam ga učinila. A to je privlačilo mnogo skupina, da bi me trebale vidjeti:

radi toga sam bila na strašnim mukama. S jedne strane moji rođaci, a osobito moja mati, sa svih su me strana napadali neprestano kukajući i govoreći mi da sam joj ja jedina nada da iziđe iz svoje bijede. Tješila se da će se sa mnom odseliti čim se ja smjestim u svijetu.

A s druge strane, Bog je tako uporno tražio moje srce te mi nije davao ni malo predaha. Jer neprestano mi je bio pred očima moj zavjet, te ako mu se ja iznevjerim, da će me stići strašne muke. Đavao se služio nježnošću i prijateljstvom što sam ih gajila prema majci, neprestano mi predočujući suze što ih je prolijevala, te da će, ako postanem redovnica, umrijeti od žalosti. I da ću odgovarati Bogu budući da je ona upućena samo na moju njegu i službu.[8]

To mi je prouzrokovalo nesnosne muke, jer sam je tako nježno voljela, a ni ona ni ja ne možemo živjeti jedna bez druge. S druge strane, želja da postanem redovnica neprestano me je progonila kao i gnušanje što sam osjećala prema nečistoći. Radi svega toga trpjela sam poput mučenika, jer se nikako nisam mogla smiriti. I lila sam suze, nemajući nikoga kome bih mogla otkriti svoje misli te ne znajući za koga da se udam.

Najzad je nježna ljubav prema mojoj dobroj majci počela nadvladavati, te sam razmišljala kako sam bila mala djevojčica kad sam se zavjetovala i da ću moći dobiti dispenzu, jer nisam razumjela, zavjetujući se, što to znači. Što više, jako me zahvatio strah da angažiram svoju slobodu, uvjeravajući samu sebe da više neću moći postiti, davati milostinju i držati stegu prema svojoj volji. I da redovnički život traži tako veliku svetost od onih koji uđu u samostan te će mi biti nemoguće ondje to postići pa da ću izgubiti dušu.

[8] To znači: ona može samo od mene očekivati da se za nju brinem.

17. *Borba protiv privlačnosti svijeta*

I tako sam dakle počela promatrati svijet i sebe dotjerivati da se svijetu dopadnem, tražeći da se zabavljam toliko koliko sam mogla. A ti, moj Bože, jedini svjedoče, kako je bila velika i koliko je trajala ta užasna borba što sam je vodila u sebi samoj i kojoj bih tisuću puta podlegla da mi nije pomogla tvoja milosrdna dobrota, jer ti si imao drugačije nacrte od onih što sam ih ja zamislila u svom srcu, a koje si ti dobro poznavao u tom susretu i u mnogim drugima gdje je bilo zaista mučno i teško opirati se protiv jakog ostana tvoje ljubavi. Moja je zloća i nevjernost upotrijebila sve moje sile i umješnost da bih mu se oprla i u sebi ugušila sve pokrete te ljubavi.

No uzalud. Jer usred društva i zabava, on me je gađao tako žarkim strijelama, koje su mi sa svih strana pogađale i trošile srce. A bolju što sam je osjećala postajala sam zbunjena. No kako to još nije bilo dovoljno za tako nezahvalno srce kao što je bilo moje, da se toga okani, činilo mi se kao da sam vezana i čvrsto stegnuta konopima. Tako jako, te sam najzad bila prisiljena slijediti Onoga koji me je pozivao na koje skrovito mjesto[9] gdje mi je strogo predbacivao. Tà on je bio ljubomoran na moje bijedno srce, koje je podnosilo jezive muke.

I nakon što sam ga molila za oproštenje, prostrta ničice na zemlju, dao mi je strogu i dugu poduku; a zatim sam se vratila svemu onom što sam i prije činila opirući mu se i predajući se taštini. A onda navečer, kad sam svukla tu prokletu sotoninu odjeću — želim reći to tašto kićenje, sredstvo njegove zloće — ukazao mi se moj vrhovni Gospodar, kakav je izgledao nakon bičevanja — sav izobličen — prigovarajući mi neshvatljivo: da ga je izobličila moja taština,

[9] Između drugih, na podnožje starodrevne litice, još i danas sakrivene među drvećem, na kraju ograđenog prostora.

da sam gubila tako dragocjeno vrijeme radi čega će od mene na času smrti tražiti strog račun. Da sam ga izdala i progonila, nakon što mi je dao toliko dokaza svoje ljubavi i želje da mu postanem slična.

Sve se to tako silno utiskivalo u mene i zadavalo mi tako bolne rane u srcu da sam gorko plakala. A bilo mi je veoma teško izraziti sve ono što sam trpjela i što se u meni zbivalo, budući da nisam znala što je to duhovni život, jer o tome nisam bila poučena niti sam čula da se o tome govori, pa tako nisam ni znala što me to moj božanski Gospodar uči i što je od mene onom svojom ljubavnom silom tražio da činim.

18. *Tjelesne pokore*

I da se na neki način sebi osvetim, za sve nepravde što sam mu ih nanosila (i obnovim sličnost i istovjetnost s njim) i olakšavajući sebi bol koja me je mučila, vezala sam to jadno zlikovačko tijelo užetima praveći uzlove; tako sam ga stezala da je jedva moglo disati i jesti. I tako sam ta užeta dugo nosila, te su se ona gotovo posve zarinula u meso, koje, nabubrivši odozgor, mogla sam iščupati samo silno se naprežući i uz strašne boli. A isto tako glede lančića kojima sam stezala ruke pa kad bih ih skidala, oni bi sa sobom povlačili i komad mesa. A onda, spavala sam na dasci ili na štapovima s oštrim kvrgama, pa je to bio moj krevet za počinak. Zatim sam se bičevala, trudeći se da nađem kakav lijek svojim borbama i bolima što sam ih podnosila u duši. Što se tiče svega onoga što sam mogla trpjeti — izvana — premda su se sva poniženja i prigovaranja o čemu sam govorila prije, neprestano nastavljala i povećavala a ne smanjivala — sve mi je to, velim, izgledalo kao neko osvježenje prema mojim unutarnjim mukama. Silno sam se naprezala da ih podnosim šuteći i sakrivajući ih, kako me je poučio moj dobri Učitelj, da se ne bi izvana vidjelo, osim što se vidjelo da blijedim i sušim se.

Strah što sam uvrijedila moga Boga mučio me više od svega drugoga. Jer činilo mi se da moji grijesi neprestano traju, a izgledali su mi tako veliki te sam se čudila što se pakao nije otvorio ispod mene da pokopa jednu tako bijednu grešnicu.

Htjela sam se svakog dana ispovijedati a mogla sam samo rijetko. Smatrala sam svetima one koji ostaju dugo u ispovjedaonici, uvjerena da nisu kao ja, koja se nisam znala optuživati za svoje grijehe. To me je poticalo da mnogo plačem.

19. *Želja za redovničkim životom*

Provodeći više godina u svim tim mukama i borbama, i mnogim drugim patnjama, nemajući druge utjehe osim moga Gospodina Isusa Krista, koji mi se iskazao kao moj učitelj i odgojitelj, želja se za redovničkim životom u mom srcu tako žarko rasplamsala, te sam odlučila da ću postati redovnica, bilo uz koju cijenu. No, jao! To se moglo ispuniti tek četiri ili pet godina kasnije[10] i za to vrijeme moje su se muke i borbe udvostručile i to sa svih strana. A ja sam se također trudila podvostručiti svoje pokore prema tome da li ih mi je moj božanski Gospodar dopustio.

On je naime promijenio način kako da me odgaja, pokazavši mi ljepotu kreposti. I to osobito triju zavjeta siromaštva, čistoće i poslušnosti, govoreći mi da tko ih vrši, taj se posvećuje: i to mi je rekao, jer moleći mu se zaprosila sam ga da me učini svetom.

Kako nisam čitala drugih knjiga osim Život Svetaca, rekla sam otvarajući tu knjigu: moram pronaći onakvu sveticu koju mogu nasljedovati, da bih mogla raditi kao što je ona radila. No ražalostilo me, znajući da sam toliko uvrijedila svoga Boga, a bila sam

[10] Ako je Margareta ušla u samostan u lipnju 1671, onda se reci što smo ih pročitali odnose na godinu 1666. ili 1667, kad je imala devetnaest ili dvadeset godina.

uvjerena da ga sveci nisu vrijeđali kao ja, ili da su bar, ako je tko tako i činio, takav najzad uvijek vršio pokoru, a to mi je ulijevalo velike želje da i ja tako činim. No moj božanski Gospodar ulio mi je tolik strah da slijedim vlastitu volju, te sam od tada mislila — da što god ja činila — to mu se ne sviđa, ako toga ne činim iz ljubavi i iz poslušnosti.

To mi je ulijevalo silne želje da ga ljubim te sve što činim, bude to iz poslušnosti: no nisam znala kako to treba i jedno i drugo u djelo provoditi. Smatrala sam zločinom reći da ga ljubim, jer sam uviđala kako moja djela opovrgavaju moje riječi.

20. *Ljubav prema siromasima i bolesnicima*

Molila sam ga da me nauči i naloži mi što da činim kako bih mu se svidjela i ljubila ga; on je to i učinio: podijelio mi je takvu ljubav prema siromasima te sam željela da više ni o čem drugom ne razgovaram, a utisnuo mi je tako nježnu sućut prema njihovoj bijedi, da, kad bi to bilo u mojoj vlasti, ništa sebi ne bih zadržala.

I dok sam imala novaca, davala sam malim siromasima da bih ih privukla k sebi te uče vjeronauk i mole se Bogu.

I to je koristilo pa su dolazili k meni; koji put ih je bilo toliko, te nisam znala kamo da ih zimi smjestim, osim u jednu veliku sobu: koji put su nas iz nje istjerali. To me je veoma mučilo, jer nisam htjela da se vidi išta od onoga što sam ja činila; a mislilo se da ja siromasima dajem sve što bih mogla uloviti. Ali ja se ne bih usudila tako što učiniti sve od straha da ne potkradam te sam davala samo ono što je bilo moje; osim toga nisam se više usudila to činiti bez blagoslova poslušnosti. A to me je natjeralo da milujem svoju majku te mi dopusti darivati ono što sam imala pa kako me je ona jako voljela, to mi je dosta lako i do-

puštala. A kad bi mi uskratila, ja bih ostajala mirna, te bih se kratko vrijeme vraćala da joj ponovno dosađujem.

Kako nisam mogla ništa činiti bez dozvole, i to ne samo moje majke, pokoravala sam se onima s kojima sam stanovala, a to me je neprestano mučilo. Mislila sam da se moram pokoravati svima onima prema kojima osjećam veću odbojnost, i slušati ih, da bih ispitala hoću li moći biti redovnica. I sva ta dopuštenja što sam ih neprestano morala moliti bila su povezana uz osorne odgovore i ropstvo, jer na taj način te su osobe stekle nada mnom toliku vlast da nije postojala nijedna redovnica koja bi bila veća ropkinja od mene. No, žarka želja što sam je osjetila da ljubim Boga davala mi je snage da svladam sve te poteškoće, učinila me pažljivom da činim sve što se protivi mojim sklonostima i ono što mi je bilo najodvratnije.

I tako sam osjećala da me napadaju sa svih strana te sam to priznavala u ispovijedi, ako nisam slijedila te pokrete.

Osjećala sam strašnu odvratnost promatrajući rane. Stoga je bilo potrebno da ih najprije povijam i ljubim da sebe pobijedim: i nisam znala kako da se u tome vladam. No moj je božanski Učitelj znao tako dobro dopuniti sve moje neznanje, te ga u kratkom vremenu izliječio, bez ikakva lijeka osim njegove Providnosti. Te su rane bile i vrlo opasne, no više sam se pouzdala u njegovu dobrotu negoli u vanjske lijekove.

21. *Prigovara Onaj koji ju je izabrao*

Moja me je narav zanosila da volim ugodnosti i zabave. No više me ništa nije radovalo, premda sam opet često nastojala tražiti ih ukoliko sam to mogla. Ta pak bolna slika što mi se prikazala, slika moga izbičevana Spasitelja, nije mi dala da ih prihvatim, jer mi je to prigovorio a to mi je probadalo srce:

»Hoćeš li zabave? A ja, ja nikad nisam toga tražio te sam se predao svakom čemeru iz ljubavi prema tebi i da osvojim tvoje srce! A međutim ti još želiš sa mnom o tome raspravljati!«

Sve mi se to duboko utisnulo u dušu, no pošteno priznajem da od svega toga ništa nisam razumjela, tako sam bila neotesana duha i tako slabo duhovna, te sam ono nešto dobra činila samo zato jer me je on tako silno poticao te mu se nisam mogla odupirati. A to je meni i velik razlog što sam uznemirena u svem ovom što ovdje pišem, želeći objaviti kako zaslužujem da budem što strože na vijeke kažnjena, jer sam se neprestano opirala Bogu i protivila se njegovim milostima, te pokazati kako je veliko njegovo milosrđe. Jer činilo mi se kako je imao nakanu da me salijeće te da stalno suprotstavlja svoju dobrotu mojoj zloći, svoju ljubav mojoj nezahvalnosti a to je bio razlog najdublje boli za cijelog mog života. Nisam dakle znala biti zahvalna mom vrhovnom Osloboditelju koji se tako zanesen ljubavlju prema meni brinuo, od kolijevke, i to je neprestano nastavljao.

I kad sam jednom bila kao u kakvom bezdanu[11] čuđenja kako ga tolike pogreške i nevjernosti što sam ih opažala na sebi nisu mogle od mene udaljiti, on mi je odgovorio:

»To je radi toga što sam te želio učiniti posrednicom svoje ljubavi i svoga milosrđa.«

22. *Presveta se Djevica brine za nju*

A drugi put mi reče:

»Izabrao sam te sebi za zaručnicu; jedno smo drugom obećali vjernost onda kad si mi zavjetovala

[11] U starini, bezdan (abîme) upotrebljavao se katkad i u ženskom rodu.

čistoću. Ja sam to pospješio želeći to učiniti prije negoli svijet osvoji i djelić tvoga srca, jer sam htio da ono bude posve čisto, da ne bude ukaljano zemaljskim sklonostima. I da bih ga takva sačuvao, lišio sam ti volju svake zloće da ona ne bi to srce mogla pokvariti. A onda sam te stavio u amanet brizi svojoj svetoj Majci, da bi te ona oblikovala po mojim namjerama.«

I tako mi je ona uvijek bila dobra majka te mi nikad nije uskraćivala pomoći. Ja sam joj se žarko utjecala u svim svojim mukama i potrebama, i to takvim pouzdanjem te mi se činilo da se nemam ničega bojati dok me ona majčinski štiti. I zavjetovala sam joj se tada, da ću svake subote postiti i moliti joj na čast, kad naučim čitati, časoslov njenog Bezgrešnog Začeća; i da ću sveg svog života sedam puta na dan pokleknuti, moleći sedam Zdravih Marija, časteći sedam njezinih žalosti. I predala sam joj se zauvijek kao rob, moleći je da pristane na taj naslov i kao dijete, govoreći bez zamjerke, baš kao svojoj dobroj majci prema kojoj sam od tada osjećala uistinu nježnju ljubav.

23. *Unutarnja borba: njezini rođaci i đavao*

No ona me je strogo ukorila videći me ponovno kako sam sklona podleći u strašnoj borbi što sam je u sebi osjećala. Jer, ne mogavši se više odupirati progonu svojih rođaka, i suzama svoje majke — koju sam nježno voljela — tà govorili su mi da se djevojka od dvadeset godina treba udati, počela sam popuštati njenim sklonostima. Jer Sotona mi je neprestano govorio: »Jadnice, što ti misliš raditi želeći postati redovnica? Bit ćeš ruglo svemu svijetu jer nećeš ustrajati. A kakve li sramote svući redovničku odjeću te izići iz samostana! Kamo ćeš se onda sakriti?«

Tada bih briznula u plač jer sam se užasno bojala ljudi[12] — ne znajući više na što da se odlučim, dok mi se najzad nije smilovao moj božanski Gospodar, koji mi je neprestano stavljao pred oči moj zavjet.

24. *Naš joj Gospodin vraća mir*

Jednom, ako se ne varam, nakon pričesti, stavio mi je pred oči, da je on najljepši, najbogatiji, najmoćniji, najsavršeniji i najizvrsniji od svih ljubitelja, te da sam mu se već toliko godina obećala; kako to da ja želim s njim sve prekinuti da bih pošla za drugoga?

»O, znaj, ako me budeš prezrela napustit ću te zauvijek, a ako mi budeš vjerna, neću te ostaviti i dat ću ti da pobijediš sve svoje neprijatelje. Uzimam u obzir tvoje neznanje jer me još ne poznaješ, no ako mi budeš vjerna, i ja ću tebe naučiti da me upoznaš, te ću ti se objaviti.«

Dok mi je to govorio, ulio mi je u nutrinu veoma velik mir; duša mi je našla tako velik pokoj, te sam odlučila od sada radije umrijeti negoli se promijeniti.

Učinilo mi se da su moje veze pokidane i da se više nemam ničega bojati. Misleći kako će redovnički život biti (neka vrsta čistilišta)[13] lakše mi je očistiti se u životu što mi još preostaje, negoli da sebe vidim sunovraćenu u pakao, što sam ga toliko puta zaslužila svojim velikim grijesima i svojim otporom.

25. *Redovnica usprkos svemu*

Odredivši me dakle za redovnički život, taj božanski Zaručnik moje duše, u strahu da mu još je-

[12] Margareta Marija nije bila nikakvo neprirodno biće: silno je voljela svoju braću. No ona na taj način potvrđuje svoju neslomivu volju biti samo Božja.
[13] Te tri riječi manjkaju u originalnom rukopisu, no one odgovaraju Svetičinoj misli.

danput ne umaknem, zamolio me da pristanem te on prisvoji moju slobodu i postane gospodar te moje slobode, jer sam bila slaba. Nisam u tom pravila nikakve poteškoće da na to pristanem i, od tada, tako mi je snažno prisvojio slobodu, te je više za ostalog života nisam posjedovala. I on je od tog trenutka tako duboko prodro u moje srce, te sam obnovila svoj zavjet, počevši ga razumijevati. Rekla sam mu da makar me stajao tisuću života, ja neću biti ništa drugo doli redovnica, i glasno sam izjavila, moleći da otpravi sve te prilike za udaju, makar mi ih one predstavljale kao sjajne.[14]

Moja majka, videći to, više nije preda mnom plakala, no činila je to neprestano sa svima onima koji su joj o tome govorili, a koji su dolazili k meni govoreći da ću ja majku otjerati u grob ako je napustim. I da ću ja onda odgovarati pred Bogom jer ona nema nikoga tko bi je dvorio; da mogu postati isto tako redovnica i nakon njene smrti kao i za njena života.

I jedan brat[15], koji me je veoma volio, sve je napore ulagao da me odvrati od moga nauma, nudeći mi dio svog imanja kako bi me bolje u svijetu smjestio. No moje je srce na sve to ostalo neosjetljivo poput stijene, premda sam trebala još tri godine ostati u svijetu, usred svih tih borbi.

26. *Žele da stupi k uršulinkama u Mâconu*

Poslaše me k jednom mom ujaku[16], što je imao kćerku redovnicu[17], kojoj je bilo poznato da i ja to želim postati, te je sve upotrijebila da budem s njom. Ja, ne osjećajući nikakvih sklonosti za život uršulinki, rekoh joj:

[14] One koje su te prilike za udaju predlagale.
[15] Chrysostome Alacoque
[16] Filibert Lamyn, brat gđe Alacoque.
[17] Sestra Sainte-Colombe, uršulinka u Mâconu.

»Gledajte, uđem li u vaš samostan, to će onda biti samo iz ljubavi prema Vama, a ja želim ući u samostan gdje neću imati ni rođaka ni poznanstva; želim postati redovnica iz ljubavi prema Bogu.«

No kako nisam znala gdje će to biti ni u koju ću kongregaciju ući, ne poznavajući ih, mislila sam da ću podleći tom dodijavanju. Tim više što sam veoma voljela tu sestričnu, koja se služila vlašću moga ujaka, kome se nisam usudila odupirati jer je on bio moj skrbnik; govorio je da me voli kao svoje dijete, a to je bilo zato jer me je htio imati blizu sebe. I nikad nije dopustio mome bratu da me sa sobom povede, govoreći da on hoće biti moj gospodar.

A moj brat, koji uopće nije htio pristati da budem redovnica, jako se na me naljutio, misleći da ja na sve to pristajem, da me strpaju u uršulinski samostan protiv njegove volje a bez pristanka mojih rođaka. No ja sam bila daleko od toga; što su me više prisiljavali da pristanem na ulazak, ja sam osjećala to veću odbojnost. A neki mi je potajni glas govorio: »Neću da budeš ondje, nego u Svetoj Mariji.«

27. *Odvraćaju je od kongregacije Pohođenja*

Međutim su mi zabranili da idem k njima[18], premda sam ondje imala više rođakinja; govorili su mi o stvarima kod njih koje su mogle odvratiti od njih opredjeljenje duhove. No što su se oni više trudili odvratiti me od njih, ja sam ih više voljela, osjećajući kako moja želja, da pođem k njima, raste. Radi tog tako dragog imena Svete-Marije razumjela sam da se ondje nalazi ono što sam tražila. I jednom, promatrajući sliku velikog svetog Franje Saleškog, učinilo mi se da me je tako pun ljubavi očinski pogledao,

[18] Sveta Marija. Tako su često nazivali, u XVII. stoljeću, redovnice od Pohođenja Svete-Marije.

kao da me naziva svojom kćerkom, te sam ga od tada promatrala kao svog dobrog Oca.

No o svemu tome nisam se usudila pripovijedati, jer sam bila na muci kako se osloboditi sestrične i cijele te Zajednice, koja mi je iskazivala toliko prijateljstva te se nisam više mogla od njih obraniti.

28. *Iznenadni poziv da se povrati u svoju obitelj*

I kad su bili spremni da me prime, dobila sam vijest da mi se brat veoma razbolio a majka da mi je na umoru. Trebala sam smjesta otputovati da se nađem uz nju i u tome nitko me nije mogao spriječiti. Premda sam bila bolesna — više radi tuge negoli radi drugog čega vidjela sam da me žele prisiliti te uđem u taj samostan, a vjerovala sam da me Bog u nj ne poziva. Išla sam kući cijele noći, premda je donde samo kojih deset milja. I evo kako sam bila izbavljena, da bih opet preuzela vrlo težak križ, o kome neću podrobnije govoriti osim da je dosta kazati kako su se sve moje muke podvostručile.

Uvjeravali su me da mi majka ne može bez mene živjeti, budući da je ono malo vremena što sam je napustila bio razlog njene bolesti, i da ću ja Bogu odgovarati ako ona umre. A to su mi govorile crkvene osobe teško me ranjavajući radi moje nježne ljubavi prema majci, čime se đavao poslužio da me uvjeri kako će me radi toga zadesiti vječno prokletstvo.

29. *Bolna slika*

S druge strane, moj me je božanski Gospodar tako silno požurivao te mi više nije davao mira. Ulio mi je silnu želju da me suobliči svom patničkom životu te mi se činilo kako sve što sam trpjela nije bilo ništa: na taj način su se moje muke podvostručile. Koji put, bacivši se ničice pred svog Raspetog, govorila sam:

O moj dragi Spasitelju, kako bih bila sretna kad bi ti u mene utisnuo svoju patničku sliku!«

A on mi je odgovorio:

»*Ja to želim, pod uvjetom da mi se ne opireš, te da i ti sa svoje strane tome doprineseš.*«

Da mu dadem nekoliko kapi svoje krvi, svezala sam prste a onda u njih zabola igle. Tada sam se svakog dana u Korizmi bičevala dokle god sam mogla, da bih počastila udarce bičeva kojima su njega šibali. No nakon dosta vremena što sam to činila, nisam više uopće mogla imati krvi da je prinesem svom dobrom Gospodaru, za onu krv što ju je on prolio iz ljubavi prema meni. I kako sam se šibala po plećima, trebalo mi je dosta vremena.

A ona tri pokladna dana, voljela bih da su me raskomadali, da bih zadovoljila za uvrede koje su grešnici nanosili njegovu božanskom Veličanstvu. Tih sam dana postila, koliko sam već mogla o kruhu i vodi, dijeleći siromasima ono što mi je dano za hranu.

30. *Ljubav prema svetoj pričesti*

No najveća radost, ostavljajući svijet, bila mi je misao da ću se često pričešćivati, jer ovdje su mi to rijetko dopuštali. I ja bih vjerovala kako bih bila najveća sretnica na svijetu da sam to mogla činiti često, te provoditi noći pred svetim Sakramentom. Tà ja sam ondje osjećala takvu sigurnost, premda sam bila strahovito plašljiva; samo sam na to mislila kako se nalazim na mjestu moje najveće radosti.

A u predvečerja pričesti osjetila sam kao da sam uronjena u veoma duboku šutnju, te nisam mogla govoriti osim na silu, radi uzvišenosti onoga što sam trebala obavljati. A nakon pričesti nisam htjela ni

piti, ni jesti, ni gledati, ni govoriti, radi silne utjehe i mira što sam ih osjećala. Sakrila bih se, kad god sam mogla, da naučim ljubiti moje najviše Dobro, koje me je poticalo da mu uzvratim ljubav za ljubav.

No bila sam uvjerena da nikad neću moći ljubiti, premda sam to mogla, ako ne naučim moliti; jer nisam znala što me je naučio on koji me prepustio svim svojim svetim pobudama, kad sam se mogla naći s njim u kakvom kutiću. Ali nisam mogla puno izabirati jer sam trebala s ukućanima raditi, i to cijelog dana, a onda, navečer, čeljad s kojom sam živjela, nije bila zadovoljna ničim što sam učinila.

Na mene su se toliko ljutili, da nisam smagala snage sjesti za stol te sam se povlačila kamo bih mogla da bih bila mirna nekoliko trenutaka, jer za mirom sam veoma čeznula.

A koliko sam se istom bez kraja žalila svom božanskom Gospodaru u strahu što mu se ne mogu svidjeti u svemu što činim — budući da u tom previše izvršavam svoju volju, svladavajući se po svojoj ćudi, uvjerena da to nije učinjeno iz poslušnosti:

»Jao, moj Gospodine, govorila sam mu, pošalji mi dakle nekoga koji će me k tebi voditi.

Nisam li ti ja dostatan? odgovorio mi je. *Što se bojiš? Može li stradati u naručju svemogućeg Oca dijete toliko ljubljeno kao što ja tebe ljubim?*«

31. *Jubilejska ispovijed kod jednog franjevca*

Nisam imala pojma što je to duhovno vodstvo. A ja sam veoma željela pokoravati se te je njegova dobrota dopustila da nam je, u vrijeme jednog jubileja[19],

[19] Radi se o jubileju što ga je podijelio Klement X, prigodom svoga izbora za vrhovnog Svećenika, godine 1670. Taj je jubilej bio podijeljen biskupiji Autun god. 1671, a započeo je 22. veljače 1671: četiri mjeseca prije no što je Margareta stupila u kongregaciju od Pohođenja u Parayu.

došao u kuću jedan redovnik svetoga Franje, i kod nas prenoćio da bismo kod njega obavile opće ispovijedi. Premda sam je ja obavljala uvijek kad mi se zato pružila prilika, uvijek mi se činilo da to nisam dobro obavila radi mojih velikih grijeha. Oni su mi zadali toliko boli te sam ne samo mnogo plakala, nego sam ih iz sve duše — u prevelikoj boli — htjela saopćiti cijelom svijetu.

A najviše sam patila što sam bila tako slijepa te ih nisam mogla upoznati, niti izreći premda su bili tako veliki. Radi toga sam ispisivala sve što sam mogla naći u knjigama gdje se raspravljalo o ispovijedi, te sam koji put umetala stvari koje sam se bojala i izgovoriti. No u sebi sam rekla:

»Možda sam ja to i učinila no nije mi poznato, niti se toga sjećam; ali s pravom se stidim to reći da zadovoljim božanskoj pravdi.«

Istina je doduše, da, kad bih bila uvjerena da sam većinu tih stvari, radi kojih sam se optuživala, i učinila, nitko me ne bi mogao utješiti te bih se ubuduće tako ispovijedala, da me moj vrhovni Gospodar nije uvjerio, kako on oprašta sve onome koji nema zle volje. I tako sam dakle obavila tu ispovijed te je dobri pater dozvolio da preletim nekoliko listića, ne dopustivši mi da ih čitam. Molila sam ga da mi dopusti umiriti savjest, jer sam bila veća grešnica negoli je on to i slutio.

Ta me je ispovijed zaista smirila. Ispripovjedila sam mu nešto o tome kako sam živjela, pa mi je glede toga dao više dobrih savjeta. No nisam mu se usudila sve ispripovjediti uvjerena da bi to bila taština, a nje sam se veoma bojala zato što je moja narav na to bila silno sklona i jer sam mislila kako je sve što sam činila bilo radi taštine: nisam naime znala nikako razlikovati osjećaj od pristanka. To me je silno mučilo, jer sam se veoma bojala grijeha, tà on je udaljivao Boga od moje duše.

Taj dobri pater mi je dao nadu u sredstva pokore a ja sam mu rekla kako me brat još uvijek zadržava u svijetu, nakon četiri ili pet godina koliko već čeznem postati redovnica: radi toga ga je zahvatila tako velika bojažljivost, te me je nakon toga pitao imam li još namjeru to postati. I kad sam mu odgovorila da bih radije umrla negoli promijenila odluku, obećao mi je da će mi u tome udovoljiti.

32. *Poduzimanje koraka kod uršulinki*

I tako je otišao, da uredi sve u pogledu moga miraza, toj dobroj rođakinji koja me nije prestala progoniti. I moja majka i druga rodbina htjeli su da budem redovnica baš u tom samostanu. Nisam znala kako da se obranim, no dok je on išao onamo, obratila sam se Presvetoj Djevici, mojoj dobroj Gospodarici. Po zagovoru svetog Hijacinta, kome sam se puno molila i dala mnogo misa na čast moje svete Majke, koja mi je, tješeći me, rekla:

»Ne boj se ništa, ti ćeš biti moja prava kći, a ja ću uvijek biti tvoja dobra Majka.«

Te su me riječi tako silno smirile, te nisam nimalo sumnjala da će se to ispuniti usprkos što se tomu mnogi protive.

Kad mi se brat vratio, reče mi: »Traže četiri tisuće franaka. Na tebi je da poduzmeš ono što ti se sviđa sa svojim imanjem, jer stvar još nije zaključena.«

Smjesta sam mu odlučno rekla:

»Niti će se ikad zaključiti. Želim poći u Svetu-Mariju, u udaljen samostan, gdje neću imati ni rođakinja ni poznanica; želim postati redovnica samo iz ljubavi prema Bogu. Želim smjesta napustiti svijet i sakriti se u kakav kutić, da ga zaboravim i da me on zaboravi, te da ga više ne vidim.«

33. *Izabire kongregaciju od Pohođenja u Parayu*

Preporučili su mi više samostana za koje se nisam mogla odlučiti; no čim su mi spomenuli ime Paray, srce mi se od radosti raširilo i smjesta sam pristala.

No morala sam još poći vidjeti one redovnice kod kojih sam boravila u dobi od osam godina i tu sam morala izdržati tešku borbu. Uvele su me u samostan govoreći mi da sam bila njihovo dijete, i zašto ću ih napustiti, kad su me tako nježno voljele? One ne mogu podnijeti što ću ući u Svetu-Mariju, znajući dobro da tu neću ustrajati. Rekla sam da želim pokušati, te sam morala obećati da ću se k njima vratiti kad od onih iziđem. Jer da one dobro znaju da se nikad neću priviknuti. I što god su one meni govorile, srce mi je ostalo neosjetljivo učvršćujući se sve više u odluci, neprestano ponavljajući:

»Potrebno je ili umrijeti ili pobijediti!«

34. *Paray: »Želim da ovdje budeš«*

Napuštam sve borbe što sam ih morala voditi, da bih brzo došla u boravište moje sreće: u dragi Paray gdje, prije no što uđoh u govornicu, začujem u duši ove riječi:

Želim da ovdje budeš[20]*.«*

Najzad sam rekla bratu neka se složi s tim, jer ja drugamo neću. To ga je tim više iznenadilo, budući da me je doveo samo zato te vidim redovnice Sve-te-Marije, jer kao da na prvi pogled nije izgledalo te ću to htjeti. Ja sam mu obećala sve to: no nisam se nikako htjela onamo vratiti dok se o svemu nije odlučilo.

Nakon toga izgledalo je kao da sam počela živjeti novim životom, tako sam se osjećala zadovoljna i

[20] Taj prvi Margaretin posjet u govornici bio je 25. svibnja 1671.

mirna. Tako sam bila radosna, da su oni, koji nisu znali o čemu se radi, govorili: »Gledajte je, izgleda kao prava redovnica!« I zaista, tako sam se tašto udesila, kao nikada i tako sam ujedno bila raspoložena radi velike radosti što sam je osjetila videći da posve pripadam svome vrhovnom Dobru. A On mi je, dok sam ovo pisala, blago prigovorio ovim riječima:

»Gledaj, kćeri, možeš li naći oca ranjena ljubavlju prema jedincu sinu, koji se ikada toliko brinuo za njega, i koji bi mu mogao iskazivati toliko nježne ljubavi kao što sam ja tebe ljubio i želim te ljubiti, ja, koji sam bio toliko strpljiv s tobom i koji sam se toliko trudio da te usavršim i ukrasim po svome ukusu već od tvojih malih nogu: nježno te očekujem, ne odbacujući te unatoč tome što si se toliko odupirala.

Sjeti se dakle da ako ikada budeš zaboravila biti zahvalna prema meni, ne iskazujući mi u svemu slavu, bit ću prisiljen dopustiti da za tebe presahne taj neiscrpiv izvor svakoga dobra.«

35. *Margareta ulazi u samostan 20. lipnja 1671.*

Napokon je nadošao taj tako žuđeni dan da se oprostim od svijeta; nikad prije nisam osjetila toliko radosti ni čvrstoće u srcu, koja je tako reći bila neosjetljiva i za prijateljstvo i za bol koji mi je pokazivala osobito moja majka. A ja, napuštajući ih, nisam prolila ni suze, smatrajući da sam slična robu koji se oslobađa tamnice i lanaca da bih ušla u kuću svoga Zaručnika, kako bih Ga posjedovala i uživala u punoj slobodi njegove nazočnosti, njegovih dobara i njegove ljubavi.

To mi je govorilo srcu, koje je bilo sasvim izvan sebe. Nisam znala drugog razloga svoga zvanja za Svetu-Mariju, nego što sam htjela biti kćerka Svete Djevice.

No priznajem da, u trenutku kad sam trebala ući, a bila je subota, sve muke što sam ih podnijela — i mnoge druge — tako su me ulazeći u samostan žestoko napale, te mi se učinilo da će mi se duh odijeliti od tijela. No također mi je pokazao da je Gospodin razderao moju vreću ropstva te me odjenuo svojim plaštem silne radosti.[21] A radost me je toliko ushitila, te sam kriknula:

»Bog želi da ovdje budem!«

Osjetila sam ponajprije da mi je utisnuto u dušu kako je ova kuća Božja sveto mjesto i da sve koje ovdje prebivaju trebaju biti svete; i da je to ime Svete-Marije značilo za mene da to treba biti bilo pod koju cijenu te da je stoga trebalo ostaviti sebe i žrtvovati i odreći se svega, bez ikakvog pridržaja niti išta štedeći. To mi je zaslađivalo sve što mi se činilo najteže u tom početku, kad su me svakog jutra kroz nekoliko dana budile riječima što sam ih jasno čula a da ih nisam razumjela: *Dilexisti justitiam,* i ostatak retka; a drugi put: *Audi, filia, et vide,* itd.

I još ovaj redak:

»Ti si, o moj Jeruzaleme, kućo Izraelova, upoznao svoju stazu i svoj put!,
no Gospodin će te voditi na svim tvojim putovima i nikad te neće napustiti.«

Sve sam to rekla svojoj dobroj Učiteljici[22] a da nisam ništa razumjela. Promatrala sam je, kao i svoju poglavaricu,[23] kao svoga Isusa Krista na zemlji. I, budući da ja toga nisam znala i nikad me nitko nije vo-

[21] Conscidisti saccum meum et circumdedisti me laetitia (Ps 29, 12).

[22] Sestra Anne-Francoise Thouvant, učiteljica novakinja. Rodom iz Paraya i prva novakinja primljena u samostan od osnutka 1626; kasnije je u njemu postala poglavarica.

[23] Majka Marguerite-Hieronyme Hersant, profesa prvog samostana u Parizu. Upravljala je samostanom u Parayu od 1666. do 1672.

dio ni mnome upravljao, osjećala sam se tako ugodno te sam sebe promatrala potčinjenom da bih mogla slušati. Sve što mi je govorila smatrala sam kao neko proročište te da se nemam koga bojati vršeći to iz poslušnosti.

36. *Prazno platno*

Kad sam je zamolila da me nauči moliti, a toga mi je duša bila tako silno gladna, ona nije mogla vjerovati da sam došla u red s dvadeset i tri godine a da toga ne znam. I obećavši mi to, za prvi put mi reče:

»Stavi se pred Našega Gospodina kao prazno platno pred slikara.«

No htjela sam da mi to što mi je rekla protumači, jer toga nisam razumjela, a to se nisam usudila reći; no onda mi je rečeno:

»Dođi, ja ću te to naučiti.«

I prije no što sam se dala na molitvu, moj mi je vrhovni Gospodar pokazao da je moja duša to prazno platno, na koje je on htio slikati sve crte svog patničkog života; taj se život sav odvijao u ljubavi i oskudici — lučenju — šutnji i žrtvi tako te se sasvim istrošio. I da je on u moju dušu ulio taj osjećaj nakon što ju je očistio od svih mrlja koje su na njoj ostale, bilo iz ljubavi prema zemaljskim stvarima bilo iz ljubavi prema meni samoj i stvorenjima: moja uživalačka narav veoma je na sve to sklona.

No u tom trenutku on me je svega lišio i, ispraznivši mi srce i ogolivši mi posve dušu, on je u njoj užgao tako žarku želju da ga ljubim i da trpim, tako te mi uopće nije dao mira. Pomno me je progonio te mi nije ostalo da biram nego da mislim kako ću ga ljubiti i sebe razapeti a njegova je dobrota prema meni bila tako velika te mi je uvijek pribavljao mogućnost za to.

37. *Sveti Franjo Saleški obuzdava njenu revnost za pokorom*

Premda od svoje Učiteljice nisam ništa skrivala, ipak sam odlučila proširiti njene dozvole što se tiče pokora više negoli je ona namjeravala dati. Kad sam se tako toga prihvatila, moj me sveti Utemeljitelj oštro ukorio, te mi nije dopustio nastaviti pa nakon toga nisam više nikada imala hrabrosti na to se vraćati. Njegove su mi naime riječi zauvijek ostale utisnute u srcu: »Pa što, kćeri moja, misliš li ti da ćeš se moći svidjeti Bogu prekoračujući granice poslušnosti, koja je glavni oslonac i temelj ove Kongregacije, a ne trapljenje?«

38. *Oblačenje: 25. kolovoza 1671.*

Kad je prošao moj pokušaj da žarkom željom svu sebe vidim u Bogu, koji je tako prema meni milosrdan te me neprestano potiče da bih postigla tu sreću; kad sam dakle obukla naš sveti habit, moj mi je božanski Gospodar pokazao da je to bilo vrijeme naših zaruka, koje su mu dale novu vlast nada mnom, a time sam primila i dvostruku obvezu da ga ljubim osobitom ljubavlju.

Najzad mi je dao razumjeti, da poput onih koji se strastveno ljube on mi neće dati osjetiti za to vrijeme ono najslađe u ljupkosti draganja svoje ljubavi, koja su, zaista, bila tako prekomjerna, da sam često sva bila izvan sebe, te nisam mogla ništa raditi. To me je bacilo u tako dubok bezdan nejasnoća te se nisam usudila pojaviti se. To me je poučilo, te sam razumjela da to nije bio duh kćeri Svete-Marije, koji nije htio ništa izvanredna, pa ako se ja toga ne odreknem, da me neće primiti.

39. *Uzaludni napori da se zadrži na običnom putu*

To me je bacilo u veliku neutješivost te sam uložila sve napore i ništa nisam štedjela da se povučem s tog puta; no svi moji napori bili su bezuspješni. I naša dobra Učiteljica sve je sa svoje strane činila, a da ja ipak toga nisam razumjela. Jer kako silno želim moliti i naučiti moliti — a nisam mogla ma trudila se koliko mu drago slijediti upute koje su mi davali, to sam se uvijek trebala vraćati na način moljenja mog božanskog Gospodara; sve sam činila što god sam mogla da bih zaboravila sve Njegove upute i odvratila se od njega; tada su me dali jednoj vršiteljici dužnosti. Ona mi je naredila da za vrijeme molitve radim; ja sam se na to žalila svojoj Učiteljici moleći je da je ukori; ova me je oštro ispravila govoreći mi da to što čini, da obavlja naš posao, među vježbama novicijata. Ja sam to činila a da se uopće nisam rastresala na slatku radost i utjehu moje duše, osjećajući kako se neprestano povećava; tada su mi naredili da idem slušati točke jutarnje molitve; nakon toga sam izišla da pometem mjesto što su mi ga pokazali, sve do Prvog časa. Onda su mi naredili da položim račun o svojoj molitvi, ili zapravo o molitvi što ju je moj vrhovni Gospodar izveo u meni i za mene, a to nema nikakve druge namjere negoli slušati. U tome sam osjećala silno zadovoljstvo unatoč nekih muka od kojih je trpjelo moje tijelo privodeći to u djelo.

Poslije sam zapjevala:

Što se više suprotstavljaju mojoj ljubavi,
Sve me više to jedino dobro rasplamsava.
Neka mi zadavaju bol noću i danju,
Duši mi ga ne mogu oteti.
Što više budem podnosila bol,
On će me sve više sjedinjivati sa svojim Srcem.

40. *Glad za poniženjima i svladavanjem*

Osjećala sam nezasitljivu glad za poniženjima i svladavanjem, iako im se moja osjetna narav silno protivila.

Moj božanski Gospodar neprestano je na me navaljivao da ih tražim, i to mi je priskrbljivalo krasnih stvari jer, premda su mi odbijali ono što sam tražila, kao nedostojnoj da ih činim, davali su mi druge, kojih nisam očekivala; i tako su se protivile mojim sklonostima, da sam to morala reći svom dobrom Gospodaru, u naporu žestine da to moram činiti:

»Jao, dođi mi u pomoć, jer Ti si svemu tome uzrok!«

On je to učinio, govoreći mi:

Priznaj dakle da ne možeš ništa bez mene, i ja te neću napustiti bespomoćnu, ali pod uvjetom da sebe smatraš ništavilom i da tvoja slabost grca u mojoj snazi.«

41. *Ona se bori protiv naravne odbojnosti*

Spomenut ću samo jednu vrstu zgodâ za svladavanje iznad mojih sila; tu sam zaista iskusila učinak njegova obećanja.

To je stvar[24] prema kojoj je cijela naša obitelj osjećala tako silnu naravnu odbojnost, da mi je brat ugovarao, praveći pogodbu, da me nikad ne prisiljavaju te ga jedem: kako je stvar u sebi bila ravnodušna, nije bilo poteškoće da se u tome slože.

I na to sam se morala vratiti jer su me radi toga napadali sa svih strana tako jako, te više nisam znala na što se odlučiti; i to u toj mjeri te mi se činilo lakše žrtvovati svoj život. A da mi zvanje nije bilo draže od života, ja bih onda ono radije napustila negoli se

[24] Radilo se o siru.

odlučila činiti ono što su od mene zahtijevali. No uzalud sam se ja opirala, jer je moj Kralj htio tu žrtvu, o kojoj je ovisilo toliko drugih.

Tri sam se dana borila takvom silinom, te sam probudila sućut, osobito u mojoj Učiteljici, pred kojom sam sebi stavila u dužnost činiti što mi ona kaže. A onda mi je *uzmanjkala hrabrost, te sam umirala od boli što ne mogu* pobijediti svoju narav te sam joj rekla:

»O, radije mi uzmite život negoli da dopustite te pogriješim u poslušnosti!«

Nato me je otjerala:

»Idite, reče ona, Vi niste dostojni da je obavljate, i ja Vam sada zabranjujem da činite što sam Vam naredila«.

To mi je bilo dosta. Rekoh najprije:

»Potrebno je umrijeti ili pobijediti!«

Otišla sam do presvetog Sakramenta, moga redovitog utočišta, gdje sam proboravila oko tri ili četiri sata plačući i uzdišući, da steknem snage i pobijedim.

O, moj Bože! Zar si me napustio? A što? Zar je u mojoj žrtvi još nešto što je pridržano, i zar nije sve dovršeno kao savršena žrtva!«

No moj Gospodin želeći dotjerati do vrhunca vjernost moje ljubavi prema sebi — kao što mi je pokazao kasnije — uživao je promatrajući kako se u njegovoj nedostojnoj ropkinji bori božanska ljubav protiv naravnih odvratnosti. No napokon je On pobijedio, samo njegove riječi, bez druge utjehe i drugog oružja:

»Ljubav ne treba ograničavati«; pošla sam da se bacim na koljena pred mojom Učiteljicom, moleći je iz samilosti da mi dopusti činiti što je željela od mene. I napokon sam to učinila, premda nisam nikad osjetila tolike odbojnosti, koja bi se ponovno probudila svaki put, kad mi je valjalo to učiniti, dopuštajući mi da tako nastavim kroz kojih osam godina.

42. *Prekomjerne milosti nakon žrtve*

Nakon te prve žrtve podvostručile su se sve milosti i darovi moga Kralja i tako su mi poplavili dušu, te sam bila prisiljena često reći:

»Zaustavi, o moj Bože, tu bujicu koja me stropoštava ili mi povećaj sposobnost da je primim!«

Ne spominjem ovdje svu osobitu sklonost i izobilje čiste ljubavi, kojih je bilo tako puno, da toga neću moći pravo iskazati.

43. *Strahuje za svoje zvanje: Isus za ono jamči*

Još su me napadali, kratko vrijeme prije no što ću polagati zavjete, govoreći mi da se dobro vidi kako nisam bila prikladna usvojiti duh Pohođenja, koji strepi pred svim tim putovima podložnim prijevari i obmani.

Ja sam se prvo potužila svome Gospodaru:

»O, moj Gospodine! Zar će me dakle radi Tebe poslati kući?«

Na to mi je On odgovorio:

»Reci svojoj poglavarici,[25] *da se ništa ne boji primiti te, jer ja odgovaram za tebe i da, ako me smatra plaćevno sposobnim, ja ću ti biti jamčevina.«*

I — izvršivši taj nalog — ona mi naredi te zatražim znak sigurnosti, da ću biti korisna svetoj Kongregaciji obdržavajući točno sva njena pravila. Na to mi je njegova dobrota puna ljubavi odgovorila:

»E pa, kćeri moja, sa svim se tim slažem, jer ću te učiniti korisnijom redu negoli što ona misli. No na način koji još nikom nije poznat osim meni; odsada ja ću svoje milosti udesiti prema duhu tvoga pravila, prema volji tvojih poglavara i prema

[25] Majka Marie Francoise de Saumaise, profesa dijonskog samostana.

tvojoj slabosti. Tako da, ako te osumnjiče glede svega što se tiče točnog vršenja tvoga pravila, želim da ono pretpostaviš svemu drugome.

Što više, zadovoljan sam ako pretpostaviš volju svojih poglavara mojoj, ako ti budu zabranjivali što sam ti ja naredio. Pusti ih da čine s tobom sve što god budu htjele: ja ću već naći načina kako ću provesti svoje nacrte i sredstvima koja im se čine protivna i štetna. A ja sebi pridržavam samo vodstvo tvoje nutrine, a posebno tvog srca, u kome sam udomio vlast svoje čiste ljubavi, i neću je nikada ustupiti drugima.«

Naša Majka i Učiteljica bile su svim tim zadovoljne, a plodovi su se toga tako vidljivo pokazali te više nisu mogle sumnjati da te riječi dolaze od Istine: jer u svojoj se nutrini nisam osjećala uznemirena te sam išla samo za tim da se pokoravam, pa ma koliko morala radi toga trpjeti.

A kad su me cijenile i bile sa mnom zadovoljne, to mi je onda bilo pravo mučeništvo, te sam to smatrala pravom kaznom radi mojih grijeha; činilo mi se da su tako veliki, te bih sve zamislive muke lako podnosila da ih okajavam i zadovoljavam božanskoj pravdi.

44. *Redovnički zavjeti: 6. studenoga 1672.*

Prispjela sam napokon do tako željno očekivane profesije; tog me dana moj božanski Gospodar htjede zaista izabrati sebi za zaručnicu, i to na način koji ja nikako ne mogu izraziti. No samo ću jedno reći: objavio mi se i postupao sa mnom kao sa zaručnicom s Tabora: to mi je bilo gorče od smrti, jer nisam nikako bila slična svome Zaručniku, kojega sam promatrala svega izobličenog i izmučenog na Kalvariji.

No on mi bijaše rekao:

»Pusti me da svaku stvar učinim u svoje vrijeme. Hoću da ti budeš igračka moje ljubavi koja se želi s tobom igrati po miloj volji kako to čine djeca sa svojim lutkama.[26] *Potrebno je da budeš tako napuštena, bez izgleda i otpora, dopuštajući mi da se radujem na tvoj račun: no ti ništa nećeš izgubiti.«*

Obećao mi je da me neće više napuštati, govoreći mi:

»Budi uvijek spremna i pripravna primiti me, jer se danas želim nastaniti u tebi, da bih s tobom razgovarao i odgajao te.«

45. *Otajstvena nazočnost božanskoga Gospodara*

I od tada me je obdario svojom božanskom nazočnošću, no onako kako toga još nisam iskusila; jer još nikada nisam primila toliku milost za učinke što ih je od tog doba uvijek izvodio.

Promatrala sam Ga, osjećala kraj sebe i slušala puno bolje nego bi to bilo tjelesnim osjetilima — po kojima sam se mogla rastresti odvraćajući se od Njega, nego ja toga nisam mogla spriječiti, nikako u tome ne sudjelujući. To je u mene utisnulo tako duboko poništavanje da sam se s početka osjećala kao propala i poništena u ponoru vlastitog ništavila, otkuda nisam mogla izići i zbog počitanja i poštovanja te neizmjerne Veličine: pred njom bih uvijek htjela biti prostrta ničice na zemlji ili na koljenima.

To sam činila, ukoliko su mi dopuštali posao i moja slabost, jer nikako nisam bila mirna kad god bih se stavila u položaj s manje poštovanja, te se nisam usudila ni sjesti osim kad je netko bio uza me: promatrajući svoju nedostojnost koju mi je On uvijek pokazivao kako je velika pa se nisam više usudila pojaviti se osim silno zbunjena; to je budilo u meni želju da

[26] Lutka, za Margaretu-Mariju; metla, za Bernardicu; lopta, za Tereziju iz Lisieuxa, iste su slike odnosa duše predane posve sigurnoj ljubavi svojega Boga.

On misli na mene samo prezirući me, ponižavajući me i vrijeđajući me. Tà samo sam to zaslužila; i kako je ta jedina Ljubav moje duše toliko uživala da se njome tako posluži u odnosu prema meni te mi, unatoč osjetljivosti moje ohole naravi, nije dala da nađem među stvorenjima samo one koji će mi prigovarati i sramotiti, želeći da mi to bude izvrsna hrana koje nikad nije manjkalo niti je govorio: dosta je. Nego, obratno, On je sam činio što nisu činila stvorenja ili ja sama: no, moj Bože! To je bilo na najosjetljiviji način kad si se ti u to umiješao i bilo bi odviše dugo kad bih ja to opisivala.

46. *Dvije svetosti: ljubavi i pravde*

Počastio me Isus razgovarajući sa mnom. Koji put kao kakav prijatelj ili kao kakav zaručnik, strastveno zaljubljen, ili kao otac ranjen ljubavlju prema jedincu sinu, ili u kojem drugom svojstvu, no ne želim ništa govoriti o učincima proizvedenim radi toga u meni.

Samo ću reći da mi je pokazao u sebi dvije svetosti: svetost ljubavi i svetost pravde; obadvije neumoljive u njihovu načinu postupanja; njih je stalno na mene primjenjivao.

Prva mi je pribavljala vrlo bolne čistilišne muke, da bih tješila svete duše koje su ondje zatvorene, kojima je dopustio — kako mu se već svidjelo — te mi se obraćaju.

A njegova svetost pravde, tako strašna i jeziva za grešnike, dala mi je da osjetim težinu njegove pravedne neumoljivosti tovareći na me patnje za grešnike i:

»posebno za duše koje su mi posvećene, za koje ću ti pokazati i dati da osjetiš ubuduće što ti treba trpjeti iz ljubavi prema meni.«

Ali, moj Bože, koji si poznavao moje neznanje i nemoć da se izrazim o svemu što se nakon toga dogodilo između Tvoga kraljevskog Veličanstva i tvoje nevrijedne i nedostojne ropkinje, po učincima Tvoje ljubavi i Tvoje milosti koje neprestano djeluju, daj mi mogućnost da bih o tome mogla nešto reći što razumljivije i jasnije, te se pokaže dokle ga je dovela Njegova ljubav u prekomjernoj darežljivosti prema tako bijednom i nedostojnom stvoru.

47. *Otpori Božjemu vodstvu*

No budući ništa nisam skrivila svojoj poglavarici i učiteljici, premda često nisam shvaćala što sam im govorila, te budući da su mi one dale do znanja kako su to izvanredni putovi koji nisu svojstveni kćerima Svete-Marije, to me je onda jako žalostilo, te prouzrokovalo da sam sve pokušala te se oduprem i povučem s tog puta. No to je bilo uzalud jer taj je duh tako zavladao mojim duhom, te se više nisam mogla njime služiti; osjećala sam da je on obuzeo i moje ostale unutarnje moći.

Upela sam sve snage nastojeći slijediti način molitve u kojem su me poučavali kao i u drugim načinima; no ništa u mome duhu nije ostalo. Imala sam lijepo pročitati točke molitve, no sve je iščezlo te nisam mogla ništa naučiti niti zadržati osim što me je poučavao moj božanski Gospodar; radi toga sam puno trpjela. Jer rušilo se što god se više moglo sve to djelovanje a naređivalo mi se da to činim. Ja sam se borila protiv Njega što god sam više mogla, slijedeći točno sve što mi je poslušnost naređivala: da se povučem od Njegova utjecaja, a taj je utjecaj lomio moju snagu.

Ja sam Mu se potužila:

O jao! rekoh mu, o moj vrhovni Gospodaru! Zašto me ne ostaviš da idem običnim putem kćeri Svete-Marije? Doveo si me u svoj sveti dom da me upropastiš? Daj te izvanredne milosti onim izabranim duša-

ma koje će im bolje odgovoriti i Tebe proslaviti više od mene koja Ti se samo opirem. Želim samo Tvoju ljubav i Tvoj križ, i to mi je dosta da budem dobra redovnica; to je sve što želim.«

A On mi je odgovorio:

»Kćeri moja, borimo se; ja sam s tim zadovoljan, pa ćemo vidjeti tko će iznijeti pobjedu: Stvoritelj ili njegovo stvorenje? Sila ili slabost? Svemogući ili nemoć? Onaj tko pobijedi, bit će pobjednik zauvijek.«

To me je posve zbunilo a on je na to rekao:

»Znaj, da me uopće ne vrijeđaš boreći se i opirući jer ti to činiš iz poslušnosti, a ja sam život dao iz poslušnosti; no želim te poučiti da sam ja neograničeni Gospodar svojih darova i stvorenja, i da me ništa ne može spriječiti te izvršim svoje nacrte. Stoga, ne samo želim da ti činiš sve što ti budu rekli poglavari, nego nemoj ništa činiti što god ti budem naredio bez njihova pristanka. Jer ja ljubim poslušnost, a bez nje mi se nitko ne može svidjeti.«

To se silno svidjelo mojoj poglavarici, koja me je predala Njegovu djelovanju. A ja sam to učinila zahvaćena silnom radošću i mirom što sam ga prvo osjetila u duši koja je podnosila okrutnu tiraniju.

48. *Gospodin želi da mu se Margareta ponovno preda*

Zamolio me, nakon svete pričesti, da Mu obnovim žrtvu, što sam Mu je već prinijela, žrtvu svoje slobode i cijelog mi bića: to sam učinila iz svega srca.

»Pobrini se, rekla sam Mu, o moj vrhovni Gospodaru, da ne učiniš nikad ništa što bi u meni izgledalo nešto izvanredno osim ovoga: da me stvorenja što više ponizuju i da me smatraju ništavilom: jer o moj Bože,

osjećam kako sam slaba, bojim se da ću Te izdati, te da Tvoji darovi nisu u meni na sigurnome mjestu.

— *Ništa se ne boj, kćeri, ja ću sve to urediti, jer ja ću ih sam čuvati a tebe ću učiniti nemoćnom da mi se odupireš.*

— Ah što! moj Bože, zar ćeš me prepustiti da i dalje živim bez patnje?«

49. *»Samo križ«; tri prijeke želje*

Pokazan mi je najprije velik križ kojemu nisam mogla vidjeti vrha, no bio je sav posut cvijećem:

»Evo postelje mojih čistih zaručnica, gdje ću ti dati da uživaš radosti moje nevine ljubavi. Malo pomalo to će cvijeće popadati a ostat će samo trnje sakriveno radi tvoje slabosti, no ono će te tako žestoko bosti te će ti biti potrebna sva snaga moje ljubavi da uzmogneš podnositi njihovu bol.«

Te su me riječi veoma razveselile; ta uvjerena sam bila da nikad neće biti dovoljno patnji, poniženja i prezira, da bih utažila silnu žeđu što sam je imala za njima te da nikad neću moći naći veće patnje od one koju sam osjetila da dovoljno ne trpim, jer Njegova mi ljubav nije dala mira ni danju ni noću.

No ta me je slatkoća ražalostila. Željela sam samo križ te sam stoga htjela uvijek da mi tijelo bude satrveno trapnjom ili radom, jer nisam mogla ni trenutka živjeti bez patnje, pa što sam više trpjela, više sam i zadovoljavala toj svetoj ljubavi, koja je upalila tri želje u mom srcu, što su me neprestano mučile: jedna je trpjeti, druga je ljubiti i pričešćivati se, a treća umrijeti da se s Njim sjedinim.

50. *Duhovne vježbe za zavjete. Ljubav prema križu*

Nakon što me je moj Gospodar posvuda pratio, više se nisam brinula ni za vrijeme ni za mjesto. Bila

sam ravnodušna da li mi je tko naklon ili ne, potpuno sigurna da mi je to dano bez ikakve moje zasluge, nego iz čiste Njegove dobrote, i da mi dakle toga nitko neće moći oteti: stoga sam bila svagdje zadovoljna.

To sam iskusila dok sam obavljala duhovne vježbe za moje zavjete, čuvajući u vrtu magaricu i njeno mlado magare; s njom sam imala dosta okapanja. Nisu mi naime dopuštali da je privežem, jer su željeli da je držim u jednom kutiću što su mi ga označili, bojeći se da ne učini štete: a oboje su samo trčali. Uopće nisam imala odmora sve do večernje *Zdravo Marije,* kad bih pošla na večeru. A nakon toga vratila bih se za vrijeme jednog dijela Jutarnje u staju da ih nahranim.

Ja sam bila tako zadovoljna tim zanimanjem, te nisam uopće bila zabrinuta pa trajalo ono i cijelog mog života. A moj me je Gospodar radi toga smatrao vjernom drugom, jer sve to moje trčanje nije me uopće smetalo, tà ondje sam primila tako velike milosti kakvih nisam nikad iskusila; dao mi je naime upoznati otajstvo Njegove svete smrti i muke. No morala bih o tome pisati na dugo i široko, a to bi me uništilo, nego ću reći samo to da mi je On dao toliku ljubav prema križu, te ne mogu ni časa živjeti bez patnje. I to trpjeti šuteći, bez utjehe, bez pomoći i bez sućuti, te umrijeti s tim Gospodarom moje duše, natovarenim križem svih vrsta sramote, boli, poniženja, zaborava i prezira. To mi je trajalo cijelog mog života, koji je njegovim milosrđem sav prošao u tom načinu vježbanja, a to je iz čiste ljubavi koja je uvijek vodila brigu da me obilno snabdjeva takvim vrstama znanosti, tako dragoj njegovu ukusu, koji nikada ne govori: dosta je.

51. *Zahtjevi Božje svetosti*

Moj božanski Gospodar jednom je ovako poučio: »*Znaj,* reče, radi nekih pogrešaka što sam ih učinila, *da sam ja svet Učitelj i koji poučava u svetosti.*

Ja sam čist i ne mogu trpjeti ni najmanje mane. Stoga trebaš djelovati u jednostavnosti srca, ispravnom nakanom u mojoj nazočnosti. Jer ne mogu podnositi ni najmanje stranputice; dat ću ti na znanje da ako me je obilje moje ljubavi dotle dovelo te ti budem Učitelj, da te poučavam i oblikujem kako to ja hoću i po mojim nacrtima, da ja ne mogu podnositi mlakih i mlitavih duša; a ako sam blag podnoseći tvoje slabosti, bit ću isto tako strog i vjeran ispravljajući i kažnjavajući tvoje nevjernosti.«

To mi je dao iskusiti cijelog mog života. Jer mogu reći da mi On nije propuštao ni najmanje pogreške u kojoj bi bila iole slaba volja ili nemarnost, a da me zbog toga ne bi ukorio i kaznio, iako to uvijek u svome milosrđu i beskrajnoj dobroti.

Priznajem međutim da mi ništa nije bilo bolnije i užasnije negoli Ga gledati kako je i ma kako malo ljut na mene. Sve ostale boli, ukori i mrtvljenja nisu bili ništa usporede li se s tim. To bi me nagnalo da spremno tražim pokoru radi mojih pogrešaka, jer On je bio zadovoljan takvom pokorom što mi ju je poslušnost naložila.

52. *Isus odbija djela načinjena vlastitom voljom*

Najstrože bi me korio ako ne bih dovoljno poštovanja i pažnje iskazivala pred presvetim Sakramentom, osobito u vrijeme časoslova i molitve; zatim, ako ne bih bila iskrena i ispravnih nakana; ako bih bila tašto radoznala. I premda su Njegove čiste i pronicave oči otkrivale i najmanje pogreške protiv ljubavi i poniznosti da bi ih strogo ukorio; ništa se ne može usporediti ako je to bio manjak poslušnosti, bilo starješinama, bilo pravilima; u redovničkoj duši on ne može podnositi ni najmanjeg prigovora ili protuslovlja poglavarima.

»Varaš se, govorio mi je, *misleći da mi se možeš svidjeti kojekakvim djelima i svladavanjima, što ih je tvoja volja izabrala nastojeći radije skloniti poglavarevu volju negoli odustati od svoje. Oh, znaj, ja sve to odbacujem, kao plodove koji su vlastitom voljom istrunuli; gnušam se nad vlastitom voljom u redovničkoj duši; više mi se sviđa ako duša poslušnošću prima sve one male udobnosti, negoli da se po vlastitoj volji optereti pokorama i postovima.«*

I kad izaberem, bez njegova naređenja — ili naloga moje poglavarice — kakva mrtvljenja i pokore, On mi čak toga ne dopušta da mu prikažem, te me radi toga kori nalažući mi kaznu. Isto tako i za moja druga pomanjkanja osobito za ona za koja On nalazi svoju naročitu kaznu u čistilištu gdje me čisti, kako bi me učinio manje nedostojnom svoje božanske nazočnosti, saopćivanja i djelovanja. Jer sve je On činio u meni. I tako jednom, svršivši bičevanje u trajanju od *Ave maris stella* (Zdravo zvijezdo mora), što su mi ga naredili, reče mi On:

»To je za Mene«. A kad sam nastavila bičevati se: *»To što sada činiš, to je za đavla.«*

Tada sam smjesta prestala. A drugi put, za svete duše u čistilištu: onog časa kad sam htjela više se bičevati negoli što mi je bilo dopušteno, one me okružiše tužeći se da po njima šibam. Tada sam odlučila radije umrijeti negoli prekoračiti mjeru poslušnosti ma kako ta mjera mala bila. Poslije mi je radi toga On naložio pokoru.

No meni nije bilo ništa teško, jer još u to vrijeme On je svu težinu mojih muka i patnja ublažavao slatkoćom svoje ljubavi; često sam ga molila da je oduzme od mene, te mi dopusti s radošću kušati gorčinu njegovih tjeskoba, njegove zapuštenosti, smrtnih muka, sramote i drugih patnja. No On mi je odgovorio da se ja trebam ravnodušno pokoriti svim različitim uputama, a ne Njemu nametati svoju volju:

»S vremenom ću te poučiti da sam ja mudar i vješt vođa, koji znade voditi duše bez pogibli, samo ako mu se predaju zaboravljajući same sebe.«

53. *Prva objava Kristova Srca: 27. prosinca 1673.*

Jednom, dok sam bila pred presvetim Sakramentom — našavši malo više slobodnog vremena, jer od poslova što su mi ih nalagali jedva su mi što toga dopuštali — uronjena u tu božansku nazočnost, tako silno, te sam zaboravila na samu sebe i na mjesto gdje se nalazim, te prepuštajući se tom božanskom Duhu, predala sam srce snazi njegove ljubavi.

On me potaknu da veoma dugo počivam na Njegovim božanskim prsima, gdje mi je otkrio divote svoje ljubavi i nerazjašnjive tajne svoga Svetog Srca, koje mi je uvijek sakrivao dok mi ga nije prvi put otkrio. No On je to učinio na tako učinkovit i osjetljiv način, da mi nije ostavio ništa zbog čega bih u to mogla sumnjati, i to po učincima što ih ta milost izvodi u meni, koja se ipak uvijek bojim, da se uvijek mogu prevariti u svemu onom što se — velim — događa u meni.

I evo kako mi se čini da se događaj odigrao. Rekao mi je:

»Moje božansko Srce tako žarko ljubi sve ljude, a posebno tebe da nije moglo više zadržati u sebi oganj svoje žarke ljubavi; ti ga moraš proširiti i objaviti ga ljudima da bi se obogatili tim dragocjenim blagom što ti ga otkrivam; taj oganj sadrži posvećujuće i spasavajuće milosti potrebne da ljude sačuvaju od ponora propasti. Izabrao sam tebe, bezdan nedostojnosti i neznanja, te se ispuni taj veliki plan, da bih tako sve to ja izveo.«

54. *Predraga učenica presvetoga Srca*

Nakon toga zatražio je od mene srce, a ja sam ga zamolila da ga uzme. To je i učinio pa ga onda stavio u svoje klanjanja vrijedno Srce; u njemu mi ga je pokazao kao sitan atom koji se istrošio u toj žarkoj peći, odakle ga je izvukao kao žarki plamen u liku srca, stavio ga na mjesto, odakle ga je uzeo, govoreći mi:

»Evo, moja ljubljena, dragocjenog dokaza da te ljubim; moja ljubav obuhvaća u tvojemu boku iskricu tog najsilnijeg ognja, da ti čuva srce i troši te do posljednjeg časa; žar mu se neće utrnuti niti će se moći ublažiti osim ponešto u puštanju krvi, kojom ću obilježiti krv moga križa tako, te će ti ta rana donijeti više poniženja i patnje nego li olakšanja. Stoga želim da je jednostavno zamoliš, bilo da izvršuješ što ti je naređeno[27]*, bilo da ti olakša da prolijevaš krv svoju na križu poniženjâ. A kao znak da velika milost što ti je dijelim nije nikakva tlapnja, nego da je temelj svih onih milosti što ti ih još trebam dati, premda sam zatvorio ranu tvoga boka, bol će ti ostati uvijek. Do sada si sebe nazivala samo ropkinjom; ja te imenujem predragom učenicom svoga presvetoga Srca.«*

Nakon tog tako velikog dara, koji je trajao dug razmak[28] vremena, ne znam da li sam kroz to vrijeme bila na nebu ili na zemlji; više sam dana bila kao posve zanesena i opijena. I tako izvan sebe te nisam mogla doći k sebi da kažem koju riječ osim silom; trebala sam upotrijebiti tako velik napor da se oporavim i jedem, te sam se sva iscrpla nadvladavajući svoju muku; to me je silno ponižavalo. Nisam mogla ni spavati, jer ta rana, koje mi je bol tako draga, silno me peče, troši me, te od nje živa živcata sagorijevam.

Osjetila sam u sebi da sam zaista puna Boga; toga nisam mogla izreći svojoj poglavarici kao što sam to željela i učinila; osjetila sam neku muku i zbunjenost što su ih te milosti u meni prouzročile pripovijedajući joj o njima; radi svoje velike nevrijednosti tisuću bih puta izabrala nabrojiti cijelom svijetu svoje grijehe. A kad bi mi dopustili da to učinim i glasno pročitam u blagovaonici grijehe iz cijelog života, silno bih se utješila: da pokažem veliku dubinu truleži što je u meni, da mi ne bi tko pripisivao milosti što sam ih primila.

55. *Viđenja prvih petaka u mjesecu*

Ono o čemu ću govoriti povodom moje boli boka obnavljalo mi se na prve petke u mjesecu ovako:

To presveto Srce pokazalo mi se kao sunce blistajući sjajnom svjetlošću, čije su žarke zrake padale pravo u moje srce koje se osjećalo najprije silno ražareno takvim gorućim ognjem, te mi se činilo da će me pretvoriti u pepeo. I baš me je tada božanski Gospodar poučio što želi od mene, otkrivajući mi tajne tog ljubaznog Srca.

A jednom, između ostalih, dok je presveti Sakramenat bio izložen, nakon što sam se osjećala sva povučena u svoju nutrinu u neobičnoj sabranosti svih mojih osjetila i moći, ukazao mi se Isus Krist, moj blagi Gospodar, sav sjajući od slave, sa svojih pet rana što su blistale poput pet sunaca. A iz tog svetog Čovještva izlazili su sa svih strana plamenovi, a osobito iz njegovih klanjanja vrijednih grudiju koje su izgledale poput kakve peći i, otvorivši se, otkrilo mi je

[27] Preporučuje se redovnicama Pohođenja, u njihovim Konstitucijama, da s povjerenjem mole poglavaricu ono što misle da im je potrebno, kad »budu uvjerene da će im nešto trebati.«

[28] »Razmak« (francuski espace) upotrebljavao se u ono vrijeme koji put i u ženskom rodu.

Srce tako milo i ljubazno, koje je bilo vrelo od toga ognja. I onda mi je otkrio nepojmljive divote svoje čiste ljubavi i kako ju je preobilno pokazivao ljudima, a koji su mu bili tako nezahvalni i pravili se da ga ne poznaju.

56. *Ona mora nadoknađivati nezahvalnost ljudi*

»*Ono što me najviše boli*, reče mi, *to je sve ono što sam pretrpio u svojoj Muci; no isto tako kad bi mi bar nekako u istoj mjeri uzvraćali ljubav, smatrao bih da je malo sve ono što sam za njih učinio, te bih htio, kad bi se to moglo, još činiti. Ali ljudi su hladni te odbijaju sve moje nastojanje da im činim dobro. No, bar mi ti ispuni želju te nadoknađuj za njihovu nezahvalnost toliko koliko to možeš.*«

A On, ponovno se osvrćući na moju nemoć, odgovori mi:

»*Gledaj, evo, čim ćeš nadoknađivati za sve što ti manjka.*«

I istog časa otvori se to božansko Srce, te iz njega izbi tako žarki oganj te sam pomislila da će me spaliti, jer me je sasvim prožeo te ga više nisam mogla podnositi dok Ga nisam zamolila da se smiluje mojoj slabosti.

57. *Isusovi zahtjevi: česta pričest, Sveta Ura*

»*Ja ću biti tvoja snaga*, reče mi, *ne boj se ništa, nego pažljivo slušaj moj glas i ono što od tebe zahtijevam kako bih te raspoložio da izvršiš moje nakane. Prvo, primaj me u presvetom Sakramentu ukoliko ti to poslušnost bude dopuštala; primi, kao jamstvo da te ljubim, po koje mrtvljenje i poniženje što ti trebaju doći.*

Pričešćuj se, osim toga, u prve petke svakoga mjeseca.

I svake noći od četvrtka na petak, dat ću da sudjeluješ u smrtnoj žalosti koju sam htio osjetiti u Maslinskom vrtu. Ta će te žalost pretvoriti, a da ti toga ne možeš razumjeti, u pravu agoniju, koja se teže podnosi i od same smrti. I, da bi me pratila u toj poniznoj molitvi što sam je onda prikazivao svome Ocu u svim svojim tjeskobama, ustani između jedanaest sati i ponoći da se ničice prostreš za vrijeme jednog sata sa mnom, licem prema zemlji, i da ublažiš božansku srdžbu, moleći milosrđe za grešnike, i da na neki način zasladiš gorčinu što sam je osjetio kad su me apostoli napustili, te sam im prigovorio što nisu mogli ni jednog sata bdjeti sa mnom: a za vrijeme tog sata činit ćeš ono što ću te poučiti.

No čuj, kćeri, ne vjeruj lako svakom duhu i ne oslanjaj se na nj, jer Sotona bjesni da te prevari. Stoga ništa ne čini bez dozvole onih koji te vode; budući da posjeduju vlast poslušnosti, oni te ne mogu prevariti, jer Sotona nema nikakve moći nad onima koji slušaju.«

58. *Kušnje: poniženja, bolest*

Za cijelo to vrijeme nisam ni slutila, niti sam znala gdje sam to ja bila dok su me vodili odatle, i videći da ne mogu odgovarati niti stajati osim velikom mukom, odvedoše me k našoj Majci[29]: ona, videći da sam sva kao izvan sebe, da sva gorim i dršćem, naredi mi da se bacim na koljena, pa me je vrijeđala i ponižavala što god je više mogla; a to mi je bilo drago i nevjerojatno me radovalo, jer sam osjećala da sam zaista zlikovka i sva smetena, pa mi se takvo strogo postupanje sa mnom učinilo preblago. A kad sam

[29] Majka de Saumaise

joj kasnije rekla što se dogodilo, ona me nastavi ponižavati, a da se toga puta nije složila sa mnom o svemu što sam bila uvjerena da je naš Gospodin tražio da činim; velikim je prezirom postupala sa mnom u svemu što god sam joj govorila. To me je veoma tješilo te sam od nje otišla noseći u duši velik mir.

A oganj koji me je proždirao prvo me je bacio u veliku stalnu groznicu. No silno sam uživala u patnji a da bih se tužila, ništa o tome ne govoreći dok nisam izgubila sve snage; liječnik je saznao da ja već dosta dugo od toga bolujem; još me je groznica preko šezdeset puta tresla. I još nikad nisam uživala takvu utjehu jer, dok mi je tijelo trpjelo strašne boli, to je nešto ublažavalo žarku žeđu što sam je imala za patnjom. Jer taj oganj što proždire hranio se i zadovoljavao samo drvetom križa, svakovrsnim patnjama, prezirom, poniženjima i bolima. I nikad nisam osjećala takve boli, koja bi bila jednaka s onom što sam je imala da dosta ne trpim: bili su uvjereni da ću od toga umrijeti.

59. *Viđenje Presvetoga Trojstva*

Naš Gospodin nije prekidao obasipati me tim milostima; primila sam jednu takvu neusporedivu milost koja mi se objavila za vrijeme jedne slabosti koja me je zahvatila; tri Osobe klanjanja dostojnog Trojstva objaviše mi se te mi je dušu zahvatila silna utjeha. Nisam mogla sebi protumačiti što se to onda događalo; no činilo mi se da mi vječni Otac pokazuje ogroman križ sav načičkan trnjem, a uz križ i sva druga oruđa Muke, te mi govori:

»Evo ti, kćeri, nazočnog mog ljubljenog Sina.«

»*A ja,* reče mi moj Gospodin Isus Krist, *ja ću te na križ pribiti kao što sam i ja na nj bio pribijen, a ja ću ti činiti vjerno društvo.«*

A treća od tih klanjanja dostojnih Osoba reče mi: *»O, kad bi me Onaj koji je sama ljubav u sebi ojačao, očišćujući me.«*

Duša mi je ostala u neshvatljivome miru i radosti, jer dojam što su ga na me učinile te božanske Osobe nikad se nije izbrisao. Prikazale su mi se u liku trojice mladih ljudi obučenih u bijelo, sve blješteći od svjetla, iste dobi, veličine i ljepote.

Ja toga onda nisam razumjela, no kasnije jesam, da je to naime označavalo velike patnje.

60. *Zahtjev da se objave dokažu*

I kao što su mi zapovjedili da molim za zdravlje od Našega Gospodina, ja sam to učinila, no sve u strahu hoće li me On uslišati. Rekli su mi da će se, ako ozdravim, zaista spoznati da li to što se u meni događalo dolazi od duha Božjega. Nakon toga da će mi dopustiti ono što mi je zapovjeđeno, kako glede pričesti na prve petke, tako i da bdijem za vrijeme od jednog sata što je On zaželio noću od četvrtka na petak.

Izloživši sve to Našem Gospodinu iz poslušnosti, u taj čas sam ozdravila. Presveta Djevica, moja dobra Majka, nadarila me ukazavši mi se, nježno me milovala[30], te mi je nakon dugog razgovora rekla:

»Budi hrabra, draga kćeri, u zdravlju što ti ga dajem od mog božanskog Sina; moraš prevaliti još dug put, uvijek na križu probodena čavlima i trnjem, i razdirana bičevima. No ništa se ne boj, neću te napustiti! Obećavam ti da ću te štititi.«

To je obećanje što mi ga je nakon toga dala osjetiti u velikoj nevolji u kojoj sam se našla.

---

[30] Vidi bilješku na str. 31, br. 5.

61. *Svetost Božja ne trpi nikakve ljage*

Moj vrhovni Gospodin uvijek je nastavljao obdarivati me svojom božanskom zbiljskom i osjetnom nazočnošću, kako sam to gore rekla, obećavajući mi da će to tako biti uvijek i, zaista, uvijek mi je bio nazočan bez obzira što bih počinila po koju pogrešku.

No kako Njegova svetost ne može podnositi ni najmanje nesavršenosti — ne podnoseći ni najlakše nesavršenosti počinjene bilo radi slabe volje ili nemarnosti — a kako sam ja nesavršena i jadna te počinjam toliko pogrešaka, premda nesvojevoljnih, priznajem da je to za mene nepodnosiva muka pojaviti se pred tom svetošću, ako sam u nečemu bila nevjerna. I nema tih muka na koje bih se radije predala, negoli podnositi nazočnost svetoga Boga, dok mi je duša zaprljana kakvom pogreškom: tisuću puta bi mi bilo milije da me bace u goruću peć.

62. *Strašne slike o tome što je ona*

I jednog sam se dana predala nekoj taštini govoreći o samoj sebi. O moj Bože, koliko mi je suza i uzdaha prouzročila ta pogreška! Jer dok smo bili posve sami, On me je ukorio, stroga lica, ovako:

»Što ti imaš, o praše i pepelu, da se možeš uznositi, a nemaš ništa od sebe osim ništavila i bijede? Nemoj toga nikada izgubiti s vida; ti samo izlaziš iz ponora svog ništavila?

A da radi veličine mojih darova ne upoznaš i zaboraviš tko si, želim ti pred oči staviti tu tvoju sliku.«

I smjesta mi je otkrio tu strašnu sliku, kratak pregled svega što sam; to me je tako prepalo — s toliko odvratnosti prema meni samoj — da, kad me ne bi On podržavao, radi toga bih se onesvijestila od boli. Nisam shvaćala preveliku Njegovu dobrotu i milosrđe, što me već nije strmoglavio u pakao, nego me podnosio radi toga što ja nisam samu sebe mogla podnositi. I kakvom li je kaznom kažnjavao u meni i najmanje pokrete taštog sviđanja, te sam Mu koji put morala reći:

»O moj Bože, jao! Ili daj da umrem, ili sakrij tu sliku; ne mogu živjeti gledajući je.«

On je utiskivao u mene neizdržive muke mržnje i osvete prema meni samoj; a kako mi poslušnost nije dopuštala pokazati se skrajnje stroga prema samoj sebi, na što me je to poticalo, ne mogu izreći koliko sam trpjela. Budući te sam znala da se taj Kralj moje duše zadovoljavao svime što mi je poslušnost nalagala i budući da je posebno želio vidjeti me poniženu, bila sam veoma točna optužujući se radi pogrešaka želeći za njih dobiti pokoru. A onda, ma kako ona bila mučna, činilo mi se kao kakvo slatko osvježenje nakon onih što mi ih je On sam naložio, On, koji je pronalazio pogreške i u onom što je izgledalo najčistije i savršeno.

Jednog blagdana Sviju Svetih dao mi je da to upoznam, govoreći mi jasno:

Nikakve ljage u bezgrešnosti;
Ništa se ne gubi u moći;
Ništa ne prolazi u tom divnom prebivalištu:
Sve se svršava u ljubavi.

Kad su mi te riječi protumačili, dugo sam o tome razmišljala:

— Nikakve ljage u bezgrešnosti, to jest da ne smijem podnositi nikakve ljage ni na svojoj duši ni u svome srcu.

— Ništa se ne gubi u moći, to jest da mu moram sve dati i prepustiti, i da je On sama moć; da se u njemu ne može ništa izgubiti, dajemo li mu sve.

— Za dva druga retka: tu je riječ o raju gdje ništa ne prolazi, jer je ondje sve vječno i svršava u ljubavi.

I kao da mi je u isto vrijeme pokazao mali uzorak te slave: »O Bože, u kakav li me je zanos radosti i želje to stavilo!« A kako sam bila u duhovnim vježbama, provela sam čitav dan u tom neizrecivom uživanju, te mi se činilo da tu ne treba ništa drugo činiti doli smjesta poći uživati.

No te riječi meni rečene dale su mi razumjeti da sam se ja zaista prevarila u računu; evo ih:

Uzalud ti srce uzdiše
Da bi ušlo onamo kako ti to želiš;
Nepotrebno je za tim čeznuti,
Osim po križnom putu.

Najzad, stavljajući sebi pred oči sve što sam trebala pretrpjeti za vrijeme čitavog svog života, cijelo mi tijelo radi toga dršće. Onda nisam razumjela tu sliku, kao što sam kasnije shvatila po učincima što su iz toga slijedili.

63. *Što zahtijeva ispovijed?*

Kad sam se spremala da obavim svoju godišnju ispovijed sva uznemirena tražeći svoje grijehe, moj mi božanski Gospodar reče:

»Zašto se kinjiš? Čini što možeš! Ja ću nadoknaditi što god bude manjkalo. Jer ja u tom sakramentu tražim samo srce skrušeno i poniženo, koje se optužuje bez pretvaranja s čvrstom voljom da me više ne vrijeđa. I tada opraštam bez zatezanja, a iz toga slijedi savršeno poboljšanje.«

64. *Zahvaća je strah zbog duha koji je vodi*

Taj nenadmašiv duh — koji je djelovao i postupao u meni neovisno o meni — potpuno je zavladao

cijelim mojim duhovnim pa i tjelesnim bićem te više u mojoj vlasti nije bilo da u srcu probudim ikakav pokret radosti ili žalosti osim kako se Njemu sviđalo. Čak se niti moj duh nije mogao baviti ičim drugim osim onim što mu je on davao.

Uvijek me je veoma plašilo da nisam možda prevarena, premda sam mogla primiti i obratno uvjeravanje, kako od Njega samoga, tako i od osoba koje su me vodile — a to su bile moje starješine — a nikad mi nisu davali duhovne vođe osim da ispitaju kako me On vodi. Davali su im punu slobodu da to odobre ili ne odobre. A ja sam se žalostila što umjesto da me povuku iz prijevare — vjerovala sam da se stvarno varam, oni su me još više potiskivali naprijed: kako moji ispovjednici tako i drugi. Govorili su mi da se prepustim snazi toga duha i, bez pridržaja pustim da me u tome vodi; zatim, da sam postala đavlova igračka, kako sam i ja bila uvjerena, a onda morala slijediti njegove pokrete.

65. *Haljina nevinosti*

Obavila sam dakle svoju godišnju ispovijed; nakon toga, učinilo mi se kao da sebe vidim svučenu a u isto vrijeme i odjevenu bijelom odjećom, i slušam glas kako mi govori ovim riječima:

»Evo odjeće nevinosti kojom ti odijevam dušu, da bi ti živjela samo životom Čovjeka-Boga, to jest da živiš kao da ti nisi živa, nego daješ da ja živim u tebi. Jer ja sam tvoj život, a ti ćeš živjeti samo u meni i po meni, a ja hoću da ti djeluješ: pusti me da ja djelujem i radim u tebi i za tebe, ostavljajući meni brigu za sve. Ti ne trebaš više imati svoje volje nego kao da je ni nemaš, puštajući da ja hoću mjesto tebe u svemu i posvuda.«

66. *Život sretan i život razapet*

Jednom mi se ta jedina Ljubav moje duše objavila noseći u jednoj ruci sliku najsretnijeg života što se može zamisliti za jednu redovničku dušu: kako živi posve u miru, kako ima unutarnjih i vanjskih utjeha, kako je sasvim zdrava, ljudi je na sva usta hvale i cijene, okružena je tolikim stvarima naravi ugodnim. A, u drugoj ruci, nosio je drugu sliku posve siromašnog i nepoznatog života: uvijek raspetoga svakakvim poniženjima, prezirom i protivštinama, uvijek trpeći na tijelu i duši. I, pokazujući te dvije slike, reče mi: *»Izaberi, kćeri, onu sliku koja ti se više sviđa. Udijelit ću ti iste milosti izabereš li bilo jednu bilo drugu.«*

Bacila sam se pred njega na koljena da mu se poklonim govoreći mu:

»O moj Gospodine! Neću ništa drugo nego što Ti hoćeš i što Ti za mene izabereš.«

Nakon toga me je mnogo poticao da izaberem:

»Ti mi, o moj Bože, dostaješ? Učini za mene što će Te najviše proslaviti, ne obazirući se ništa ni na moju korist ni na moje zadovoljstvo. Glavno da Ti budeš zadovoljan i to mi dostaje.«

Onda mi On reče da sam s Marijom izabrala bolji dio, koji mi se neće oduzeti, jer to će mi biti vječna baština.

A pokazajući mi tu sliku razapinjanja:

»Evo, reče mi, *što sam ti izabrao i što mi se najviše sviđa, kako da bi se izvršili moji nacrti tako i da tebe učinim sličnom sebi. Drugo je život radosti, a ne zasluge: to je za vječnost.«*

Tako sam primila tu sliku smrti i razapinjanja ljubeći ruku koja mi ju je pokazala i premda narav pred njom dršće, zagrlila sam je svom ljubavlju što mi je posjeduje srce. I, pritisnuvši je na grudi, osjetila sam kako mi je čvrsto utisnuta u dušu te mi se učinilo da sam samo dio svega onoga što sam vidjela da ona predstavlja.

67. *Bog je vodi po njenoj poglavarici*

Raspoloženje mi se tako promijenilo, te sebe nisam prepoznala. No sud o svemu ostavila sam svojoj poglavarici, kojoj ne mogu ništa tajiti niti propustiti od onoga što mi je naredila: pod uvjetom da je to došlo neposredno od nje.

No taj duh, što me je zahvatio, davao mi je strašnu osjetnu odvratnost dok mi je neke stvari naređivala — ili me je htjela voditi — po savjetu nekih drugih: jer On mi je obećao davati joj uvijek potrebno svjetlo da me vodi prema njegovim nakanama.

68. *Bog dopušta Sotoni da je iskušava*

Kako sam najveće milosti, što sam ih primila od njegove dobrote, dobila u svetoj pričesti a noću — osobito od četvrtka na petak — neizrecive darove — On me je jednom upozorio kako je Sotona zatražio da me iskušava kušnjama protivštinâ i poniženjâ, napastî i napuštenosti, kao zlato u peći; i da mu je sve dopustio, samo ne da me napastuje nečistoćom[31]. Budući da nije htio te mi u toj stvari ikad zada kakvu muku, jer mu je bila strašno mrska, pa mu nije nikad htio dopustiti da me napada ni u najmanjoj stvari; no da, glede svih drugih napasti, moram biti na oprezu; osobito što se tiče oholosti, očajanja i proždrljivosti, koje sam se više bojala i od same smrti.

No uvjeravao me je da se ne trebam ničega bojati, jer da će On biti u meni poput neosvojive tvrđave;

[31] Vidi na str. 107. vrlo jaku napast što ju je jednog dana imala podnijeti u toj stvari.

da će se On boriti mjesto mene i da će On platiti cijenu mojih pobjeda; da će me okružiti svojom moću kako ne bih podlegla. No da trebam stalno bdjeti nad vanjštinom a On da preuzima brigu nad nutrinom.

Nisam trebala dugo čekati da bih čula prijetnje mog progonitelja. Prikazao mi se u liku odvratnog Crnca; oči su mu se krijesile kao dva ugljena, zubima je škripao prema meni te mi govorio: »Prokleta bila, ja ću te prevariti, i kad te jednom budem mogao držati u svojoj vlasti, dat ću ti da osjetiš što ja mogu činiti. Ja ću te svuda uznemirivati.«

I premda mi se svakojako prijetio, nisam se uopće strašila, tako sam se osjećala iznutra učvršćena. Činilo mi se dapače da se neću bojati ni svih paklenih strahota, radi silne snage što sam je osjećala u svojoj nutrini; jačalo me je malo raspelo, kome je moj vrhovni Izbavitelj dao snagu odgoniti od mene taj paklenski bijes. Uvijek sam to raspelo nosila na srcu, danju i noću, pa mi je puno pomoglo.

69. *Između Sotone i njena anđela čuvara*

Odredili su me da budem u bolnici, gdje sâm Bog znade koliko sam ondje imala trpjeti; kako od moje žustre i osjetljive naravi, tako i od ljudi i đavla; on je često prouzrokovao da mi je ono što sam držala u ruci padalo i razbijalo se, a onda mi se rugao, smijući mi se koji put u lice: »O, nespretnice! Nikad nećeš nešto dobra učiniti!« To me je bacalo u tako veliku žalost i malodušnost, te se nisam znala snaći; jer koji put mi je oduzeo moć da to kažem našoj Majci, jer poslušnost je razarala i uništavala sve njegove snage.

Jednom me je gurnuo sa vrha stubišta, dok sam nosila posudu punu žeravice, a da se vatra nije proširila; ja se nađoh dolje, a da mi se nije desilo ništa zla, premda su oni koji su me vidjeli da padam, pomislili da sam polomila noge. No osjećala sam kako

me podržava moj vjerni anđeo čuvar: ja sam naime bila sretna što sam često uživala u njegovoj nazočnosti i što me je nerijetko korio i ispravljao.

Jednom, želeći umiješati u razgovor brak neke rođakinje, on mi je pokazao kako je to nedostojno redovničke duše i tako me je strogo ukorio, govoreći, ako se budem ponovno miješala u takve tajne ljubavi, da će od mene sakriti lice.

Nije mogao podnositi ni najmanje nečednosti ili manjka poštovanja u nazočnosti mog vrhovnog Gospodara, pred kojim sam ga vidjela kako se bacio ničice na zemlju. I ja sam to činila što sam češće mogla, smatrajući da nema pogodnijeg držanja mojim neprestanim patnjama i tijela i duše, jer takvo držanje najbolje odgovara mome ništavilu: toga uopće nikad nisam gubila s vida osjećajući se uvijek pokvarenom, bilo da sam trpjela ili se radovala, jer u radosti nisam mogla uživati nikakva zadovoljstva.

70. *Spasonosni kruh patnjâ*

Ta me je svetost ljubavi silno tjerala da trpim kako bih joj uzvratila, jer nisam mogla nalaziti slađeg odmora osim da u tijelu trpim, da mi je duh posve napušten, a cijelo mi biće poniženo, prezreno i u proturječju, a toga mi je obilovalo. Milošću moga Boga nije me On mogao pustiti ni trena bez toga: ili u meni samoj, ili izvana. A kad bi se taj spasonosni kruh smanjio, trebala sam tražiti drugi mrtvljenjem; a i moja osjetljiva i ohola narav snabdjevala mi je obilno materijala.

On nije htio da ja u tom propustim nijedne prigode, no kad bi se ipak dogodilo da sam to učinila — radi velika napora što sam ga morala uložiti da svladam svoju odbojnost — onda mi je On priskrbio da platim dvostruko. A kad je htio nešto od mene, on me je tako živo poticao da se tome nikako nisam

mogla oprijeti. A to mi je uzrokovalo da mnogo patim, zato što sam to često htjela učiniti, i zato što me je to pogađalo upravo onim što se najveéma protivilo mojoj naravi i suprotstavljalo mojim sklonostima, dok je On htio da ja neprestance kročim baš protivno njima.

71. *Dvije lude geste pretjeranog mrtvljenja*

Tako sam bila veoma osjetljiva da me je i najmanja prljavština ispunila ljutinom. On me je jednom radi toga tako žestoko ukorio, da se, želeći očistiti izbljuvak jedne bolesnice, nisam mogla obraniti da to učinim svojim jezikom i to pojedem, govoreći mu:

»Kad bih imala tisuću tjelesa, tisuću ljubavi, tisuću života, žrtvovala bih ih da ti se pokorim.«

A onda, osjećala sam takvu ugodnost u tome što sam učinila da bih voljela svakog dana tako nešto, kako bih se naučila svladavati a da mi u tom bude svjedok jedini Bog.

No Njegova dobrota, kojoj sam jedinoj dugovala što mi je dala snage da sam se svladala, nije propustila da mi zasvjedoči kako je time bila zadovoljna. Jer u noći nakon toga, ako se ne varam, oko dva ili tri sata držao mi je usta priljubljena uz ranu svog presvetog Srca. Teško bi mi bilo izreći što sam tada osjećala i kakve mi je sve učinke u duši i u srcu ta milost prouzročila. No neka to bude dosta da bi se upoznala velika dobrota i milosrđe moga Boga prema jednoj tako bijednoj osobi.

No On nije nikako htio smanjiti moju osjetljivost ni moju veliku odvratnost, te da bi počastio odbojnost koju je htio zaista proosjetiti u Maslinskom vrtu, samo da mi priskrbi materijala za pobjedu i poniženje.

No jao! Nisam mu vjerna i često padam. Čini se da mu se to koji put i svidjelo, bilo da ponizi moju oholost, bilo da me utvrdi, jer nisam imala povjerenja u sebe: vidim da bez Njega činim samo zlo te stalno padam a da se ne mogu dići. A onda mi je to vrhovno Dobro moje duše stiglo u pomoć i, kao dobar Otac, raširilo mi ruke svoje ljubavi govoreći mi:

»Znaš dakle dobro da[32] *(ti ne možeš ništa) bez mene.«*

Briznula bih u plač iz zahvalnosti prema njegovoj dobroti punoj ljubavi gledajući kako mi se radi grijeha i neprestanih nevjernosti ne osvećuje nego me preko mjerno ljubi. Čini se da tom ljubavlju suzbija moju nezahvalnost, koju mi je koji put stavio pred oči, uz mnoštvo svojih milosti: htio je da mu nisam mogla govoriti osim suzama, trpeći tada više nego što mogu reći. Tako se božanska Ljubav igrala sa svojom nedostojnom ropkinjom.

Jednom kad mi se nešto zgadilo posluživši neku bolesnicu koja je bolovala od dizenterije, on me je tako oštro ukorio te sam bila prisiljena da tu pogrešku ispravim:[33] noseći da prolijem što je ona učinila, u to sam kroz dulje vremena umakala jezik i time napunila usta. I progutala bih to da mi tada poglavari nisu

[32] Te četiri riječi u originalu izbrisane su te su uzete iz Memoirea suvremenicâ.

[33] Godine 1867. i 1876. objavljujući rukopis, izostavili su završetak tog odsjeka. Koliko li su kritika izazvale te neumjesne geste protiv Margarete-Marije, »provjerene mističarke« među drugima! No međutim one nisu ekskluzivne: da li su one bile znak jednog vremena? U djelu gđe Goncourt, o Ivani Guyon (Flammarion, 1978), nalazimo (na 118. str.) sličnu gestu te »rubne mističarke« rođene godinu dana poslije sestre od Pohođenja. Pisac naglašava da mistika »nikako ne smatra da je asceza *svrha*. Radi se samo o tome da se ubiju sebičnost, ukus i vlastite želje, tijelo učini gipkim kao i volju da bi ih učinili sposobnijim izvršivati volju Božju.

stavili pred oči poslušnost, ne dopuštajući mi da ništa ne jedem bez dopuštenja.

72. *Mučna žrtva koju je Gospodin zahtijevao*

Nakon toga On mi reče:

»Ti si zaista luda što to činiš!«

O moj Gospodine, rekoh mu, to sam učinila da Ti se svidim i da predobijem tvoje božansko Srce, te se nadam da me nećeš odbiti. A Ti, moj Gospode, što sve nisi učinio da predobiješ srca ljudi, a ipak Ti ga oni uskraćuju i vrlo te često odbijaju.

»Istina, kćeri, da me je moja ljubav nagnala da sve za njih žrtvujem, a da mi to ne uzvraćaju; no ja hoću da ti nadoknađuješ, po zaslugama moga presvetoga Srca, za tu njihovu nezahvalnost. Želim ti dati svoje Srce. No prije toga potrebno je da ti postaneš njegov prinos što se žrtvuje, da bi se, njegovim posredništvom, otklonila kazna što je božanska pravda moga Oca, ispunjena srdžbom, želi izliti na jednu redovničku Zajednicu, da bi je ukorio i kaznio u svojoj pravednoj jarosti.«

U isti čas mi je pokazao posebne pogreške koje su ga naljutile, te sve što sam trebala trpjeti da smirim njegovu pravednu srdžbu, a sve je u meni drhtalo, te nisam imala hrabrosti žrtvovati se; no velim da, kako to ne ovisi o meni, ja nisam mogla to učiniti bez pristanka poglavara. Ali od straha da mi toga neće dopustiti, zanemarila sam to reći.

No to me je bez prestanka progonilo te mi nije nikako dalo mira. Briznula sam u plač, i svjesna najzad da sam prisiljena to reći svojoj poglavarici,[34] koja videći koliko trpim, reče mi da se žrtvujem u svemu što je On poželio od mene. Bez pridržaja.

[34] Majci Saumaise

No, moj Bože, dogodilo se da mi se muka još i podvostručila, jer uopće nisam imala hrabrosti reći »da«, i neprestano sam se opirala.

73. *Ona se odupria: od nje će On još više tražiti*

No u predvečerje Prikazanja[35] objavila mi se ta božanska pravda u tako strašnom liku te sam tada ostala sva izvan sebe; ne mogavši se braniti, reče kao što je bio rekao svetome Pavlu:

»Uzalud ti se boriti protiv ostana moje pravde!

Ali, budući te si mi se toliko opirala da izbjegneš poniženja što si ih zaslužila da ih podnosiš tom žrtvom, ja ću ti ih dati dvostruko. Jer zahtijevao sam od tebe skrivenu žrtvu a sada tražim da ona bude javna: i na način i u vrijeme izvan tvog ljudskog razmišljanja, praćenu tako ponižavajućim okolnostima, da će ti one biti predmet srama za cijelog tvog ostalog života. I u tebi samoj, i u ljudima: da te urazumim što to znači opirati se Bogu.«

Jao! Ja sam to zaista razumjela po učincima, jer još se nikada nisam nalazila u takvom stanju: evo samo nešto od toga, ne sve.

Dakle nakon večernje molitve, nisam mogla izići s ostalima, te sam ostala u koru sve do posljednjega gutljaja večere, neprestano plačući i jecajući. Pošla sam na večeru jer to je bilo predvečerje Prikazanja i, jedva se vukući u Zajednicu, ondje me je nešto tako silno tjeralo da učinim tu posebno značajnu žrtvu, i to tako što mi je Bog pokazao kako je hoće od mene, te sam bila prisiljena izići da bih našla poglavaricu — koja je tada bila bolesna.

No priznajem da sam bila tako izvan sebe, te sam ličila na čovjeka vezanih ruku i nogu, pa mi nije ništa drugo preostalo slobodno u nutrini, a niti vani negoli

[35] Dana 20. studenoga 1677.

suze koje sam obilno lila uvjerena kako se jedino po njima vidi da sam trpjela. Jer ličila sam na najvećega razbojnika na svijetu, koga silom za konop vuku na mjesto mojih muka. Tu sam ugledala Božju svetost, oboružanu strelicama njegova pravednoga gnjeva, spremnu da ih odapne te da me sunovrati — činilo mi se — u razjapljeno zjalo pakla što sam ga otvorena gledala, spremna da me proguta.

Osjećala sam da me pali oganj što proždire koji je u mene prodirao sve do srži kostiju, a cijelo mi je tijelo bilo u čudnoj drhtavici; a mogla sam reći samo ovo:

»Moj Bože! Smiluj mi se po velikom milosrđu svome!«

A sve ostalo vrijeme, uzdisala sam pod težinom boli, ne znajući kako doći do poglavarice; jedna me je sestra našla oko osam sati i odvela me k njoj.

I ona se prepala videći me u takvom stanju; tada to nisam mogla izreći; no vjerovala sam, da muke budu još veće, da ih je, promatrajući me, upoznala. No nije bilo tako.

Moja poglavarica, koja je znala da je samo poslušnost imala svu moć nad tim duhom, koji me je držao u tome stanju, naredila mi je da joj se istužim. I smjesta sam joj rekla koju je žrtvu Bog zatražio da mu je prinesem, iz svega svog bića, u nazočnosti Zajednice, i razlog zašto je On to od mene zatražio: no nisam ga izgovorila, bojeći se da ne ranim svetu ljubav. U isto vrijeme Srce Isusa Krista, u kome se rodila ova draga vrlina: zato On nipošto neće da unosimo svoje interese, ma ni najmanje, pod bilo kojom izlikom.

74. *Noć agonije*

Najzad, učinivši i rekavši što je moj Kralj od mene zaželio, o čemu se različito govorilo i prosuđivalo,

ja sam prepustila sve te okolnosti milosrđu moga Boga. I mogu jamčiti — tako mi se čini — da nisam nikad toliko trpjela: pa ni u slučaju kad bih mogla skupiti sve patnje što sam ih pretrpjela kasnije, pa ni kad bi se sve skupa nastavile sve do smrti. To mi se činilo da se nije moglo usporediti s onim što sam pretrpjela te noći, u kojoj je Naš Gospodin htio podariti svoju jadnu ropkinju, da počasti bolnu noć njegove Muke — premda je to bio samo njen sićušan primjerak. Vukli su me od mjesta do mjesta, s užasnim sramom.[36]

Tu sam dakle noć provela u mukama poznatim samo Bogu, i to bez počinka, otprilike sve do svete mise, kad sam, čini mi se, čula ove riječi:

»Napokon je nadošao mir. I moja je svetost pravde zadovoljena žrtvom što si mi je ti prikazala, da se iskaže duboko štovanje onome što sam postao u času svoga Utjelovljenja u krilu moje Majke. Tu zaslugu sam htio sjediniti i obnoviti po onome što si mi ti učinila, da bi je upotrijebio kao prilog ljubavi kako sam ti pokazao.

Stoga ti ne trebaš više ni za čim težiti glede svega što ćeš moći učiniti ili trpjeti, niti što se tiče povećanja zasluga, ni glede zadovoljštine pokore ili čega drugoga, jer sve je žrtvovano po mojoj uputi za ljubav.

Zato ćeš ti, po mome primjeru, raditi i trpjeti u šutnji: gledat ćeš samo na slavu Božju u uspostavljanju kraljevstva moga presvetoga Srca u srcu ljudi, kojima se po tebi želim objaviti.«

[36] Nepovjerenje, kojem je Margareta-Marija bila dakle predmet, od strane njenih sestara, izbilo je kad im je mlada zavjetovanica rekla — u odsutnosti poglavarice — da je Gospodin s njima nezadovoljan. No one koje su bile krive priznale su svoju pogrešku i napokon su sve počele smatrati da je žrtva kreposna.

75. *Krotko prima svoje patničko stanje*

Moj Kralj, nakon što sam ga primila, sveto me je poučio. No On me nije izvukao iz mog patničkog stanja, u kome sam osjećala nepomućen mir primajući sve što sam trpjela i što mi je pokazao kako sam trebala trpjeti sve do sudnjega dana. Takva je bila volja moga Boga koji je htio da budem predmet protivljenja, odvod izmeta, prezira i poniženja: njih sam s radošću promatrala kako nasrću na mene sa svih strana, a ja bez ikakve utjehe i s neba i sa zemlje.

Izgledalo je kao da se sve urotilo da me uništi. Stalno su me ispitivali, a ono par odgovora što su, više silom, izmamili iz mene, služilo je kao sredstvo da uveća moju muku. Niti sam mogla jesti, ni govoriti, ni spavati. A sav moj odmor i moje zanimanje bilo je da budem prostrta ničice pred mojim Bogom, čija me je vrhovna veličina smatrala posve satrvenom u najdubljem ponoru moga ništavila: uvijek plačući i uzdišući da bih ga molila za milosrđe, te da odvrati strijele svoje pravedne srdžbe.

I moja tadašnja služba koja je neprestano zauzimala moje tijelo i moj duh, uzrokovala mi je nepodnosivu muku; onoliko koliko mi moj vrhovni Gospodar — unatoč mojih patnji — nije dopuštao da ijednu, ma i najmanju dužnost ispustim ni da se od nje dadnem dispenzirati. Isto je tako bilo i sa ostalim dužnostima i obdržavanjem mojih pravila, u kojima sam osjećala da me snaga njegove kraljevske moći ravna. Poput zločinke u mjestu nove muke, jer sam je nalazila na svakome mjestu. A ja sam se nalazila toliko uništena i istrošena svojom patnjom, da u sebi više nisam osjećala ni duha ni života — osim da gledam i osjećam ono što se bolno zbivalo pred mojim pogledom.

No sve mi to nije prouzrokovalo ni najmanjeg pokreta nemira i brige, premda, među svim tim mukama, uvijek su me vodili po onome što je bilo najoprečnije neumrtvljenoj naravi i protivno mojim sklonostima.

76. *Blagovaonica joj je mjesto muka*

Primijetili su da nisam jela. Korili su me oštro, i moja poglavarica i moj ispovjednik, koji su mi naredili sve jesti što mi se na stol donese: poslušnost koja mi se činila iznad mojih sila. Ali Onaj, koji me nije napuštao u nevolji, dao mi je nalog da se podvrgnem te da to činim ne ispričavajući se niti prigovarajući, premda sam bila prisiljena nakon obroka povratiti što sam pojela. A kako je to trajalo zaista dugo, hrana mi je prouzrokovala tako velik proljev želuca — s velikim bolovima — da već nisam mogla ništa sačuvati od ono malo hrane što sam je uzimala: nakon čega su se složili da promijene nalog što su mi ga dali tako da jedem samo ono što budem mogla.

Nakon toga, priznajem, jelo mi je prouzrokovalo velike muke, te sam odlazila u blagovaonicu kao na kakvo mjesto muka, na koje me je grijeh osudio. Pa unatoč ma kojem naporu što bih ga poduzimala da jedem bilo što, što mi je bilo dano, ipak se nisam mogla obraniti da ne uzmem ono što sam smatrala najmanjim. Kao nešto što najviše odgovara mojem siromaštvu i mome ništavilu, koji su mi stalno prikazivali da mi kruh i voda sasvim dostaju, a sve je ostalo bilo suvišno.

77. *Smatraju da ju je đavao opsjeo*

I evo me sada u tome mučnom stanju koje nije prestalo, nego se neprestano sve više pogoršavalo i to vidljivo i ponižavajuće — jer su vjerovali da me je đavao opsjeo ili me napastuje, te su me obilno škropili blagoslovljenom vodom praveći znak križa, moleći da bi istjerali zlobnog duha — no Onaj kojeg sam os-

jećala da je u meni, daleko od toga da se udalji od mene, k sebi me je sve više privlačio, govoreći mi:

»Volim blagoslovljenu vodu i toliko cijenim križ, te se ne mogu uzdržati da se nježno ne sjedinim s onima koji ga nose poput mene i iz ljubavi prema meni.«

Te su mi riječi tako rasplamsale dušu i želju za patnjom, da mi je sve ono što sam trpjela izgledalo kao kapljica vode, koja je više zapalila negoli utažila neutaživu žeđu što sam je osjećala. Čini mi se da mogu reći kako nema nijednog dijela moga bića koji nije proživljavao svoju posebnu patnju, kako duh tako i tijelo; i to bez sućuti i utjehe. Jer đavao je na me pomamno jurišao, i ja bih tisuću puta bila podlegla da nisam osjetila izvanrednu pomoć koja me podržavala i za mene se borila, u svemu o čemu govorim.

Najzad mi moja poglavarica, ne znajući više što će sa mnom, reče da se pričestim te zamolim Našega Gospodina, u ime poslušnosti, da me vrati u moje prijašnje stanje. Kad sam Mu se dakle ponudila kao njegova žrtva prinosnica, reče mi:

»Da, kćeri, dolazim k tebi kao vrhovni Svećenik prinositelj žrtve, da ti dadem novu krepost, žrtvujući te na nove muke.«

Tako je i bilo; našla sam sve posve promijenjeno, te sam se osjećala kao rob kome vraćaju slobodu. No to nije dugo trajalo, jer su opet počeli o meni govoriti da sve to što se u meni zbiva izvodi đavao te da će me upropastiti — ako ne budem pazila — svojim lukavštinama i obmanama.

78. *Ona pokušava osloboditi se duha Božjega*

To je bio strašan udarac za mene koja sam cijeloga života strahovala da ću biti prevarena i da ću varati druge, premda nesvojevoljno. Radi toga sam puno plakala, jer se nikako nisam mogla otrgnuti moći tog nenadmašivog duha koji je djelovao u meni. I naprezala se ja ne znam koliko, nisam ga mogla od sebe udaljiti, niti zapriječiti njegovih zahvata. Jer on je tako zahvatio sve moći moje duše, te mi se činilo da se nalazim u provaliji gdje, što se više trudim da iziđem, to više osjećam da u nju tonem. Premda sam se služila svim sredstvima o kojima su mi govorili, no sve je bilo uzalud i koji put sam se toliko borila te sam ostala posve iscrpljena.

No moj Kralj se svim tim igrao, i hrabrio me tako silno, te je odmah raspršio sav moj strah, govoreći mi:

»Što se imaš bojati u rukama Svemogućega? Može li te On pustiti da propadneš prepuštajući te tvojim neprijateljima, nakon što sam postao tvoj otac, tvoj učitelj i tvoj odgojitelj od tvoga najranijeg djetinjstva: dajući ti neprestane dokaze ljubavne nježnosti mog božanskog Srca, u koje sam te stavio da stvarno i stalno prebivaš?
Za najčvršće jamstvo, reci mi koji najjači dokaz moje ljubavi želiš i ja ću ti ga dati. A zašto se boriš protiv mene, koji sam ti jedini, pravi i jedinstveni prijatelj?

Ti prigovori mojem nepovjerenju bacili su me u tako veliku žalost i sram, da sam odlučila od sada nikad ništa ne pridonositi kušnjama koje su dolazile od duha koji me je vodio: zadovoljna ću biti primati ponizno i rado što god bi mi se učinilo.

79. *Ponovno joj je odvratno opisivati svoj život*

O moj Gospodine i moj Bože, ti jedini poznaješ muku što je podnosim izvršavajući ono što mi nalaže poslušnost, te silu koju moram sebi nanositi da bih svladala odvratnost i sram što ih osjećam opisujući sve ovo; udijeli mi milost da prije umrem negoli

dodam išta što ne bi dolazilo od istine tvoga duha, i što ne bi tebe proslavilo, a mene posramilo.

I milosrđem Te molim, o moje najviše Dobro, da toga nikad nitko ne vidi osim onoga kojega ti hoćeš da to ispita, tako da me taj spis ne spriječi te ostanem sakrivena u vječnom preziru, zaboravljena od ljudi. O moj Bože, utješi svoju jadnu nevrijednu ropkinju.

U isto vrijeme, moja je molba dobila ovaj odgovor:

»Prepusti sve mojoj dobroj volji, a mene pusti da ispunim svoje namjere a ti se ne miješaj ni u što, jer ja ću voditi brigu o svemu.«

Idem dakle nastaviti slušati, o moj Bože, bez ikakve druge želje negoli ispuniti Tvoju želju tom vrstom mučeništva što ga podnosim pišući ovo, a svaka mi je riječ žrtva; a Ti budi proslavljen kroz sve vijeke!

A evo kako mi je očitovao svoju volju u tom spisu.

Uvijek sam željela ljubiti mog vrhovnog Gospodina iz čiste ljubavi prema njemu a htjela sam i željela samo Njega — nikad se nisam vezala uz njegove darove pa bili oni ma kako veliki s obzirom na mene, a primala sam ih samo zato što su dolazili od Njega. I nisam o tom puno razmišljala, nastojeći sve zaboraviti imajući na pameti samo Njega, jer sve ostalo za mene ne znači ništa.

I kad je dakle trebalo tu poslušnost izvršiti, bila sam uvjerena da je to nemoguće moći govoriti o stvarima koje su se događale prije toliko vremena; no On mi je pokazao baš protivno. Jer, da mi to olakša, dao mi je da ćutim u svakoj točki isto raspoloženje o čemu govorim. To me je uvjerilo da On to hoće.

80. *Isus joj šalje P. La Colombièrea*

U svim mukama i strahovima što sam ih podnosila, uvijek mi je srce osjećalo nepomućen mir. Govorili su mi o nekim učenim osobama koje, umjesto da me ohrabre na mome putu, još su mi muke više povećavale. Sve dok Naš Gospodin nije ovamo poslao V. P. Colombièrea[37] — o kome sam već govorila na svom početku[38], što mi je moj vrhovni Gospodar obećao, neko vrijeme nakon što sam Mu se posvetila, da će mi poslati jednog svog slugu; On hoće da mu objavim, prema razumijevanju što će mi ga dati, sve blago i tajne svoga svetoga Srca, što mi ih je povjerio. Budući mi ga je poslao da me ohrabri na svome putu, a da njemu podijeli velike milosti svoga svetoga Srca: on će ih obilno dijeliti u našim razgovorima.

I kad je taj sveti muž došao ovamo, dok je govorio u Zajednici, u duši sam začula ove riječi:

»Evo onoga kojega ti šaljem.«

To sam ja uskoro uvidjela, kad sam se prvi put ispovijedala u kvatrama[39]. Jer, makar se nismo nikada vidjeli niti razgovarali, zadržao me zaista dugo i govorio mi kao da je razumio što se događalo u meni. No ovog mu puta nisam htjela otvoriti svoga srca; videći da se želim povući, u strahu da će to smetati Zajednicu[40], rekao mi je da, ako dopuštam, on bi došao da me (vidi) drugi (put) da sa mnom razgovara na istome mjestu. No radi moje plašljive naravi, koja se bojala svih tih veza, odgovorila sam, da, što se mene tiče, učinit ću sve što mi poslušnost bude naložila. Povukla sam se nakon što sam ondje bila kojih sat i pol.[41]

---

[37] Godine 1679.
[38] Godine 1675.
[39] U korizmi 1675.
[40] Ove riječi, na rubu stranice u rukopisu, više ne postoje.
[41] Nakon jedne konferencije Zajednici, P. La Colombière je već pitao poglavaricu koja je to mlada redovnica

81. *Pater ju je poučio da cijeni Božje darove*

Kratko nakon toga on je došao; kako sam opet spoznala da je volja Božja da mu o tome govorim, nisam, dok sam onamo trebala poći, u tome osjećala strašne odbojnosti: i to sam mu najprije rekla. On mi je odgovorio kako mu je drago što mi je pružio prigodu da učinim Bogu žrtvu. A onda, bez muke i okolišanja, otvorila sam mu srce i otkrila dubine svoje duše, kako zlo tako i dobro. Na što me je zaista utješio, uvjeravajući me da se ništa ne bojim glede vodstva toga duha, dokle god me ne odvlači od poslušnosti: da trebam slijediti njegove pokrete predavajući mu cijelo svoje biće, da se žrtvujem i prikazujem po njegovoj želji.

Diveći se velikoj dobroti našega Boga, što se nije ozlojedio radi tolikog opiranja, poučio me da cijenim Božje darove, te da primam s poštovanjem i poniznošću česta priopćenja i prijateljske razgovore kojima me je On nadario: radi toga bih trebala stalno biti takvoj dobroti zahvalna.

I budući da sam mu dala razumjeti kako me je taj Kralj moje duše tako izbliza progonio — bez obzira na vrijeme i mjesto — te nisam mogla usmeno moliti, a ja sam tako silno sebi nanosila silu, da sam koji put imala otvorena usta no da nisam mogla izgovoriti ni riječi, osobito moleći krunicu: rekao mi je na to da toga više ne činim, te da se moram zadovoljiti, ako to budem mogla, onim na što sam obvezana, a tu je uključena i krunica. A kad sam mu rekla nešto o posebnoj nježnosti i sjedinjenju ljubavi što mi ju je iskazivao Ljubitelj moje duše — a toga ja ovdje ne opisujem — reče mi da imam velik razlog te se u svemu tome ponizim, a on da se divi velikom Božjem milosrđu prema meni.

No ta beskrajna dobrota, koja nije htjela da ne primim nikakve utjehe a da me to ne stoji poniženja,

---

što ju je primijetio. Čuvši da je to sestra Margareta Marija, uvjeravao je da je to »duša milosti.«

i ovaj razgovor donijet će mi ih veoma mnogo, te da će i on radi mene mnogo trpjeti: jer se govorilo da ga ja želim obmanuti svojim opsjenama, i varati ga kao što sam i druge. No to ga nije smetalo i nije prestajao pomagati me kroz ono malo vremena što je ostao u ovom gradu, a i uvijek. I bezbroj sam se puta čudila kako me nije napustio kao što su to drugi učinili, jer zbog načina kako sam postupala s njim odbila bih svakog drugoga. Zaista me nije štedio da me ponizuje i mrtvi: a to mi je bilo veoma drago.

82. *»Čista ljubav sjedinjuje ova tri srca zauvijek«.*

Jednom, kad je došao slaviti svetu misu u našoj crkvi, Naš je Gospodin udijelio veoma velike milosti i njemu i meni. Jer dok sam se približavala da primim svetu pričest, On mi pokaza svoje presveto Srce kao gorući peć, i druga dva koja su se približavala da se sjedine i slože, te mi reče:

»Moja čista ljubav sjedinjuje ova tri srca zauvijek«.

A kasnije, dao mi je razumjeti kako je to sjedinjenje sasvim na slavu njegova presvetoga Srca; On je želio da mu otkrijem blago kako bi ga upoznao te objavio njegovu vrijednost i korist; stoga je htio da budemo kao brat i sestra, podjednaki sudionici duhovnih dobara. Opisujući mu na to svoje siromaštvo i nejednakost što postoji između čovjeka tako velike kreposti i zasluga te siromašne nevrijedne grešnice kao što sam ja, On mi reče:

»Beskrajno blago moga Srca sve će nadoknaditi i izravnati. Reci mu to bez straha!«

To sam i učinila kad smo se prethodno sastali. I ponizno držanje i zahvaljivanje kako je on to primio — s mnogim drugim stvarima što sam mu ih rekla u ime mog vrhovnog Gospodara, o stvarima koje se njega tiču — toliko me je dirnulo, te mi je to koristilo više od svih govora što sam ih bila čula.

I rekla sam mu da mi je Naš Gospodin udijelio te milosti samo zato da On bude proslavljen u dušama kojima ću ih podijeliti, već prema tome kako će mi On pokazati da ga žele — bilo usmenom ili pisanom riječju, ne mučeći se što ću reći ili napisati, jer On će uz to privezati unkciju svoje milosti, da bi proizveo učinak što će ga htjeti u onima koji ga uistinu budu primili; — rekla sam i da sam mnogo trpjela opirući se pisati i dati neka pisma osobama, radi kojih sam doživjela velika poniženja; a on mi je naredio da, radi nekih muka i poniženja što sam ih trebala pretrpjeti, nikada ne bih trebala odustati slijediti svete pokrete toga duha. Jednostavno je rekao da što me je nadahnjivalo ili, što god budem pisala, trebala bih bilježnicu pokazati svojoj poglavarici a onda u tome postupiti kako mi ona bude naredila. Tako sam i učinila. No radi toga sam od ljudi podnijela poniženja.

83. *Pater joj naređuje da piše*

On mi je također naložio da napišem što se u meni zbivalo. Osjetila sam prema tom pisanju smrtnu odbojnost, jer napisala sam da bih poslušala, a onda to spalila, uvjerena, da sam zadovoljila poslušnost. No radi toga sam puno trpjela, te me je zahvatio nemir savjesti i zabrana da tog više ne činim.

84. *Oporuka sastavljena 31. prosinca 1678.*

Jednom je moj vrhovni Svećenik Prinositelj žrtve zatražio od mene da Njemu na dar napišem oporuku — ili darovnicu potpunu i bez rezerve kao što sam je već usmeno učinila — o svemu što ću moći učiniti ili trpjeti, i o svim molitvama i duhovnim dobrima što će se prikazati za mene, bilo za vrijeme moga života bilo nakon smrti. I dao je da zamolim svoju poglavaricu te ona bude u tom činu bilježnik — a da se On obvezuje da

će joj to dobro platiti — a ako ona odbije, da se obratim na njegova slugu V. P. La Colombièrea. Moja je poglavarica pristala.

A kad sam to pokazala svojoj jedinoj Ljubavi moje duše, posvjedočio je da mu se to veoma svidjelo. Rekao mi je da je On time htio ravnati po svojim nakanama, a u korist onome kome On bude htio; a budući da me je njegova ljubav lišila svega, On nije želio da imam drugih bogatstava osim onih njegova presvetoga Srca. Istog časa mi je načinio darovnicu naredivši mi da je napišem svojom krvlju onako kako mi je On govorio u pero. Onda sam je potpisala na mome srcu perom kojim sam napisala njegovo sveto Ime Isus.

Nakon toga reče mi da će On preuzeti brigu da stostruko uzvrati sve dobro što mi se čini — kao da je Njemu samome učinjeno — budući da ja tu nisam više ništa imala tražiti. A kao nagradu onoj koja je sastavila ovu oporuku Njemu na dar, htio joj je dati istu nagradu kao i svetoj Klari iz Montefalcona; i da će On radi toga njezinim djelima dodati neizmjerne zasluge od svojih i, iz ljubavi prema svom Srcu, On će joj dati da zasluži istu krunu. To me je silno utješilo jer sam je silno ljubila, radi toga što mi je ona obilno hranila dušu izvrsnim kruhom mrtvljenja i poniženja: koji je tako bio ugodan ukusu mog vrhovnog Gospodara da, želeći Mu u tome udovoljiti, htjela sam da svi k tome pristupe. Također mi je moj Bog iskazao tu milost što mi nikad toga nije uzmanjkalo, jer mi je cio prošli život prošao u tjelesnim patnjama, bilo radi mojih čestih bolesti bilo drugih stalnih slabosti.

85. »*Sve mi se okrenulo u poniženje*«

Duh mi je trpio zbog napuštenosti, bespomoćnosti, te videći kako ljudi Boga vrijeđaju, koji me je svojom dobrotom uvijek podržavao: bilo kad su me progonili, protivurječili mi i ponizivali me, bilo kad me je đavao

napastovao; on me veoma mučio i progonio. A i radi mene same, koja sam sebi bila najokrutniji neprijatelj s kojim sam se imala boriti, i kojega je najteže pobijediti. Jer, od svega što želim reći, jeste da su mi uvijek davali te se nečim bavim i obavljam vanjske poslove: sve što sam mogla podnositi. A silno me je mučilo, u svim tim patnjama, što sam bila uvjerena da sam svim ljudima odbojna te da podnoseći me silno trpe, a opet i ja sama radi toga patim.

I sve me je to neprestano mučilo vodeći razgovore s bližnjim, te mi nema drugog utočišta ni lijeka negoli ljubiti svoju poniženost u koju sam bačena. Radi velikog razloga, tà sve mi se pretvaralo u poniženje, pa i najmanja djela a smatrali su me vidjelicom kojoj su udarile u glavu njene opsjene i tlapnje. A između svega toga, nije mi bilo dopušteno u mojim patnjama tražiti nikakvog olakšanja ni utjehe, jer mi je moj božanski Gospodar to zabranio, želeći da to podnosim posve u šutnji.

Ponudivši mi da uzmem ovo geslo:

»Želim sve trpjeti ne tužeći se.

Da bi me moja čista ljubav spriječila da se ičega bojim, htio je da sve očekujem od Njega. A ako sam htjela pribaviti kakvu utjehu, On mi je kao olakšanje slao samo neutješivost: a ja sam to uvijek smatrala jednom od najvećih milosti što mi ih je iskazivao moj Bog. S tom milošću da se ne otimam tom dragocjenom blagu križa, ne obazirući se na loše iskustvo što sam ga uvijek imala, radi kojeg sam postajala zaista nedostojna tako velikog dobra: i za to bih se ja htjela rastopiti od ljubavi, odanosti i zahvaljivanja svom Osloboditelju.

86. *Savršena slika i prilika raspetoga Isusa*

U tim osjećajima i u radostima križa govorila sam: »Što da uzvratim Gospodinu za sva velika dobročinstva što mi ih je učinio? O moj Bože, kako je velika

tvoja dobrota prema meni želeći da blagujem za stolom svetih, i od istog tijela od kojeg si Ti sastavljen: hraneći se obilno ugodnim mrvicama Tvojih izabranika i najvjernijih prijatelja, ja, koja sam samo nedostojna i bijedna grešnica!«

Isto tako znate dobro da bez presvetog Sakramenta i Križa ne bih mogla živjeti, ni podnositi svoje tako dugo izgnanstvo u ovoj suznoj dolini, gdje nikad nisam željela da mi se smanje patnje. Jer, što mi je tijelo bilo preopterećenije, duh mi je više osjećao radost i bio je slobodan da se bavi i sjedinjuje s mojim trpećim Isusom: žarka mi je želja, postati prava i savršena slika i prilika i predložak mog raspetog Isusa. Mene je razveseljavalo kad je Njegova najveća dobrota upotrijebila mnoštvo radnika da rade, po svojoj volji, da se dovrši to djelo.

No taj se Kralj nije udaljavao od svoje nedostojne žrtve — poznavajući joj slabost i nemoć prema svemu što je dobro — te mi je koji put govorio:

»Ja ti, draga kćeri, iskazujem čast, što mi služiš tako plemenitim sredstvima razapinjući se. Moj me je vječni Otac izručio okrutnim rukama nemilosrdnih krvnika da me razapnu: a ja, ja se služim da to postignem, u odnosu prema tebi, osobama koje su mi odane i posvećene, predajući te njihovoj moći; želim da za njihov spas prikazuješ sve ono što su ti nanijeli patnju.«

A to sam činila od svega srca, nudeći se uvijek da podnosim svaki oblik kazne za uvredu Bogu koju su ljudi mogli učiniti u odnosu prema meni. Premda mi se zaista ne čini da bi se mogla učiniti ikakva nepravda nanoseći mi patnju: jer toliko koliko zaslužujem nemoguće je učiniti.

No priznajem da tako veoma uživam govoreći o sreći u patnji, te mi se čini da bih napisala cijele knjige, a da ipak ne bih mogla udovoljiti svojoj želji; a moje se samoljublje veoma zadovoljava kad se o tome razgovara.

87. *Pedeset dana bez vode...*

Jednom mi je moj Kralj dao razumjeti da bi htio te se povučem u samoću, ne doduše u pustinju kao On, nego u onu Njegova Srca, gdje me je htio počastiti svojim zaista prijateljskim razgovorima, poput prijatelja s onom koju ljubi. I da će me ondje ponovno poučavati što On želi te će mi dati nove snage da to ispunim, hrabro se boreći do smrti — jer sam još trebala podnijeti napade mnogih moćnih neprijatelja — te me stoga moli da postim pedeset dana o kruhu i vodi kako bih počastila njegov post u pustinji.

No kako mi poslušnost toga nije dopustila, od straha da ne bih postala osebujna, dade mi On razumjeti kako bi mu također bilo milo kad bih provela pedeset dana a da ništa ne pijem, da počastim žestoku žeđ koju je Njegovo Presveto Srce uvijek podnosilo da spasava grešnike, a i žeđ koju je trpio na drvetu Križa. Dopustili su mi tu pokoru koja mi je izgledala teža od drugih; radi velike žeđi koja me je stalno mučila, te sam morala često piti puno vode da se osvježim.

88. *Đavao je surovo napastuje*

Za to vrijeme đavao me surovo napastovao posebno očajavanjem, pokazujući mi da tako opako stvorenje kao što sam ja ne može uopće težiti da dođe u raj. Budući da me već sada Bog ne ljubi, i kroz svu vječnost ću biti toga lišena. Radi toga sam veoma mnogo plakala.

Drugi put me napastovao na taštu slavu, zatim na odvratnu proždrljivost, dajući mi da osjećam strašnu glad. A onda mi je predstavljao sve što je sposobno zadovoljiti têk za jelom i to za vrijeme mojih duhovnih vježbi: to me je neobično mučilo. A ta glad trajala je u meni sve dok nisam ušla u blagovaonicu da jedem; najprije sam osjetila toliku odvratnost prema hrani te sam se morala silno napinjati da bar nešto pojedem.

A čim bih se sa stola digla, moja je glad započela žešće negoli prije.

Moja poglavarica,[42] kojoj nisam tajila ništa što se događalo u meni — strašno se bojeći da sam uvijek bila obmanjivana — naredila mi je da je dođem moliti uvijek kad god bih osjetila da me glad veoma muči. Ja sam to činila najvećim naporom, jer sam se toga silno stidjela. Umjesto da me pošalje jesti, ona me mrtvila i ponižavala govoreći mi da trebam čuvati svoj glad kako bih ga zadovoljila kad budu i druge sestre išle u blagovaonicu. Nakon toga, u svojoj sam patnji ostajala mirna.

Tada mi nisu dopustili dovršiti moju pokoru da ne pijem, nego, nakon što sam poslušala, narediše mi da ponovno započnem; i provela sam pedeset dana a da ništa nisam pila, a isto sam tako provodila i petke.

89. *Klanja se mjesto kralja...*

Moj me je progonitelj i dalje napadao sa svih strana, samo nije na čistoću, jer mu je to zabranio moj božanski Gospodar; jedan put sam trpjela od njega strašne muke, i evo kako.

Jednom mi je starješica rekla:

»Idite se klanjati presvetom Sakramentu mjesto našega kralja.« I tada osjetih tako strašne napadaje napasti čistoće te mi se činilo da sam već u paklu; tu sam muku podnosila neprestano nekoliko sati. I držala me sve dotle dok mi poglavarica nije rekla da se više ne klanjam Presvetome mjesto našega kralja, nego mjesto neke dobre redovnice od Pohođenja. Smjesta sam se riješila tih muka.

---

[42] Majka Péronne-Rosalie Greyfié, profesa prvog samostana u Annecyu, bila je poglavarica od 1678. do 1684.

90. *U gorčinama Kalvarije*

Utonula sam u poplavu utjehe, kad me moj Kralj poučio što On želi od mene.

Želio je da živim u neprestanom činu žrtve pa je radi toga uvećao i moju osjetljivost i moju odbojnost u tolikoj mjeri te sam podnosila samo muku i nasilje. A to zato da mi dade građe za pobjedu, pa i u neznatnim i indiferentnim stvarima: a mogu jamčiti da sam to od tada uvijek doživljavala. Osim toga, da više ne kušam nikakve slatkoće osim gorčine Kalvarije te mi je dao da nađem mučeništvo patnje u svemu što bi moglo stvoriti radost, zadovoljstvo i vremenitu sreću drugih. To sam iskusila vrlo osjetljivo, budući da je sve što se može zvati zadovoljstvom meni postalo muka. Jer, čak i u malim razonodama što ih koji put imamo, više sam trpjela negoli kad sam bila u ognjici najžešće groznice. Makar je htio da postanem posve slična ostalima, ipak sam mu znala reći:

»O moje najviše Dobro, ovo sam zadovoljstvo skupo prodala!«

Blagovaonica, postelja, toliko su mi muke zadavali, te i kad sam im se i samo približila, uzdisala sam i plakala. A službe i govornica bile su mi iznad svega nepodnošljive; i uvijek sam, koliko se sjećam, onamo polazila s odvratnošću koju sam mogla svladati samo uz velik napor. Radi toga sam se često bacala na koljena moleći od Boga snagu da sebe svladam. Pisanje mi je isto tako bilo mučno: no manje ako sam to obavljala klečeći, kao i druge muke što sam ih u tome osjećala.

Štovanje, pohvale i odobravanje zadavali su mi više muke negoli što bi ih sva ponižavanja, prezir i odbacivanja mogli nanijeti najtaštijima i najambicioznijima za čašću. Pa sam u pojedinim zgodama znala reći:

»O moj Bože, radije protiv mene naoružaj sav bijes pakla, negoli ljudske jezike taštim povlađivanjima! Neka se radije sliju na mene sva poniženja, boli i protivštine i sramota!«

Jer osjećala sam u tome neutaživu žeđu premda mi je On davao da ih tako živo u nekim zgodama osjećam, te se nisam mogla uzdržati a da to ne pokažem koji put izvana.

Nepodnošljivo mi je bilo videći kako sam malo ponizna i umrtvljena, kako nisam mogla trpjeti a da se to ne primjećuje. A najviše me je tješilo kad sam se predala ljubavi prema poniženju, zahvaljujući se svome Kralju što je dopuštao te sam se pokazivala onakvom kakva jesam, da bih sebe poništila dok me ljudi cijene.

91. *Sve primati kao da dolazi od Gospodina*

Što više, On je htio da bih sve primala kao da dolazi od Njega: da se ni za što ne brinem, a Njemu sve prepustim ne raspolažući ničim; — njemu zahvaljivati na patnjama kao i na radostima — a u najbolnijim i najponižavajućim zgodama, misliti da sam to zaslužila i još, i još više, a muku koju podnosim prikazivati za osobe koje su me žalostile; — uvijek govoriti o Njemu velikim poštovanjem, a o bližnjemu sa štovanjem i sućuti, a nikada o meni samoj, ili kratko s prezirom, i samo onda, kad je to Njemu na slavu, a On me tako pouči; — uvijek sve dobro i svu slavu pripisivati njegovoj vrhovnoj veličini a sebi sve zlo; — ne tražiti nikakve utjehe osim u Njemu; a u slučaju, ako bi ih mi davao, žrtvovati mu ih odričući ih se; ne pridržavati sebi ništa, biti prazna i lišena svega; — ništa ne ljubiti osim Njega, u Njemu i iz ljubavi prema Njemu, u svemu samo gledati Njega i onoga što se tiče Njegove slave, potpuno zaboravljajući sebe samu.

I premda sam trebala sva svoja djela činiti za Njega, On je želio da u svima njima bude uvijek nešto što se izravno odnosi na Njegovo Srce. Kao na pr., dok sam bila na odmoru, da je trebalo Njemu dati nešto što

mu ide, bolima, poniženjima, mrtvljenjima i u ostalom; On se brine da mi to ne uzmanjka: to ja trebam primiti radi tog razloga radosno. A i u blagovaonici On hoće da mu žrtvujem što mislim da je najbolje njemu u čast. A tako i od svega drugoga što obavljam.

Dapače, zabranio mi je da nikoga nikad ne sudim, nikoga ne krivim, nikoga ne osuđujem osim mene same. I u drugim me je stvarima poučio a, kako me mnoštvo tih pouka čudilo, reče mi da se ničega ne trebam bojati, tà On je bio dobar Učitelj, tako moćan da nalaže te se čini u čemu je poučavao i tako vješt da bi znao dobro poučavati i ravnati. Također, mogu jamčiti da, htjela ili ne, zbog naravnih odvratnosti, dao mi je te činim ono što je On htio.

92. *Velika objava štovanja presvetoga Srca: lipanj 1675.*

Dok sam jednom bila pred presvetim Sakramentom, jednog dana u osmini Tijelova, primila sam od svog Boga izvanredne milosti njegove ljubavi, te sam se osjećala dirnuta željom da se nekako zahvalim te mu uzvratim ljubav za ljubav. A On mi je rekao:

»Ti mi u tom ne možeš uzvratiti više, negoli da učiniš ono što sam ja već toliko puta od tebe zahtijevao.«

Onda će mi pokazujući mi svoje božansko Srce:
»Evo Srca koje je ljude toliko ljubilo, te nije ništa štedjelo sve dok se nije iscrplo i istrošilo da bi im posvjedočilo svoju ljubav. A kao zahvalnost ja od većine primam samo nezahvalnost, njihovim nepoštivanjem i svetogrđima, njihovom hladnoćom i njihovim prezirom što mi ih iskazuju u tom Sakramentu ljubavi. A najviše me boli što su to srca meni posvećena koja se tako u tome vladaju.

Zato te molim da prvi petak nakon osmine presvetoga Sakramenta bude posvećen posebnim blagdanom da bi se počastilo moje Srce tako da se toga dana prima pričest i tako se naknadom dade zadovoljština za uvrede što ih primam za vrijeme dok je bilo izloženo na oltarima.

A Ja ti obećajem da će se moje Srce raširiti da bi obilno izlilo moć svoje božanske ljubavi na one koji mu iskažu tu čast i koji nastoje da se ona Njemu iskazuje.«

93. *Ona se obraća na P. La Colombièrea*

Na to sam odgovorila da ne znam kako ću ispuniti ono što je od mene već tako dugo želio. Rekao mi je da se obratim na njegova slugu što mi ga je poslao te se dovrši taj nacrt. Kad sam to učinila, naredio mi je da popišem što god sam mu rekla a odnosi se na presveto Srce Isusa Krista i mnoge druge stvari koje su se odnosile na njega u ime slave Božje. Tako sam našla mnogo utjehe u tom svetom čovjeku, i da me pouči te odgovorim Njegovim nacrtima, i da me ohrabri, jer dršćem od straha da sam prevarena pa sam radi toga bez prestanka patila.

Kad ga je Gospodin povukao iz ovoga grada da ga upotrijebi za obraćenje nevjernika,[43] primila sam taj udarac potpuno se podlažući volji Božjoj, koji mi ga je učinio korisnim kroz to kratko vrijeme što ga je ovdje proveo. On mi je prigovorio:
»Pa čemu! Zar ti ja nisam dostatan, ja, koji sam tvoj početak i tvoj svršetak?«

Nisam više trebala radi njega sve napustiti, jer sam bila uvjerena da će On voditi brigu te me opskrbi svime što mi je potrebno.

---

[43] V. P. La Colombière napustio je Paray god. 1676. te bio poslan u Englesku kao propovjednik S. A. R. vojvotkinje od Yorka, Marije Béatrix d' Este.

94. *Blagdan svete Margarete: 20. srpnja 1685.*

Još nisam našla sredstva da se razvije pobožnost presvetom Srcu, a samo sam to željela.

Kad evo prve prigode što mi je Njegova dobrota pružila. Sveta Margareta pala je u petak te sam zamolila naše sestre novakinje, za koje sam se ja tada brinula, da sve male iskaze časti što su ih one namijenile meni radi moga blagdana (imendana), to učine presvetom Srcu Našega Gospodina Isusa Krista. To su one rado i učinile načinivši oltarić, na koji su stavile malu sliku[44] od papira narisanu perom, kojoj smo se trudili iskazati sve pohvale, koje nam to božansko Srce bude nadahnulo.

To je i meni i njima priskrbilo mnogo poniženja, prigovaranja i mrtvljenja, optužući mene da sam htjela uvesti neku novu pobožnost.

95. *Mali novicijatski blagdan*

Sve su mi te patnje bile na veliku utjehu, i ničega se toliko nisam bojala, koliko da se to božansko Srce obeščasti, jer sve to što sam o tom slušala bili su za mene mačevi koji su mi probadali srce. Jer zabranili su mi da javno više nikakve slike presvetoga Srca ne mećem; najviše što mi mogu dopustiti, to je bilo da Mu se iskaže privatno kakva počast.[45]

Nisam znala na koga se obratiti u svojoj žalosti osim na Njega samoga, koji me je uvijek hrabrio kad bih klonula, govoreći mi neprestano:

»Ništa se ne boj, ja ću zavladati unatoč mojih neprijatelja i svih onih koji se tome budu opirali.«

---

[44] U to vrijeme upotrebljavala se bez razlike »slika« i u muškom i u ženskom rodu.

[45] Tada je poglavarica bila Majka Marie-Christine Melin, koja je upravljala samostanom u Parayu od 1684. do 1690.

To me je silno utješilo, tà i moja je želja bila da doživim kako On vlada.

96. *Otpustivši gospođicu de Chamron izvrgla se prijetnjama*

Dok sam trpjela u šutnji, predala sam Mu brigu da brani svoju stvar. No počeli su me progoniti sa svih strana, te se činilo kao da se sav pakao digao na mene te da se sve urotilo kako bi me uništili. Međutim, izjavljujem da još nikad nisam osjetila toliku radost, kao kad su mi se zaprijetili zatvorom; i kad su nakanili predvesti me — poput moga Gospodara — pred jednog zemaljskog kneza[46]: kao kakvu igračku za izrugivanje i tvrdoglavu vidjelicu, radi njenih tlapnja i lažnih obmana. Toga ja ne govorim da bih uvjeravala kako sam mnogo trpjela, nego da otkrijem veliko milosrđe moga Boga prema meni; On nije ništa toliko cijenio i volio kao kad sudjelujem u Njegovu križu za koji me je On odabrao: to je meni bila veoma ugodna hrana koja mi nikad nije dosadila.

97. *Jedinstvena riječ Našega Gospodina*

Srce bi mi bilo zadovoljno kad bih se mogla često pričešćivati. I kad sam to jednom žarko zaželjela, moj božanski Gospodar mi se objavio dok sam mela smeće te mi rekao:

»Kćeri, vidio sam tvoje uzdisaje a želje tvoga srca tako mi se sviđaju te, da nisam ustanovio svoj božanski Sakramenat ljubavi, ustanovio bih ga iz ljubavi prema tebi, da ugodno prebivam u tvojoj duši, te milo počinem u tvom srcu.«

---

[46] Kardinal knez de Bouillon, opat nadarbenik iz Clunyja, prebivajući tada kroz neko doba godine u Parayu.

To me je proželo tako živom revnošću, te sam u tome osjetila kao da mi je duša bila posve izvan sebe od radosti; tada mi je pošlo za rukom izgovoriti samo ovo:

»O ljubavi! O prekomjerna ljubavi Boga prema tako bijednom stvoru!«

To mi je cijeloga života služilo poput jakog ostana da me potiče na zahvalnost čiste ljubavi.

98. Pritječe u pomoć jednoj duši u čistilištu

Drugi put, kad sam bila pred presvetim Sakramentom na njegov blagdan, odjednom mi se ukaza osoba sva u ognju, čija me je toplina tako silno prožela te mi se činilo da i ja s njom gorim. To bijedno stanje po kome sam upoznala da je ona u čistilištu natjeralo me da obilno suze lijem.

Reče mi da je bio redovnik benediktinac koji me jednom ispovjedio; on mi je naredio da se pričestim, radi čega mu je Bog dopustio te mi se obrati kako bi mu olakšala muke, moleći me za sve što god budem činila i trpjela kroz tri mjeseca. Kad sam mu to obećala — nakon što sam za to molila dozvolu svoje poglavarice — reče mi da je razlog tolikim njegovim mukama, što je više pridavao važnosti svome probitku nego Božjoj slavi, držeći preko mjere do svoga ugleda. Drugi je pogriješio u ljubavi prema subraći, a treći je previše bio naravno vezan uz stvorenja, te nije davao dovoljno svjedočanstva u duhovnim razgovorima: to se Bogu nije nikako dopadalo.

Vrlo mi je teško izraziti što sam morala pretrpjeti za vrijeme ta tri mjeseca. Uopće se nije udaljavao od mene i, na mjestu gdje je bio, činilo mi se da je sav u ognju u žestokim bolima te je gotovo neprestano uzdisao i plakao. Moja poglavarica, dirnuta sućuti, naredila mi je dobru pokoru, naročito bičevanje: jer izvanjske pokore i patnje, što su mi ih uzrokovali preko ljubavi veoma su olakšavale druge, a ta svetost ljubavi utiskivala je u mene kao neki uzorak onoga, što je ona uzrokovala da trpe te jadne duše.

A nakon ta tri mjeseca ugledala sam ga sasvim drugačijega jer, pun radosti i slave, pošao je uživati svoju vječnu sreću i, zahvaljujući, reče mi da će me štititi kod Boga. No shrvala me bolest te, kako je moja patnja svršila s njegovom, uskoro sam ozdravila.

99. Druga duša u opasnosti da bude vječno prokleta

Moj mi je Kralj pokazao kako je htio napustiti neke od onih duša — za koje je želio da trpim — pokazao mi stanje jedne vječno proklete duše, dajući mi osjetiti očaj u kojem se ona nalazi u času smrti. Nikada ništa nisam osjetila strašnije, nemajući uopće izrazâ da bih to mogla izreći, jer jednom, radeći sama, preda mnom se pojavila redovnica, onda još živa te mi On jasno reče:

»Evo gledaj ovu redovnicu, koja je to samo po imenu; spreman sam je povratiti iz svoga Srca, te je prepustiti njoj samoj.«

U isto vrijeme zahvatio me tako silan užas, te bacivši se licem na tle, ostala sam dugo ležeći, ne mogavši doći k sebi, te sam se u isto vrijeme ponudila božanskoj pravdi trpjeti što god joj se bude svidjelo, samo da je ne bi napustio. A onda mi se učinilo, kako se njegova pravedna srdžba okrenula protiv mene, te me zahvatila grozna tjeskoba i bezutješnost sa svih strana; na ramenima sam naime osjetila teret što me pritišće. Želeći podići oči, opazila bih naljućena Boga na mene i oboružana šibama i bičevima, spremnima da se sruče na mene; s druge strane, pričinilo mi se da vidim otvoren pakao da me proguta.

Sve me je u nutrini ozlojedilo i posramilo. Moj je neprijatelj sa svih strana navaljivao na mene žesto-

kim napastima, osobito očajem te sam trčala svuda ispred Onoga koji me progonio i čijim se očima nisam mogla sakriti: jer nije bilo nijedne muke kojoj nisam bila radi toga podvrgnuta.

Morio me strašan sram, jer sam bila uvjerena da su moje muke svima poznate. Nisam mogla ni moliti, niti išta reći o svojim patnjama osim suzama, govoreći samo:

»Oh, kako je strašno upasti u ruke Bogu živome!«

A drugi put, bacivši se ničice na zemlju, govorila sam: »Udaraj, o moj Bože, sijeci, pali i uništuj sve što ti se ne sviđa, i ne štedi ni moga tijela, ni moga života, ni moga mesa, ni moje krvi, samo da zauvijek spasiš tu dušu!«

100. *Prikazanje srdžbi Božjoj za grešnike*

Priznajem da ne bih mogla dugo izdržati takvo mučno stanje, da me nije njegovo milosrđe, puno ljubavi, pomagalo neumoljivošću svoje pravde. A ja sam se i razboljela, te sam bila kažnjena pa mi se bolest povratila.

Često me je upoznavao s bolnim odlukama, među kojima mi je jednom pokazao kazne koje je htio primijeniti na neke duše; ja sam mu se tada bacila pred svete noge, govoreći mu:

O moj Spasitelju, prebaci radije svu svoju srdžbu na mene, te me radije izbriši iz knjige života, negoli da pogubiš te duše koje su te tako skupo stajale!«

A On mi je odgovorio:

»No one te ne vole i neće ti prestati zadavati bol.«

— Nije važno, moj Bože; samo ako tebe ljube, ja neću prestajati moliti te da im oprostiš.

Pusti me da to izvedem; više ih ne mogu podnositi.«

Tada sam ga još čvršće zagrlila:

»Ne, moj Gospodine, neću Te pustiti dok im ne oprostiš.«

A On mi reče:

»Hoću, svakako hoću, ako ti želiš biti odgovorna za njih«.

— Da, moj Bože, no ja ću Ti uvijek plaćati tvojim dobrima, a to je blago Tvog presvetog Srca.«

Time je bio zadovoljan.

101. *Koncert Serafâ, tih »božanskih drugova«*

Jednom drugi put, kada smo zajednički radile oko konoplje, povukla sam se u maleno dvorište — nedaleko presvetog Sakramenta — gdje sam se, obavljajući posao klečeći, osjetila najprije sasvim sabrana u nutrini i na vanjštini, a u isti čas ukazalo mi se ljubazno Srce mog klanjanja vrijednog Isusa, što je blistalo jače od sunca.

Bilo je usred ognja svoje čiste ljubavi, okruženo Serafima, koji su pjevali u divnom skladu:

Ljubav pobjeđuje, ljubav se raduje,
Ljubav se k svetom Srcu veseli!

I kad su me blaženi duhovi pozivali da se sjedinim s njima hvaleći to božansko Srce, nisam se usudila toga činiti; no oni se ponovno povratiše govoreći mi kako su došli da mi se pridruže te bismo Mu stalno iskazivali duboko poštovanje ljubavi, klanjanja i hvale, te da, stoga, oni mene zamjenjuju pred presvetim Sakramentom, da bih mogla svojim posredovanjem ljubiti bez prekida, te da bi isto tako oni sudjelovali u mojoj ljubavi: trpeći u mojoj osobi kao što bih se ja radovala u njihovoj.

Oni su istoga časa to udruživanje upisali u to presveto Srce, zlatnim slovima i neizbrisivim znakovima

ljubavi. I otprilike nakon dva ili tri sata, koliko je to trajalo, osjetila sam te učinke cijelog svog života, bilo da su mi pomagali, bilo milinom što su je u meni proizveli i proizvodili, a ta je milina prevršila mjeru moje zbunjenosti. Moleći im se nazivala sam ih samo ovako: moji božanski drugovi.

Ta mi je milost ulila toliku želju sve obavljati čistom nakanom te mi dala tako uzvišenu ideju što je moram imati da bih razgovarala s Bogom, te mi se sve činilo nečisto u odnosu na taj predmet.

102. *Jedna umiruća dobila milost sakramenata*

Drugi put, kad je jedna od naših sestara[47] obamrla, bez ikakve nade da će moći primiti posljednje sakramente: a to je Zajednici bilo veoma mučno, osobito našoj Majci[48], koja mi je naredila da Našem Gospodinu obećam sve što saznam da će Mu se svidjeti da poželi.

No ja još nisam ni izvršila to što mi je naređeno, kad mi Kralj moje duše obeća da ta sestra neće umrijeti dok ne primi milosti što joj ih mi s pravom želimo, samo ako Mu budem obećala tri stvari, koje od mene pod svaku cijenu traži: prva, da nikada u redu ne odbijem nikakve službe; druga, da ne odbijam ići u govornicu; a treća je da ne odbijam pisati.

Priznajem da mi je na taj zahtjev cijelo moje biće uzdrhtalo radi silne odvratnosti i odbojnosti što sam ih u tome osjećala. I odgovorila sam:

»O moj Gospode, Ti me dobro držiš za moju slabost, ali ja ću moliti dozvolu, »koju mi je poglavarica

[47] Bila je to sestra »kratkog habita«, povlašteno dijete, a zvala se Antoinette-Rosalie de Sennecé. Načinila je zavjet čistoće sa sedam godina a umrla je s trinaest, 26. travnja 1684, nakon što je uvjetno položila tri redovnička zavjeta.

[48] Majka Greyfié.

isprva dala, ma kakvu joj muku ja mogla prouzročiti. I On mi je to obećao zaklevši mi se da ne bi više mogao povući riječ; no, jao! Koliko li sam Mu već puta bila nevjerna, jer mi On radi toga nije oduzeo muke što sam je u tom osjećala — a trajala je cijelog mog života. I sestra je primila sakramente.

103. *Sveto Isusovo Ime na njenom srcu*

Da bih pokazala dokle je sve išla moja nevjernost uza sve te tako velike darove, reći ću kako jednom, osjećajući silno oduševljenje za duhovne vježbe te da se na njih pripravim kroz nekoliko dana, htjedoh po drugi put na svoje srce urezati sveto Ime Isusovo.[49] No to sam učinila tako da su nastale rane. Rekavši to svojoj starješici, dan prije negoli ću ući u duhovne vježbe, ona mi reče da želi na njih staviti kakav lijek, u strahu da ne dođe do kakvog opasnog zla. Na to sam se potužila našem Spasitelju:

»O moja jedina Ljubavi, hoćeš li Ti dopustiti da drugi promatraju ozljedu što sam je načinila iz ljubavi prema Tebi? Nisi li Ti dovoljno moćan da me ozdraviš, Ti, koji si najveći lijek svim mojim zlima?

Napokon, dirnut mukom što sam je osjećala bojeći se da to drugi ne saznaju, obeća mi da ću sutradan ozdraviti: dogodilo se kako mi je obećao. No ne mogavši to reći našoj Majci, jer je nisam mogla susresti, pošalje mi ona pisamce, u kojem mi je saopćila da svoju ozljedu pokažem sestri koja mi je pisamce dala, da je ona liječi.[50]

A budući da sam bila izliječena, uvjerih sebe da nisam dužna to poslušati, pogotovo što sam to rekla našoj Majci; nju sam radi toga potražila, govoreći joj da nisam učinila što mi je naredila u pismu, jer sam

[49] Bilo je to u jesen 1679.

[50] Bila je to sestra Marie-Madeleine des Escures.

bila izliječena. Moj Bože! Kako su me strogo ukorili što sam odgodila slušati, i ona i moj vrhovni Gospodar. Poslao me pod svoje svete noge, gdje sam provela kojih pet dana te sam tu samo oplakivala svoju neposlušnost, moleći Ga neprestanim pokorama za oproštenje.

A moja je poglavarica na tom susretu postupala sa mnom nemilosrdno, slijedeći što joj je nadahnuo Naš Gospodin. Ona mi je uskratila svetu pričest, a to mi je bila najstrašnija muka, što sam je podnosila u životu, jer voljela bih tisuću puta da su me osudili na smrt. I što više, naredila je da svoju ozljedu pokažem sestri koja ju je našla izliječenu ne htijući ništa poduzimati. No nisam propustila da se radi toga veoma postidim.

A sve to nije za mene bilo ništa, jer nema tih mukâ što ih ja ne bih htjela trpjeti za bol koju sam osjećala zbog toga što se nisam bila svidjela svom vrhovnom Gospodaru.

Najzad mi je On pokazao koliko mu se u redovničkoj duši ne dopada ni najmanja neposlušnost; osjetivši moju muku, sâm je posljednjih dana mojih duhovnih vježbi došao da mi otare suze i povrati mi život duše.

No time moja bol nije prestala, unatoč što je On prema meni bio umiljat i što me je dragao. To mi je bilo dovoljno da razmišljam kako mu se nisam sviđala pa sam samo zato lila suze. Jer On mi je tako jasno pokazao što to znači za redovničku dušu biti neposlušna, priznavajući da ja toga sve do danas još nisam razumjela: no to bi me daleko odvelo.

I veli On meni kako se kažnjavanje moje pogreške, urezivanje tog svetog Imena, koje me je toliko stajalo — na uspomenu onoga što je On pretrpio uzimajući to sveto Ime Isus — neće vidjeti. Pa ni kao prijašnje, koje se prije toga pojavljivalo na razne načine zaista dobro obilježeno. I mogu reći da sam zapala u osamu boli.

104. *Dan je dokaz »dobroga duha« koji je vodi*

Neprestano sam bila nemoćna i to bez prekida četiri dana, a da nisam bila bolesna; i jednom, kad sam bila jako onemoćala i kad me gotovo nisu mogli čuti kako govorim, naša Majka dođe k meni ujutru[51] te mi dade pisamce, govoreći mi da učinim što u njemu piše: ona se mora uvjeriti da li je sve što se u meni događalo bilo od Božjega duha. Ako je bilo, neka me On za vrijeme od pet mjeseci potpuno ozdravi, tako da mi kroz sve to vrijeme neće biti potrebna nikakva pomoć. A ako je to bilo od duha ili od naravi, da ostanem stalno u istome stanju. Nije potrebno govoriti koliko mi je to pisamce natovarilo muke, pogotovo što mi je unaprijed bio objavljen sadržaj tog pisma, prije negoli sam ga pročitala.

Tako su me izveli iz bolnice riječima što ih je Naš Gospodin nadahnuo da bi ih naravi učinile što osjetljivijima i mučnijima. To sam pisamce pokazala mome Gospodaru, koji je znao što je sadržavalo. Odgovorio mi je:

»Obećajem ti, kćeri, kako ću joj kao dokaz da te vodi dobri duh, udijeliti toliko godina zdravlja koliko je mjeseci tražila, pa i sva druga uvjeravanja koja bi od mene htjela zatražiti.«

I baš na podizanje presvetoga Sakramenta, osjetila sam — i to veoma primjetno — da mi je sva nemoć oduzeta kao kad bi s mene skinuli haljinu i objesili je. Ja sam se osjećala snažna i zdrava poput osobe silno jake, koja već dugo nije bolovala. I tako je prošlo zatraženo vrijeme.[52] Nakon toga sam upala u prijašnje stanje.

---

[51] Dne 21. prosinca 1682.

[52] To jest 21. prosinca 1683. Na kraju pet mjeseci, zaista je Majka Greyfié naredila Margareti-Mariji da moli od Boga te se nastavi to potpuno zdravlje »sve do navršene godine te prve poslušnosti.«

105. *Duhovne vježbe usprkos groznici*

Kad sam jednom bila u groznici, moja mi poglavarica naredi da iziđem iz bolnice te uđem u duhovne vježbe[53], jer sam ja na redu, te mi reče: »Idite, predajem Vas brizi Našega Gospodina Isusa Krista. Neka On Vama upravlja, ravna i liječi Vas po svojoj volji!«

Premda me je to malo začudilo jer sam tada drhtala od groznice, ipak sam pošla zaista radosna što slušam, bilo što sam posve izručena brizi mog dobrog Gospodara, bilo što imam prigode trpjeti iz ljubavi prema Njemu: bila sam ravnodušna kako će proći moje duhovne vježbe bilo u patnji ili u radosti.

Govorila sam: Sve je u redu: samo neka je On zadovoljan i da Ga volim, to mi je dovoljno.«

No nisam se kasnije našla sama s Njim, koji mi se objavio, položio me na zemlju svu ukočenu od boli i studeni, naredio mi da ustanem dragajući me beskrajno. Rekao mi je:

»*Najzad si posve moja i potpuno na mojoj brizi; želim te vratiti zdravu onima koji su te k meni poslali bolesnu.*«

Tako me je potpuno ozdravio, te se činilo kako uopće nisam bila bolesna. Radi toga su se silno čudili, a naročito moja starješica, koja je znala što se sve događalo.

106. *U tim duhovnim vježbama obilovala je više radošću negoli žalošću*

Nikad nisam u duhovnim vježbama obilovala tolikom radošću i ugodnošću, misleći da sam u raju, radi neprestanih iskaza povjerenja, draganja i intimnih razgovora[54] s mojim Gospodinom Isusom Kristom,

---

[53] U jesen 1681.

[54] Tako su se, u 17. stoljeću, opisivali jednostavni prijateljski ili obiteljski odnosi.

Njegovom svetom Majkom, mojim Anđelom i mojim blaženim Ocem svetim Franjom Saleškim. No ne želim ovdje pojedinačno navoditi detalje izvanrednih milosti, što sam ih tu primila, da se ne bi odužilo. No reći ću samo, da mi je moj ljubljeni Vođa, da me u boli utješi, što mi ju je dao osjetiti radi brisanja njegova svetog i klanjanja vrijednog Imena na mome srcu — nakon što ga je utisnuo u nutrinu i upisao ga izvana, pečatnjakom i rezaljkom posve ražarenom njegovom čistom ljubavlju, ulio više radosti i utjehe, negoli što mi je rezaljka prouzrokovala boli i žalosti.

No kako mi je manjkao samo križ, bez kojega nisam mogla živjeti ni uživati ni same nebeske i božanske radosti, jer sve moje uživanje bilo je biti slična svom trpećem Isusu — tako dakle nisam ni na što drugo mislila negoli primjenjivati na svoje tijelo svu strogost koju mi je samostanska sloboda dopuštala. I zaista sam to svom tijelu uzrokovala da to i te kako iskusi kako pokorničkim vježbama tako i načinom života i spavanja, jer sam sebi krevet ispunila krhotinama crjepova gdje bih ležala silno uživajući mada je narav pred time strepila — ali uzalud, jer je nisam slušala!

No kako sam željela činiti neku pokoru u kojoj sam veoma uživala radi njene oštrine, misleći tim da ću moći zadovoljiti za uvrede što ih Naš Gospodin prima u presvetom Sakramentu — kako moje, mene jadne grešnice, tako i svih onih koji ga obeščašćuju — no moj vrhovni Gospodar, kad sam htjela izvesti svoj naum, zabranio mi je u tome dalje ići. Rekao mi je da me je htio vratiti zdravu mojoj poglavarici, koja me je povjerila i vratila njegovoj brizi; i da će mu biti draža žrtva što ću mu je prinijeti svojom željom negoli kad bih je izvršila; tà budući da je On duh, htio je isto tako i duhovne žrtve. Ostala sam zadovoljna i pokorna.

107. *Trnova kruna na njenoj glavi*

Pričešćujući se jednom, sveta hostija mi se pokazala blistava poput sunca, kojeg sjaj sam mogla podnositi, a Naš Gospodin u sredini držao je trnovu krunu, koju mi je stavio na glavu malo nakon što sam Ga primila, govoreći mi:

»Primi, kćeri, ovu krunu, kao znamenje one krune, koju ćeš uskoro primiti po sličnosti sa mnom.«

Onda nisam razumjela što bi to značilo; no uskoro sam saznala po učincima koji su iz toga slijedili, dva strašna uboda što sam ih primila u glavu, i to tako da mi se nakon toga učinilo kako mi je sva glava okružena vrlo oštrim trnjem što zadaje bol, a prestat će me bosti tek kad umrem — i ja na tome beskrajno zahvaljujem mojemu Bogu koji toliko milosti iskazuje svojoj nejakoj žrtvi.

Ali jao! Kako sam već često rekla, žrtve moraju biti nevine, a ja sam zlikovka. No priznajem da se osjećam zahvalnija svome Gospodaru za tu dragocjenu krunu negoli da mi je darovao sve kraljevske vijence svih najvećih zemaljskih vladara. A tim više što mi je nitko ne može oduzeti, i koja — sretne li mene! — prisiljava da bdijem i razgovaram s tim jedinim predmetom moje ljubavi, budući da mi onemogućuje nasloniti glavu na jastuk: tako nasljeđujem svog dobrog Gospodara koji nije mogao nasloniti svoje glave dostojne klanjanja na postelju Križa.

To me je ispunjalo neshvatljivim radostima i utjehama, videći da sam u nečem njemu slična. A to je radi one boli što je htio da molim Boga Njegova Oca, po zaslugama njegova krunjenja trnjem s kojim sam sjedinila svoje, da se obrate grešnici, te da se ponize one ohole glave koje se uznose a to je Njemu tako odurno i tako Ga vrijeđa.

108. *Bolest: križ na njenim ramenima*

Drugom jednom zgodom, u vrijeme pokladâ, to jest kojih pet tjedana prije pepelnice, objavio mi se nakon svete pričesti u liku *Ecce homo*, natovaren križem, sav u ranama i modricama. Njegova klanjanja dostojna krv tekla je sa svih strana, a On je govorio bolnim žalosnim glasom:

»Hoće li se itko naći tko bi imao sa mnom sućuti i tko bi htio sudjelovati u mojoj boli u tom jadnom stanju u koje su me uvalili grešnici, osobito sada?«

A ja sam došla pred Njega, bacila se ničice do njegovih svetih nogu plačući i uzdišući, te stavljajući taj teški križ na svoja ramena, sav načičkan oštrim čavlima. I, osjećajući kako sam opterećena tim teretom, počela sam bolje razumijevati težinu i zloću grijeha, koji sam u srcu toliko mrzila, da bih voljela tisuću puta da me strovale u pakao nego da svojevoljno koji od njih počinim.

»O, prokleti grijehu«, govorila sam, »kako si mi odvratan radi uvrede što je nanosiš mom vrhovnom Dobru!«

On mi je pokazao da nije bilo dovoljno nositi taj križ, nego da se trebam na nj prikovati da Mu budem vjerna pratilica sudjelujući u njegovim bolima, preziru, uvredama i drugim pogrdama što ih je podnosio.

Ja sam Mu se smjesta predala u svemu što je želio činiti u meni i od mene, predajući se Njegovoj volji, po bolesti, u kojoj sam doskora osjetila oštre ubode tih čavala, kojima je taj križ bio načičkan: po ljutim bolima, a mjesto sućuti primala sam prezir i poniženja, i štošta drugo što je slijedilo, a bilo mi je vrlo bolno. Ali, jao! Što bih mogla trpjeti a da to bude isto tako veliko kao i moji zločini, koji me neprestano drže u ponoru srama, nakon što mi je moj Bog pokazao strašan lik duše u smrtnome grijehu, težinu gri-

jeha koji, napadajući beskrajnu dobrotu, strašno je pogrđuje.

Taj mi je pogled uzrokovao više patnje negoli sve druge muke, i htjela bih od svega srca da sam tada počela trpjeti sve one muke koje dugujem za počinjene grijehe, i koje mi mogu služiti kao smetnja i zapreka da ih ne činim radije nego da budem onako jadna osoba koja ih je počinila. I još da budem što više sigurna da će mi ih moj Bog, svojim beskrajnim milosrđem, oprostiti poštedjevši me muka.

109. *Što ona trpi u doba poklada*

To stanje trpljenja o čemu sam gore govorila trajalo mi je obično cijelo vrijeme poklada sve do pepelnice; tada je izgledalo da mi je došao posljednji čas, ne nalazeći nikakve utjehe ni olakšice a to mi je još povećalo muke. A onda najedanput, još sam nalazila dosta snage postiti u Korizmi: moj mi je Kralj uvijek milosrdno to dopuštao, premda sam koji put bila preopterećena tolikim bolima, te mi se često činilo da počimajući jednu vježbu, neću je moći izdržati do kraja. A onda, od te vježbe ja sam počimala drugu istim mukama, govoreći:

»O moj Bože, daj mi milost da to i dovršim«,

— da bih zahvalila svome Gospodaru što je tako mjerio moje trenutke satom svojih patnji, da bi od toga otkucavali svi sati na kotačima njegovih boli.

110. *Kad je htjela trpjeti Isus ju je obasipao naklonošću*

Kad me je htio nadariti kakvim novim križem, pripravljao me obiljem tako velikih nježnosti i duhovnih zadovoljstava, da ih ne bih mogla podnositi da su dulje potrajale, te sam tada govorila:

»O jedina moja Ljubavi, žrtvujem Ti sve te nježnosti. Čuvaj ih za one svete duše koje će Te više proslaviti od mene, koje hoće samo Tebe, posve naga na križu, gdje želim ljubiti samo Tebe iz ljubavi prema Tebi. Sve mi ostalo uzmi, da Te ljubim ne tražeći ni probitka ni nježnosti!«

I to se koji put događalo tada kad bi mi uskratio nježnost da se opre mojim željama, kao mudar i iskusan Duhovni vođa, dajući mi radosti kad bih ja htjela trpjeti. No priznajem da je i jedno i drugo dolazilo od Njega, i da je sve dobro što mi je učinio iz čistog milosrđa, jer nijedno mu se stvorenje nije toliko opiralo kao ja, i svojim nevjernostima i radi velikog straha da sam u zabludi. I bezbroj puta sam se čudom čudila kako da me ne uništi ili me radi tolikog otpora ne sunovrati u ponor.

111. *Kad se Bogu ne bi svidjela, On bi joj se objavio u svoj svojoj strahoti*

Ma kako bile velike moje pogreške, to jedino Dobro moje duše nikad me nije lišilo svoje božanske nazočnosti, baš kako mi je to i obećao. No kad mu se radi nečega nisam svidjela, objavio bi mi se tako strašan da nema te muke koja mi ne bi bila ugodnija, i kojoj se ne bih tisuću puta žrtvovala, negoli podnositi tu božansku nazočnost te se pojaviti pred tom Božjom svetošću, zaprljanom dušom bilo kakvim grijehom.

I tada bih se radije htjela sakriti, i udaljiti, kad bih mogla, no svi bi moji napori bili uzaludni nalazeći svugdje Onoga od koga sam bježala, obuzeta strašnim mukama te mi se činilo da sam u čistilištu jer u meni je sve trpjelo, bez ikakve utjehe i želje da je tražim. U toj svojoj bolnoj gorčini koji put bih rekla:

»O kako je strašno upasti u ruke Boga živoga!«

Eto, tako mi je odstranjivao pogreške, kad god nisam bila dosta spremna i vjerna sama sebe kazniti. I nikad nisam primila nikakve posebne milosti od Njegove dobrote, a da joj nisu prethodile takve muke. I, primivši ih, osjećala sam se kao bačena i sunovraćena u čistilište poniženja i stida, gdje sam trpjela više negoli to mogu izreći: no uvijek u postojanom miru, uvjerena da mi ništa ne može u srcu pomutiti mira. Premda je niži dio bio često uzbuđivan bilo po mojim strastima, bilo po mom neprijatelju Sotoni, koji je u tu svrhu činio sve te napore: no on nigdje nije jači i nigdje ne dobiva toliko kao u duši u kojoj je smetenost i nemir.[55]

Ovjerovljeno i istinito, 20. srpnja 1715.[56]
Potpisana:
Sestra Anne-Elisabeth DE LA GARDE.

Naš skraćen potpis, dvadeset drugoga srpnja tisuću sedam stotina petnaeste.

Potpisan: Dom De' Bansière,
Povjerenik,
Chalon,
pisar

Kratko vrijeme nakon poblaženja Službenice Božje, crkvena je vlast ovim riječima ponovno potvrdila originalnost toga rukopisa:

Mi apostolski protonotar, generalni Vikar, arhiđakon Autuna, provjerili smo kao originalni rukopis Blažene Margarete Marije Alacoque, Djevice, ovaj životopis, što ga je ona napisala sama, prema naređenju svojih poglavara. Obuhvaća šezdeset i četiri stranice.

U vjerodostojnosti toga:
Paray, 26. veljače 1865.
Potpisan: G. BOUANGE, apost. Protonotar. Gen. vik., arhiđ.

Mjesto žiga

Mgr. de Margueryea,
tada biskupa Autuna.

---

[55] Ovdje završava originalni rukopis. A druga je ruka, s vremenom, dodala na vrhu slijedeće stranice: *postavši njegova igračka onesposobio ju je za bilo koje dobro.* Taj svršetak rečenice nalazi se u *Spomenici* suvremenicâ, u nastavku prijašnjeg odlomka.

[56] Nadnevak službenog priznanja da su spisi Službenice Božje cjelokupni, radi informativnog procesa.

OBJAVA LJUBAVI BOŽANSKOGA SRCA

»*O dubino bogatstva, i mudrosti, i spoznanja Božjega!*... Jer sve je od njega i po njemu i za njega!...«[1]. Zar možemo shvatiti koja je »širina, duljina, visina i dubina, i upoznati ljubav Kristovu koja nadilazi spoznaju...«[2].

Bog je Sebi punina savršenstva i ljepote; Izvor vječne ljubavi. Tu nam je ljubav očitovao kroz Srce preegzistentnoga Sina svoga, koji je po hipostatskome sjedinjenju svu našu narav — narav kao metafizičku jezgru — preuzeo u svoju božansku dimenziju Logosa i tako Svijet divinizirao (razumije se: po prihvaćanju Milosti). *Do kraja* nam je pokazao svoju ljubav svojim otkupiteljskim djelom, svojom smrću, kao cijenom Pravdi Očevoj, da ponovno uspostavi izgubljenu harmoniju i red između Neba i Zemlje; poremećeni sklad izazvan Adamovim prestupkom.

Kao što i kaže *sv. Ivan:* »Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni« [3]. Bog je očitovao svoju beskrajnu ljubav preko Srca koje se dalo probosti za nas, da iz toga vrela vječne ljubavi poteku sakramentalni izvori za naše spasenje. Otajstvo Utjelovljenja — Otkupljenja možemo motriti u tome Srcu, tj. svu *agoniju* Bogo-Čovjeka, a kroz agoniju svu Njegovu *ljubav*. I jer se ta ljubav (kao

[1] Rim 11, 33, 36
[2] Ef 3,19
[3] Iv 3,16

što sam to već pisala u djelu »Marija Majka Ljubavi«, str. 89) očitovala kroz s i m b o l Osobe, a simbol je Krista-Bogočovjeka Njegovo Srce (a jer je srce simbol za najduhovniju stvarnost), to je Srce utjelovljenoga Sina Božjega *izraz sve Očeve ljubavi.*

Iz probodenoga Srca Njegova rodila se Crkva; kroz krv i vodu spasonosni *izvori milosti.*

Zaboravljajući često na tu Božju ljubav, koja nam se očitovala u Kristu, u »kojemu prebiva sva punina božanstva«[4], Svijet se — na svoju nesreću — udaljavao od svoga Žarišta, od izvora spasonosnih milosnih voda, ginući u pustinji bez života, izložen pticama grabljivicama, tj. strastima-zloj požudi.

I kao što je u Starome zavjetu Bog preko svojih proroka trajno davao dokaze o svojoj nazočnosti (posebno za vrijeme babilonskoga sužanjstva), iako je narod kažnjavao zbog njegovih otpada, nevjere i idolopoklonstva, jer mu bijaše »žao čovjeka kojega je stvorio«, tako je i u Novome zavjetu trajno isijavao iz svoga probodenoga Srca zrake milosti, želeći da njima takne srce ljudsko. Davao je dokaze o svojoj ljubavi. To Srce ima nužnost da ljubi, da drugoga usreći, da se drugome saopći, objavi. I Krist je tu svoju ljubav saopćio preko *ljudskoga srca,* ali srca koje je *bitno sjedinjeno s Riječju,* pa nam se istovremeno kroz to srce očitovala sva ljudska a ujedno i sva božanska ljubav. Upravo je u srcu najdublji JA; kroz srce i u srcu se događa sva sudbina i drama čovjekova; *srce je izraz najdublje duhovnosti ljudske osobe općenito,* a u našem slučaju božanske, tj. Osobe preegzistentnoga Sina Božjega. Zato se najuzvišenije tajne ljubavi očituju kroz s r c e, jer su »korijeni čovjekova duha u srcu najdublji«[5], a *tajne očitovane srcem najprivlačljivije. Srce ima nužnost da očituje svoju ljubav.*

---

[4] Kol 2,9

[5] Dr Rudolf Brajčić, *Teologija Srca Isusova* — GLE OVO SRCE, *Symposion,* XXX Split, 1986, str. 86.

Zato je On — pokazujući Mariji Margareti svoje presveto Srce — uskliknuo: »*Gle Srca koje je ljude toliko ljubilo...!*«[6] To Srce želi drugima otkriti svoja bogatstva, koja (ljudskim načinom rečeno) ne može više zadržati za Sebe. Iako je kao Bog Punina i Mir — u svojoj beskrajnoj imanenciji; Biće kojemu ništa ne dostaje i kojemu nitko ne treba, jer je Sav u Sebi — Totalitet. On želi da usreći voljeno biće, da ga uzvisi, da ga izjednači sa Sobom, jer ljubav ne pozna razlike. Ljubav se snizuje, poništava, žrtvuje — predaje. I zato nas neće začuditi što je to Srce Božje, koje nas je stvorilo iz ljubavi i koje trajno žeđa da nam daruje svoju ljubav, trajno tražilo odabrane duše koje ga ljube, da preko njih Svijetu očituje svoju ljubav. Kao što i reče Tereziji Avilskoj: »Kad bi me ljudi ljubili, otkrio bih im svoje tajne«[7].

Ivan je na Zadnjoj večeri osluškivao otkucaje Srca Njegova. Te otkucaje, na poseban način, osluškivale su i druge svete-mistične duše, počevši od Marije, Isusove majke, pa preko sv. Apostola i mučenika, velikih naučitelja staroga vijeka, koji su zastupali *kristocentrizam* kao i onih koji su pisali o *pobožanstvenjenju,* jer ih je Duh Sveti uvodio u tajne ljubavi Božanskoga Srca. Mistici *srednjega vijeka* posebno su štovali Srce Isusovo, počevši od sv. *Anzelma, Bernarda, Franje Asiškoga,* koji je zbog svoje prevelike ljubavi prema utjelovljenome Bogu, kojega je motrio u svemu, primio svete rane, pa *Anđele Folinjske,* koja je imala duboko iskustvo mističnoga života i objave ljubavi. Zatim preko mistika visoke skolastike — zlatnoga srednjega vijeka kao *sv. Bonaventure,* serafskog naučitelja, *sv. Tome* i *sv. Gertrude, sv. Metilde* i ostalih odabranih duša.

---

[6] Sv. Margareta Marija, AUTOBIOGRAFIJA, 92 — *Symposion,* XLI, 1990, str. 110.

[7] DJELA SV. TEREZIJE OD ISUSA — ŽIVOT — XL, izd »Istina«, Zgb. 1933, str. 279.

I *Tauler* i *Suzo* — dominikanska škola, te *Katarina Sijenska* — promatranjem kalvarijske drame dolaze do izvora ljubavi Njegova Srca, kao i sveci XV. st., posebno *Bernardin Sijenski, Katarina Bolonjska, Franciska Rimska* i dr. Potom isusovačka škola sa svojim predstavnicima. No kao da su najznačajnije objave Presvetoga Srca dane *Mariji Margareti*, mistikinji XVI. st., skromnoj redovnici od reda Pohođenja, o kojima nam ona opisuje u ovoj svojoj Autobiografiji.

Dok s jedne strane ističe milosti koje su joj udijeljene i tajanstveno Božje vodstvo njezine duše, glavna joj je nakana i dužnost da objavi i saopći bogatstva i objave Božanskoga Srca, koje su upravljene ljudima — Svijetu.

Kada je *sv. Gertruda* upitala *sv. Ivana* apostola, koji joj se jednom ukazao, zašto on nije objavio čuvstva Božjega Srca, kad mu je slušao otkucaje, odgovorio je da je ta tajna pridržana za posljednja vremena, dok je on imao zadatak da mladoj Crkvi otkrije tajnu Vječne Riječi. Zašto za zadnja stoljeća...?

Dok, s jedne strane, u zadnjim — našim stoljećima dolazi do izražaja sva bijeda, zloba, mržnja ljudskoga duha, pod utjecajem Zloga, dotle se tome svijetu Tame suprotstavlja Božje veliko Srce i njegova ljubav, kojom želi spasiti Svijet od propasti, Srce kao vječni nepresušivi izvor životvornih voda, koje spasavaju, iscjeljuju, osnažuju. Zato i poziva sve ljude svome božanskome vrelu ljubavi:

»Dođite k Meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti...«[8].

U prvoj objavi danoj Margareti — 27. XII. 1673. naglašava svoju veliku ljubav prema ljudima:

»Moje božansko Srce tako žarko ljubi sve ljude, a posebno tebe, da nije moglo više zadržati u sebi oganj svoje žarke ljubavi; ti ga moraš proširiti i

[8] Mt 11,28

objaviti ga ljudima da bi se obogatili tim dragocjenim blagom što ti ga otkrivam; taj oganj sadrži posvećujuće i spasavajuće milosti potrebne da ljude sačuvaju od ponora propasti...«[9].

Srce mu bijaše u ognju i plamenu, bacajući posvuda zrake sjajnije od sunca, a bilo je prozirno kao kristal. Oko njega vijenac od trnja; sred njega duboka rana i usađen križ. To Srce dalo joj je do znanja da je l j u b a v bila izvor svih muka njegovih; ljubav, kojom je ljude toliko ljubilo. »A za hvalu, od većeg dijela ljudi — kako joj je rekao u 3. velikoj objavi (između 13. i 20. VI. 1675) — ne primam drugo osim nezahvalnosti, koju mi u tom Sakramentu ljubavi pokazuju«[10].

Zato od same Marije Margarete traži utjehu ljubavi i zadovoljštine, kako je to jasno po 2. objavi (2. VI. 1674.):

»Ono što me najviše boli, to je sve ono što sam pretrpio u svojoj Muci; no isto tako kad bi mi bar nekako u istoj mjeri uzvraćali ljubav, smatrao bih da je malo sve ono što sam za njih učinio, te bih htio, kad bi se to moglo, još činiti. Ali ljudi su hladni te odbijaju sve moje nastojanje da im činim dobro. No, bar mi ti ispuni želju te nadoknađuj za njihovu nezahvalnost toliko koliko možeš«[11].

Kako je Njegovo Srce bilo ponizno prema Bogu i ljudima, primilo na sebe sav teret grijeha Svijeta, bilo smrvljeno od pravednoga gnjeva Božjega, da nas spasi, a suosjećalo sa svim bolima ljudi, spuštajući se do njihove bijede: da ih utješi, sasluša, okrijepi i smiri, a u svojoj muci pustilo da ga vrijeđaju, pogrđuju, ne braneći se — sve dok Mu nisu proboli srce, tako isto traži od duša koje odgaja u školi trpljenja da skupa s Njime budu žrtve naknadnice, da tako odvrate od

[9] Sv. M. M, AUTOBIOGRAFIJA, 53 — str. 73
[10] Nav. dj., 92,— str. 110.
[11] Nav. dj., 56—76.

uvrijeđenoga Božjega Veličanstva strijele srdžbe i gnjeva. I to najviše za grijehe *oholosti.*

Ne samo da toliki ljudi neće da prime iz ruke Božje boli, stradanja, nepravde, nego ga mnogi odbacuju, ne priznavaju za svoga Oca i Stvoritelja, prezirući Njegove zapovijedi i zakone, i tako izazivajući na sebe teže prokletstvo i pravedni Njegov gnjev.

I najveća nesreća ovoga stoljeća jest *odbacivanje vrhovnoga Autoriteta,* ne priznavanje Njegove opstojnosti; eliminiranje Boga iz svoje sredine, iz svoga života, svoje egzistencije. To je totalna degradacija i smrt osobnosti, odlazak u bespuće, apsurd i ništavilo.

To je u biti pobuna, neposluh, Luciferov grijeh: *Non serviam...* krajnja sekularizacija, odbacivanje Apsoluta, što je osobito došlo do izražaja sedamdesetih godina ovoga stoljeća, posebno po teologiji »smrti Boga«, ali se i trajno ponavlja, jer je zlo tako ukorijenjeno u čovjeku i lakše se slijedi put zla nego put dobra. To je tragedija suvremenoga čovjeka i svijeta.

U svome pravednome gnjevu Bog bi trebao da mnoge kazni, ali traži načine i putove da se smiluje, da oprosti, da pronađe one koji će preuzeti dio krivnje i dati Mu — u jedinstvu s Njegovom Žrtvom — zadovoljštinu, da njih »smrvi« u tijesku boli — kroz mistične smrti — da ih učini dionicima svoje smrtne agonije, svoga Getsemanija.

...Bez ove mistične smrti — suobličenja s Kristom nema ni prave ljubavi; ona je *heroizam — mučeništvo.* On traži srce spremno na poniženje, porugu, poništenje, kako je to tražio od Marije Margarete; traži srce spremno na svaku bol, pregaranje, odricanje od sebičnosti i udobnosti. — I postavlja se pitanje: zašto tako malo duša postigne mistično jedinstvo s Bogom? — Odgovor može biti: Krista mnogi slijede do izvjesne granice. Kada nadođu teške kušnje, poniženja, neumoljivi Božji zahtjevi, mnogi odustanu od započeta puta, mnogi se u toku istoga umore, zastanu; mnogi

— udarani — padnu i u bunt. Mnogi se oslanjaju na svoju snagu, ne računajući na Božju svemoć, koji daje pobjedu poniznima i malenima, kako je to slučaj s Margaretom. A On je sam to u svojoj molitvi izrekao: *»Hvalim te, Oče neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih a objavio malenima...«*[12]. No duša, vođena od Milosti, poništena i ponizna pred Njim, svjesna svoje bijede i ograničenosti, zaslužuje da na sebe svrati Njegov pogled. Kao što izreče i ponizna nazaretska Djevica:

»...Što pogleda na neznatnost službenice svoje...«[13]

Zato se — po »ljudski« — mnogi mogu čuditi: kako to da je najuzvišenije tajne i objave svoga Srca On otkrio priprostoj, neukoj redovnici a ne nekome umniku. To je s toga da bude očito kako je to *djelo Božje* a ne ljudsko. Božja se snaga očituje u slabosti; snaga Duha Njegova. Ta Snaga vodi, čuva, upravlja tijekom vjekova. Ta je snaga bila tako očita u mučenicima. S tom snagom su prvi kršćani neustrašivo srljali u ralje zvijeri, prolijevali krv posred arena, svjedočeći za Krista.

> *»...O blažena smrt mučenika! Njome se ne gubi život nego se proslavlja Bog koji podaruje život vječni. Božjoj se slavi ne može ništa dodati ali se Bog većma proslavlja u svijesti ljudi tada kad su sluge Kristove spremne i trpjeti muke i podnijeti smrt za obranu istine«*[14].

* * * *

»Barem ti me ljubi...« — poziv je Njegova Srca svima nama. A to su pozivi ljubavi. Odazovimo im se. Upravo veličina Njegove božanske moći očituje se kroz

---

[12] Mt 11,25
[13] Lk 1,48
[14] Marko Marulić, DE HUMILITATE — *O slavi mučenika,* »Književni krug«, Split, 1989, str. 330.

ovo sniženje, molbu Stvoritelja svome stvorenju — poziv na uzvrat ljubavi.

Božanska pravda imala bi razloga da pokaže svoju strahotnu moć i snagu, ali Ljubav koja se za nas dala razapeti, traži načine da nas privuče dobrotom. *Jer ljubav se može zadobiti samo ljubavlju.* Božansko Srce očituje nam dubine Božje ljubavi. Pustilo je da bude probodeno na Kalvariji, da iz njega proteče krv i voda, koja nas čisti od grijeha i posvećuje. Ostavilo nam je izvore žive vode... »Tko žeđa, neka dođe i pije...«[15] A »*voda koju ću mu dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni*«[16].

Uključimo se u struju božanske ljubavi i brzo ćemo osjetiti njene učinke, kao što osjećamo učinke sunca...

*

Autobiografija je pisana iskreno, neposredno, nepatvoreno. Jednostavnost i lakoća stila samo joj povećaje vrijednost. Nema većih opisa ni zamršenih slika; kao bistri je potok što obiluje biserno-kristalnim vodama. Autorici je primarna dužnost da očituje ljubav i poruke Njegova Srca, kao i djelovanje milosti u svojoj duši. Margareta očituje svoje srce, kao što se i Božja Riječ izrazila kroz Srce na ljudski način, da je prihvatimo, razumijemo, uzljubimo. Budući je to Srce božansko, to mu pripada i božansko štovanje. Jer je to Srce izraz Očeve ljubavi, punine Duha Svetoga; »punina Duha Svetoga saopćenog Isusovu srcu kao omogućenje zagrljaja Oca i Sina u njemu«[17].

Štovanje Srca Isusova, objavljeno Margareti, u skladu je s objavom glavnih dogmi kršćanstva; Učiteljstvo ga zasniva na objavljenim istinama vjere, ali je u povijesnome razvoju poprimilo svoje određene karakteristike.

[15] Iv 7,37
[16] Iv 4,14
[17] Dr Rudolf Brajčić, *Teologija Srca Isusova* — GLE OVO SRCE, str. 90.

Tri papinske enciklike su okrunile to štovanje. Enciklika *Annum sacrum* pape Leona XIII. od 25. V. 1899; *Miserentissimus Redemptor* Pija XI. od 8. V. 1928. i *Haurietis aquas* Pija XII. od 15. V. 1956. godine.

Sve velike objave imaju golem *društveni značaj*. Jer je čovjek sinteza duha i materije, to i na osjetan način traži nevidljivo u vidljivome, nadnaravno kroz naravni simbol; u ovom slučaju je to najprivlačljiviji simbol — s r c e.

A jer se radi o štovanju i ljubavi Srca Sina Božjega, to smo po ovoj pobožnosti u izravnoj vezi s našim vječnim *Izvorom ljubavi*, koje nam obilno nudi svoje životvorne vode: »*I s radošću ćete crpsti vodu s izvora spasenja...*«[18] A božanski dar zahtijeva i naš uzvrat: potpuno predanje — *posvetu Njegovu Srcu*. A »posveta uključuje u sebi ideju isključivog služenja i posvemašnje požrtvovnosti«[19]. A to služenje Ljubavi znači potpuno *oslobođenje u sebi*. A opet sve što dajemo, samo je Njegov dar.

*

Pobožnost Srcu Isusovu potrebna je više nego ikada našemu vremenu. Mnogi su ljudi u ovome vremenu ohladnjeli od mržnje, udaljeni jedni od drugih — srcem i duhom — kao beskrajna sunca u svemiru. Dovoljno je pročitati samo što piše *Nietzsche* protiv ljubavi, stavljajući mržnju prema bližnjemu na pijedestal. *Čovjek bez ljubavi nema prava na život;* posebno na vrhunaravni život u Životu, koji je vječna Ljubav. Treba, stoga, čovjeku našega vremena, otkriti ova unutarnja milosna vrela, da ne pogine u vlastitoj pustinji, okružen nemanima. A pomoći će mu Ona kojoj su predana sva blaga Srca Njegova — *Marija:* »...*Ljubavi višnje što otključa vrelo...*«[20] Ona jedina ima u potpu-

[18] Iz 12,3
[19] Jean Ladame, SRCE ISUSOVO u suvremenom svijetu, F. M., Zgb, 1975 (Palmotićeva 33), str. 138.
[20] Dante, ČISTILIŠTE, X, 42

nosti vlast nad Srcem ovim, koje je Središte Svemira i Svijeta. On Njoj neće uskratiti ni jedne molbe. Nađimo, stoga, po Njoj put do toga Srca, do Ljubavi.

U ovome vijeku sebičnosti, oholosti, nasilja to nam Srce zbori: »*Učite se od Mene, jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete pokoj dušama svojim*«[21].

U velikim nevoljama koje nam prijete, u situacijama koje nam se čine narazrješivima, kada smo ugroženi, kada nam se otima sloboda, pouzdajmo se u božansku moć toga Srca, koje će nam pomoći. Snagom svoga Svetog Duha On će uništiti svu vlast i moć Tame, mračnog Podzemlja.

»*Ja ću biti tvoja snaga*...«[22] — riječi su upravljene Mariji Margareti, ali i svima nama.

I dok oživljujemo spomen na Margaretu — u povodu 300. obljetnice njezine smrti — po ovoj njenoj Autobiografiji, za čiji prijevod na naš jezik zahvaljujemo isusovcu *ocu Adamu Periškiću* — oživimo pobožnost prema Božanskome Srcu, čija *velika obećanja* trajno ostaju na snazi (po pobožnosti *Devet prvih petaka*). Upravo u ovim teškim i bolnim vremenima, u neizvjesnostima i tjeskobama, u bojaznima i strahovima utecimo se Njegovu okrilju. Osluškujmo Njegove riječi upravljene — preko Margarete — našemu srcu:

»*Što se imaš bojati u rukama Svemogućega? Može li te On pustiti da propadneš prepuštajući te tvojim neprijateljima, nakon što sam postao tvoj otac, tvoj učitelj, tvoj odgojitelj od tvoga najranijeg djetinjstva*...«[23].

Svijetu koji je ohladnio od ljubavi upravo treba ovo milostivo i nježno Srce: da ga izmiri s Ocem, da mu svojom božanskom Krvlju izbriše svu krivnju, da mu vrati dostojanstvo djeteta Božjega i nadu u besmrtni, vječni život; u život ljubavi.

---

[21] Mt 11,29
[22] Sv. M. M., AUTOBIOGRAFIJA, 57 — str. 76.
[23] Nav. dj., 78 — str. 97.

Po tome se Srcu duša otvara prostranstvima ljubavi, koja oslobađa, koja se žrtvuje bez pridržaja, koja usrećuje. Po tome Srcu, Izvoru vječne ljubavi, i sama poprima božanske dimenzije, postajući izvorom živih voda za druge — za Svijet.

...I vidjeh »*rijeku života*, bistru kao kristal, koja istječe iz Božjeg i Janjetova prijestolja...«[24], čije se životvorne vode, nakon što su mnoge duše oživjele, iscijelile, osvježile i osnažile, ponovno vraćaju svome Izvoru — *Oceanu vječne ljubavi.*

S. MARIJA OD PRESVETOG SRCA
urednik

Samostan sv. Klare,
Split, 31. VIII. 1990.

---

[24] Otk 22,1.

KAZALO

SYMPOSION

Biblioteka asketsko-mističnih djela
Urednik: S. Marija od Presv. Srca

1) Margarita: PORUKA MILOSRDNE LJUBAVI
2) S. Marija od Presv. Srca: BOG JE LJUBAV
3) Sv. Ivan od Križa: TAMNA NOĆ — 1. i 2. izdanje
4) Sv. Ivan od Križa: ŽIVI PLAMEN LJUBAVI
5) Sv. Ivan od Križa: DUHOVNI SPJEV
6) Sv. Ivan od Križa: KRAĆI SPISI
7) Sv. Ivan od Križa: USPON NA GORU KARMEL
8) Thomas Merton: NOVE SJEMENKE KONTEMPLACIJE
9) Thomas Merton: NITKO NIJE OTOK
10) Toma Čelanski: ŽIVOTOPIS SV. KLARE i njezini spisi
11 S. Marija od Presv. Srca: MAGNIFICAT
12) Sv. Ljudevit Marija Grignion Montfortski: SABRANA DJELA
13) Sv. Bonaventura: PISMO SESTRAMA O SAVRŠENOM ŽIVOTU
14) S. M. Anđela Sorazu: ČAROBNOST MISTIČNOG ŽIVOTA
15) ŽIVOTVORNI DRAGULJ duhovnog života (O otajstvu Euharistije)
16) Sv. Toma Akvinski: STOŽERI KRŠĆANSKE VJERE
17) S. Marija od Presv. Srca: ALVERNIJA
18) B. Anđela Folinjska: KNJIGA ISKUSTVA PRAVIH VJERNIKA
19) Sv. Grgur iz Nise: SPIS O DJEVIČANSTVU
20) S. Marija od Presv. Srca: FRANJINA LJUBAV NA KRIŽU
21) S. Marija od Presv. Srca: MORE SJAJA
22) Jeronim Jaegen: MISTIČNI ŽIVOT MILOSTI
23) Sv. Bernard: O MARIJI
24) Dr Gerda Walther: FENOMENOLOGIJA MISTIKE
25) S. Marija od Presv. Srca: DAR ŽIVOTA
26) Dr Klara Fietz: DUHOVNI DNEVNIK
27) S. Marija od Anđela Sorazu: DUHOVNI ŽIVOT
28) Origen: POČELA
29) Sv. Bonaventura: TRI PUTA
30) GLE OVO SRCE
31) Ch. de Foucauld: PISMA I ZAPISI
32) S. Marija od Presv. Srca: AVE MARIA
33) S. Marija od Presv. Srca: TORNJU BJELOKOSNI
34) S. Marija od Presv. Srca: MARIJA MAJKA LJUBAVI
35) Sv. Katarina Sijenska: DIJALOG BOŽANSKE PROVIDNOSTI
36) S. Marija od Presv. Srca: U SVETIŠTU DUŠE
37) O. Lorenzo Sales: VELIKA LJUBAV BOGU POSVEĆENIH DUŠA
38) SPISI sv. Franje i sv. Klare
39) S. Marija: O OTKUPLJENJU I BOŽANSKOM ŽIVOTU
40) Rene Laurentin: S MARIJOM U DOŠAŠĆU PREMA TREĆEM TISUĆLJEĆU
41) Sv. M. Margareta: AUTOBIOGRAFIJA

U tisku: JANJA PRAŠKA

Posebna izdanja:

S. Marija od Presv. Srca: SAMOSTAN SVETE KLARE — monografija
S. Marija: APOKALIPSA
S. Marija: OTKUPITELJEVA LJUBAV

Božja nam se ljubav očitovala kroz simbol Osobe — Bogočovjeka, kroz Njegovo Srce, koje je izraz sve Očeve ljubavi.

U povijesnome razdoblju objavila se, na poseban način, ta Ljubav mnogim odabranim — mističnim dušama, tako da su od najuzvišenijih objava spasenja one koje su dane sestri Mariji Margareti Alacoque, redovnici Pohođenja, u XVII. stoljeću, preko kojih je Božansko Srce očitovalo svoju neizmjernu ljubav prema ljudima, želeći njihov uzvrat.

Po ovome štovanju Srca Isusova, koje je u skladu s objavama glavnih dogmi kršćanstva, u izravnoj smo vezi s vječnim Izvorom ljubavi; Ljubavi, koja svojom božanskom snagom želi da duše spasava, oživljuje, liječi — preporađa.

Ova *Autobiografija* Marije Margarete, koja izlazi u povodu 300. obljetnice njezine smrti, neka bude poticaj na veću ljubav prema *Srcu, koje je ljude toliko ljubilo.*